

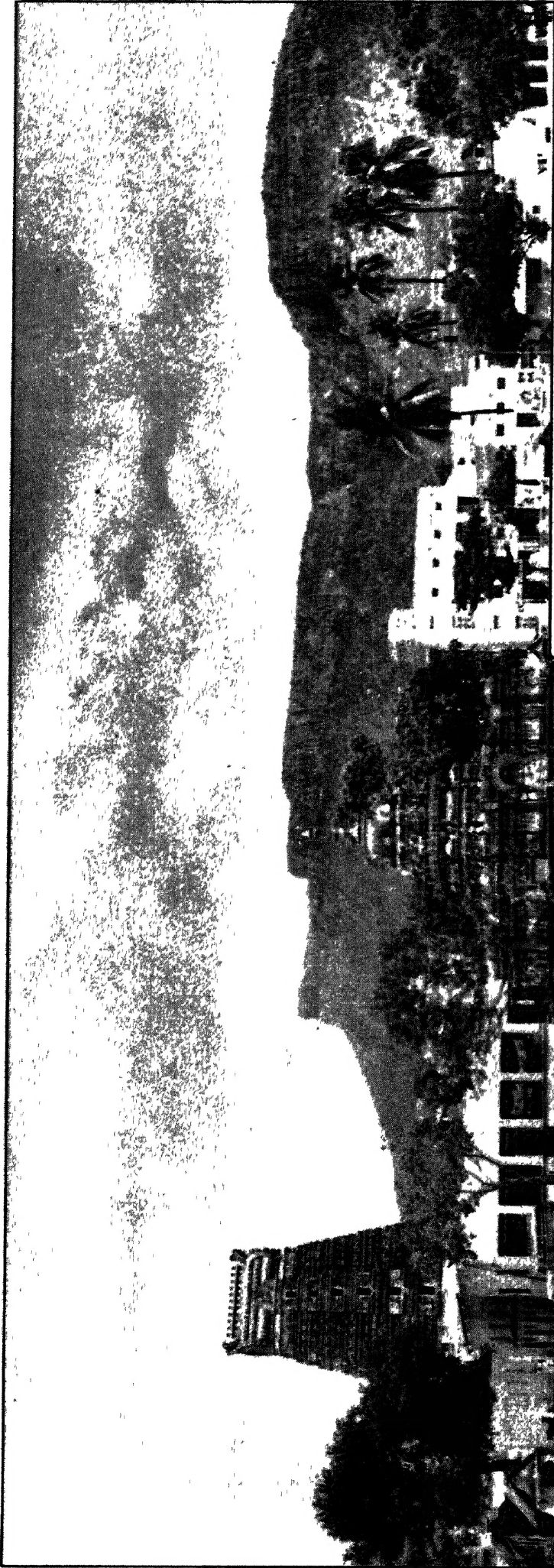
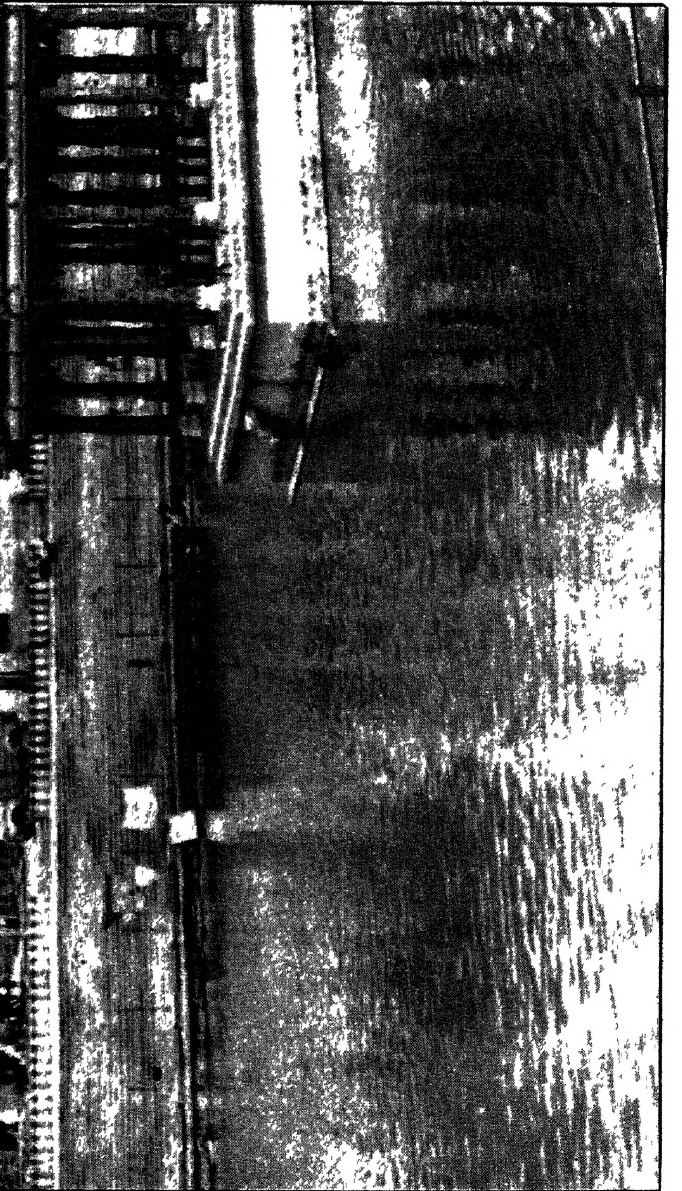
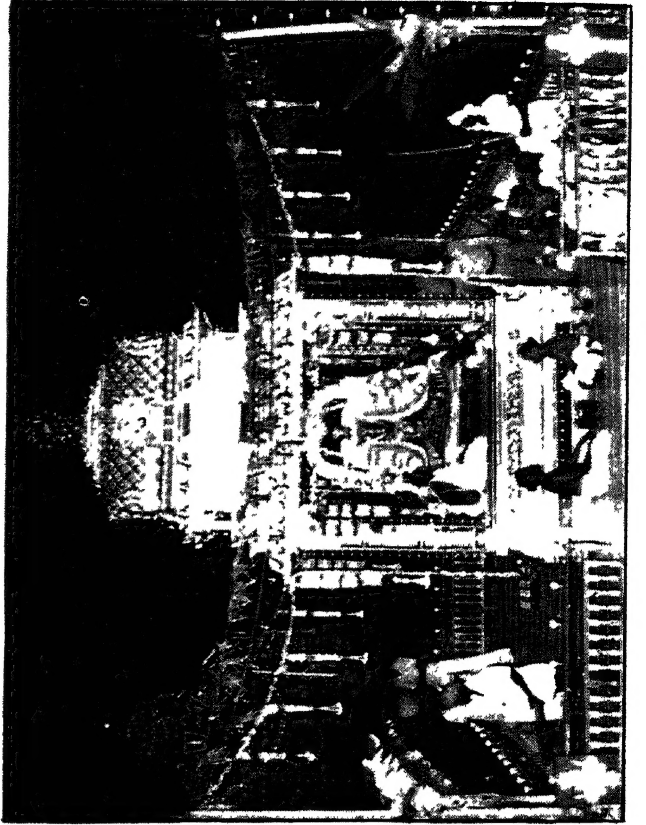
ಪಪ್ಪಗಿರಿ

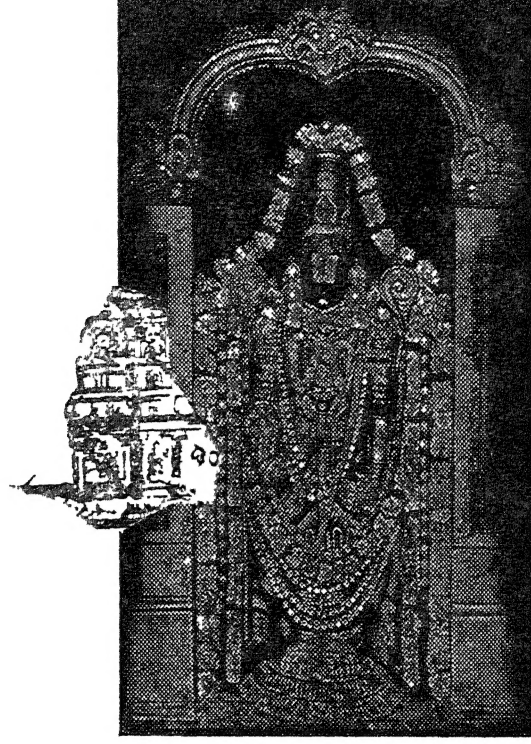
ಬೆಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ

ವರಿ 84

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುವತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಸಚಿತ್ರ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ನಿನ್ನ ನಂಬಿದವರ ಕಾಯೋ ನಿಜವುಳ್ಳ ದೇವಾ
ಎನ್ನ ನುಡ ರಿಸಿ ಕಾಯೋ ಕರುಣೆ ವೆಂಕಟಾ

ಸುರಸತಿ ಮುನಿದು ಮಳೆಗೆರೆ ಮಲೇಳು ದಿನವು ಬಿಡದೆ
ಕರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೊರಗಿ ಬಾಯಿ ಬಿಡುತಿರಲು
ಬೆರಳಿನಿಂದ ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಯನೆತ್ತಿ ಗೋಗಳನ್ನು
ಉದ್ಗರಿಸಿ ಕಾಯ್ದೊಕ್ಕ ಕರುಣಾಸಿಂಧು, ಕಮಲಲೋಚನ
ಮಹಾವಿನೋಳಿಗೆ ಮಲೆತ ನೀರ ಕುಡಿಯುತಂದ

ಗಜವ ನೆಗಳ

ಬಿಡವೆ ಕಾಲಕಟ್ಟಿ ಭಂಗ ಪಡಿಸುತಿರಲು
ತಡೆಯಲಾರದೆ ಪ್ರಾಣಬಿಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು
ಕೆಡಹಿ ಜಕ್ರದಿಂದ ನೆಗಳ ಕರಿಯು ಸಲಹಿದೆ

ಮತ್ತೆ ಮಂದಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮೈಯ ಮರೆತು

ಬರಲು ಸ್ತನವ

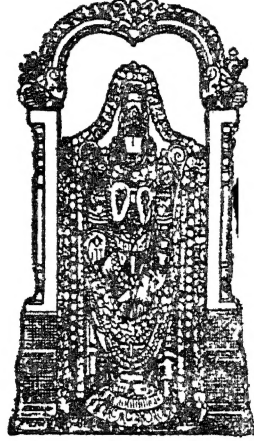
ತುತ್ತು ಮಾಡಿ ಪಿಡಿದು ಕುದುರಿ ಕ್ರೂರಪಂತದಿ
ಕತ್ತರಿಸುವೊ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಗೆ ಮಾಡಿ

ಕಾಯೋ ಎನ್ನ

ಕರ್ತ ಹೆಳವನಕಟ್ಟಿ ಕರುಣೆ ವೆಂಕಟ

— ಹೆಳವನಕಟ್ಟಿ ಗಿರಿಯಮ್ಮ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರ

ವಾರ್ಷಿಕ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವಗಳು 1984
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿವರ

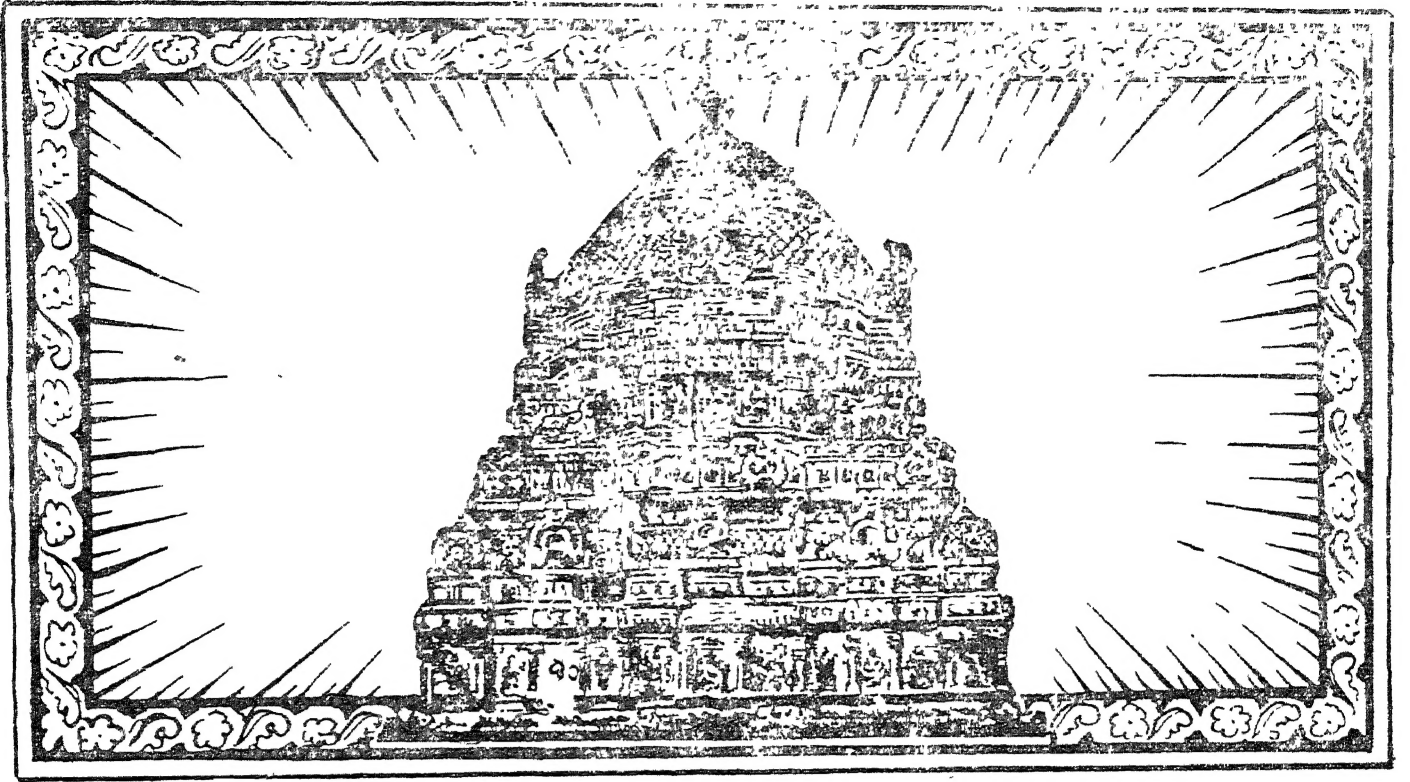
ದಿನಾಂಕ	ವಾರ	ಹಗಲು ಉತ್ಸವ	ರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವ
20-2-84	ಶೋಮ	—	ಅಂಕುರಾರ್ಪಣೆ
21-2-84	ಮಂಗಳ	ಧ್ವಜಾರೋಹಣ	ದೊಡ್ಡ ಶೇಷವಾಹನ
22-2-84	ಬುಧ	ಚಿಕ್ಕ ಶೇಷವಾಹನ	ಹಂಸವಾಹನ
23-2-84	ಗುರು	ಸಿಂಹವಾಹನ	ಮುತ್ತಿನ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿವಾಹನ
24-2-84	ಶುಕ್ರ	ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಹನ	ಸರ್ವಭೂವಾಲವಾಹನ
25-2-84	ಶನಿ	ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಹಿನೀ ಅವಳಾರ	ಗರುಡೋತ್ಸವ
26-2-84	ಭಾನು	ಹನುಮದ್ವಾಹನ, ಸಂಜೆ ವಸಂತೋತ್ಸವ	ಗಜವಾಹನ
27-2-84	ಶೋಮ	ಸೂರ್ಯಪ್ರಭವಾಹನ	ಚಂದ್ರಪ್ರಭವಾಹನ
28-2-84	ಮಂಗಳ	ರಥೋತ್ಸವ	ಅಶ್ವವಾಹನ
29-2-84	ಬುಧ	ಅನಭೃತೋತ್ಸವ	ಧ್ವಜಾವರೋಹಣ

ಸೂಚನೆ: ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರ ತಿರುಪತಿ-ಮದನಪಲ್ಲಿಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ಬಳಿಯಿದೆ. ತಿರುಪತಿಯಿಂದಲೂ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯಿಂದಲೂ ಒನ್ ಸೌಕರ್ಯ ಉಂಟು. ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವಗಳ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು.

ನೀವೂ ಬನ್ನಿ,

ನಿಮ್ಮ ವರನ್ನೂ ಕರೆತನ್ನಿ.

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು :
ಜೆ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿರೇಡ್ಡಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್.,

ಸಂಪಾದಕ :
ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಎಂ.ಎ.,

ಉಪಸಂಪಾದಕ :
ಬಿ. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಎಂ.ಎ.,

ಮುದ್ರಣ :
ಎಂ. ವಿಜಯಕುಮಾರರೇಡ್ಡಿ
ಲೇಖನ/ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಗೆ
ಸಂಪಾದಕರು,
ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು,
ತಿರುಪತಿ

ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ;
ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್
ಸೇಲ್ಸ್‌ಮನ್
ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ
ತಿರುಪತಿ.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ೧-೦೦

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ೧೨-೦೦

ಸಪ್ತಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಂಪಾದಕ ವರ್ಗದ, ಪತ್ರಿಕೆಯ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲ. —ಸಂ

ಸಂಪುಟ ೧೪]

ಜನವರಿ ೧೯೮೪

[ಸಂಚಿಕೆ ೮

ವಿಷಯಸೂಚಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ	...	4
ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆ	...	5
ನಾರದರು ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳು	ಕಂದಾಡೈ ಕೇಶವನ್	...
ಸತ್ತಮಾತ್ಸಕೆಯರು	ಕೆ. ಆರ್. ನರಸಿಂಹ	...
ವೈದೇಹಿ ಸಹಿತಂ	ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ	...
ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ	ಗಣಪತಿಭಟ್ಟ ಆರ್ತಿಕಜೆ	...
ಯುವವಾಣಿ		
ದೊಡ್ಡವರದಾಂ	ಮತ್ತೀಗರೆ ಅನಂತು	...
ಕಿಶೋರಜಗತ್		
ಸೊನ್ನೆ - ಬಿಂದು	ಪಾರ್ವತಿ ಕ್ಷ. ನ. ಮೂರ್ತಿ	...
ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಡರಿಭಜನೆ	ಬಿ. ಎ. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ	...
ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ.		
ಸತೀ ಸಾವಿತ್ರಿ	ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಕೆ. ಭಟ್	...
ಕೈವಾರ ಯೋಗಿನಾರಾಯಣ	ಸು. ರ. ರಾಮಚಂದ್ರ	...
ದಾಸರೆಂದರೆ ಪುರಂದರದಾಸರಯ್ಯ	ಜಾ ರಾ.ಯ. ಧಾರವಾಡಕರ	...
ವಾರ್ತಾಲಹರಿ		...

ದೇವರು ಇರುವನೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತು. ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಇರುವನೆಂದೇ ಹೇಳಿದರು ಹೇಗಿರುವನೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಲೆಗೊಂದ ಬಗೆಯ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು. ಒಮ್ಮೆ ತುಸುಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ನೋಡುವ ಎಂದುಕೊಂಡ ಗಜೇಂದ್ರನಿಗೆ 'ಇಹನು ಇಹನೆಂಬುವವನು ಇಹನೇ ಇಲ್ಲವೋ' ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬಂದು, ಭಯವುಂಟಾಗಿ, 'ನೀನಲ್ಲ ದನ್ಯರನರಿಯೆ ಕಾಯು ಕಡೆಬೀದಿ' ಎಂದು ಶರಣಾಗತನಾದ ನಂತರ ಆ ಮೈಕುಂಠವಾಸಿ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಬಂದು ಭವ ಮುಕರ ಭಾವಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತ ನಾಗಿಸಿದಂದು 'ಹೌದು ನಿಜವೇ' ಎಂದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯಗೋಚರವಿಷಯ ವಲ್ಲವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಹೌದು ಎಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ.

ಗ್ರಹಗಳೇ? ಅವುಗಳೂ ಇವೆಯೆಂದೇ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದ್ದೇ ಅಲ್ಲ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಹ ಭೂಮಿ ಯಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಫಲಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿರುವುದುಂಟು. ನಮ್ಮವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಹಿತ್ತಲಗಡವಾಯಿತು. ಗ್ರಹದರ್ಶಕಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೂ, ಅವುಗಳಿಂದ ಸಾವು ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರ ಮಾತೇನು? ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯಾಗಿ ಇವು ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮರುಳನೆಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚುವರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು. ಇಲ್ಲೂ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಡೆಗಡಿಸಿದೆವು. ರವಿ ಕಿರಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದರಿಂದ ತಂಪಾದ ಜೀವಕು ಬರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶಕ ಶಕ್ತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಇಳಿಸಿದೆವು.

ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು ಸೂರ್ಯ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದದ್ದು ತೊಂದರೆ. ನಮ್ಮವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ನಿಜವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವನ ಇರುವಿಕೆಯಾಗಲೀ, ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯಾಗಲೀ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಸತ್ಯ ಸೂರ್ಯ.

ಬಹುಶಃ ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ಈ ಸಮಸ್ಯಾಸಿಂಧುವನ್ನು ಮುಘಿಸಿ ಮುಘಿಸಿ ದೃಶ್ಯಮಾನ ವಸ್ತುಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಾರಾಮಣನೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ನಿಜವೇ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ವೈಷ್ಣವ ಪುರಾಣಗಳೆಲ್ಲ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಚತುರ್ಭುಜನಾಗಿ ಸವಿತ್ಯಮಂಡಲಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವೆಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಸೂರ್ಯನು ವಿರಾಟುರುಷನ ನೇತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಶಾಕ್ತದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ದೇವೀ ಉಪಾಸಕರಿಗೆ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿನ ಚಕ್ರಾರೂಢಳಾದ ದೇವ್ಯಾಪಾಸನೆ ವಿಹಿತವೆಂದೂ ಆ ಸೂರ್ಯ ಮಂಡಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಅವರ ಧೈಯವೆಂದೂ ಲಲಿತಾಸಹಸ್ರನಾಮಭಾಷ್ಯ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೂ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಚಂದ್ರಾಕಾಶನಲ ತ್ರಿನೇತ್ರರೆಂದೇ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ ಸೂರ್ಯನನ್ನೂ ತ್ರಿನೇತ್ರನಾಗಿಯೇ ವರ್ಣಿಸಿರುವುದೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಎಂದರೆ ತಾನು ಒಬ್ಬರ ಅಂಗವಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನೆಂಬ ಮಾತು. ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಕಾರಕಶಕ್ತಿ ತನ್ನದೊಂದೇ ತೇಜೋ ರೂಪ, ಅದರ ಪರಾವರ್ತನೆಯಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಹ ಶಕ್ತಿ 'ಓಷಧೀನಾಂ ಪತಿ' ಎನ್ನುವ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನ ಸೌಮ್ಯಕಾಂತಿರೂಪವೂ, ಸರ್ವಜಡಜೀವನಾಶಕರವಾದ ದಾಹಕಶಕ್ತಿ ಅಗ್ನಿರೂಪವನ್ನೂ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಂದಿ, ಕರಚಾಲನದಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ, ದೇವಾಸುರ ನಮಸ್ಕೃತನಾದ ಆ ಅಖಂಡ ತೇಜೋರೂಪವನ್ನು ಅಗ್ನಿಗರ್ಭ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಶಿವ, ಎಂದೆಲ್ಲ ಕರೆದರದೂ ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ವದೇವತಾತ್ಮನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅತೀತಯೋಕ್ತಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ನಿಜ ವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಇರುವ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತೀಭವಿಸಿವೆ.

ಅವನ ಚಲನೆಯಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಋತುಗಳು, ಸಂವತ್ಸರಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಇದರ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ, ಬೆಳೆ, ನೆರೆ, ಬರ ಎಲ್ಲವೂ ಆತನ ಕರಕೌಶಲ್ಯವೇ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಶ್ವರಂಗದಲ್ಲಿನ ಆಗಮನ, ನಿರ್ಗಮನ ಎಲ್ಲವೂ ಆತನ ದಯಾಧರ್ಮಕಿರಣಗಳಿಂದಲೇ.

ಲೌಕಿಕಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಪಾರಲೌಕಿಕಕ್ಕೂ ಸೂರ್ಯನೇ ಪ್ರಧಾನ ದೈವ. ಪಿತೃದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನವರಿಗೆ ವಸು, ರುದ್ರ, ಆದಿತ್ಯರೆಂಬ ಗೌರವ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಈ ಮೂರೂ ಸೂರ್ಯನೇ. ತ್ರಾಪ್ತಾದಿ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು ಸಹ ಅವಿಶ್ಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನೇ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಜನಲುವಾಚ:-

ಕಿಂ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಕಿಮಧ್ಯಾತ್ಮಂ
ಕಿಂ ಕರ್ಮ ಪುರುಷೋತ್ತಮ |
ಅಧಿಭೂತಂ ಚ ಕಿಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ
ಅಧಿದೈವಂ ಕಿಮುಚ್ಯತೇ || 1

ಅರ್ಜುನ: ಕೃಷ್ಣ, ಆ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದರೇನು ?
ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವೆಂಬುದೇನು ? ಕರ್ಮವೆಂಬುದೇನು ?
ಅಧಿಭೂತವೆಂಬುದು ಯಾವುದು ? ಅಧಿದೈವ
ವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ?

ಅಧಿಯಜ್ಞ: ಕಥಂ ಕೋಽತ್ರ
ದೇಹೇಽಸ್ಮಿನ್ ಮಥುಸೂದನ |

ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೇ ಚ ಕಥಂ

ಜ್ಞೇಯೋಽಸಿ ನಿಯತಾತ್ಮಭಿಃ || 2

ಅಧಿಯಜ್ಞನೆಂದರೆ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾರು ?
ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿದವರು ಸಾವಿನ ಸಮಯ
ದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ:-

ಅಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಂ
ಸ್ವಭಾವೋಽಧ್ಯಾತ್ಮಮುಚ್ಯತೇ |
ಭೂತಭಾವೋದ್ಭವಕರೋ

ವಿಸರ್ಗ: ಕರ್ಮಸಂಜ್ಞತಃ || 3

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ : ನಾಶರಹಿತವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಇಲ್ಲಿ
ಹೇಳಿದ ಬ್ರಹ್ಮ. ಪ್ರತಿದೇಹದಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮ
ವಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವೆನಿಸುವುದು. ಜೀವ
ಜಡಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಭಗವಂತನ
ಕ್ರಿಯೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಕರ್ಮವೆನಿಸುವುದು.

ಅಧಿಭೂತಂ ಕ್ಷರೋ ಭಾವಃ
ಪುರುಷಶ್ಚಾಧಿದೈವತಮ್ |

ಅಧಿಯಜ್ಞೋಽಕರ್ಮೇವಾತ್ರ

ದೇಹೇ ದೇಹಭೃತಾಂ ವರ || 4

ಅರ್ಜುನ, ನಾಶವಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಅಧಿಭೂತ,
ವಿರಾಟ್ ಪುರುಷನಾದ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭನು ಅಧಿದೈವ
ವತ. ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅಧಿಯಜ್ಞನು ನಾನೇ.

ಅಂತಕಾಲೇ ಚ ಮಾಮೇವ
ಸ್ಮರನ್ ಮುಕ್ತ್ವಾ ಕಲೇವರಮ್ |

ಯಃ ಪ್ರಯಾತಿ ಸ ಮದ್ಭಾವಂ

ಯಾತಿ ನಾಸ್ತ್ಯತ್ರ ಸಂಶಯಃ || 5

ಯಾವನು ಸಾಯುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ನನ್ನನ್ನೇ
ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು
ತ್ತಾನೋ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಯಂ ಯಂ ವಾಽಪಿ ಸ್ಮರನ್ ಭಾವಂ

ತ್ಯಜತ್ಯಂತೇ ಕಲೇವರಮ್ |

ಶ್ರೀ ಮದಗವದೀಶ ಭಾಗ

೮ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಓಂಕಾರದ ಧ್ಯಾನ

ತಂ ತಮೇವೈತಿ ಕೌಂತೇಯ

ಸದಾ ತದ್ಭಾವಭಾವಿತಃ || 6

ಅರ್ಜುನ, ಎಡೆಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕಾರದ
ಬಲದಿಂದ ಕೊನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ
ರೂಪವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಡು
ವನೋ ಆಯಾ ಗತಿಯನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

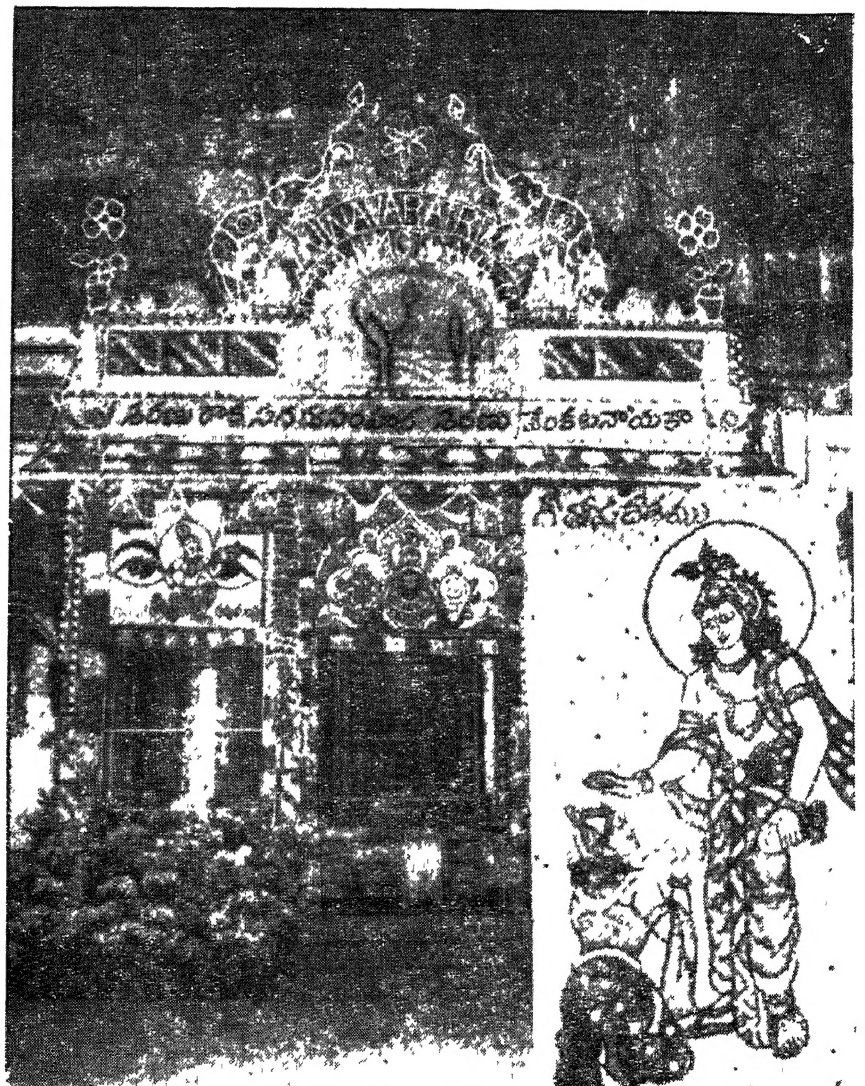
ತಸ್ಮಾತ್ಸರ್ವೇಷು ಕಾಲೇಷು

ಮಾಮನುಸ್ಮರ ಯುಧ್ಯ ಚ |

ಮಯ್ಯರ್ಪಿತಮನೋಬುದ್ಧಿಃ

ಮಾಮೇವೈಷ್ಯಸ್ಯ ಸಂಶಯಮ್ || 7

ಅದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು
ಚಿಂತಿಸು, ಯುದ್ಧವನ್ನೂ ಮಾಡು; ಮನಸ್ಸನ್ನೂ
ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದವನಾಗಿ ನನ್ನನ್ನೇ
ಹೊಂದುವೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆರಡಿಲ್ಲ.

ನವರಾತ್ರಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಾಲಂಕಾರ - ಗೀತೋಪದೇಶ.

ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗಯುಕ್ತೇನ
ಜೀತಸಾಧನಾನ್ಯಗಾವಿ.ನಾ |

ಪರಮಂ ಪುರುಷಂ ದಿವ್ಯಂ

ಯಾತಿ ಪಾರ್ಥಾನುಚಿಂತಯನ್ || 8

ಅರ್ಜುನ, ಅಭ್ಯಾಸದ ಬಲದಿಂದ ಏಕಾಗ್ರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪರಮಪುರುಷನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ದವನು ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಕವಿಂ ಪುರಾಣಮನುಶಾಸಿತಾರಂ

ಅಣೋರಣೀಯಾಂ ಸಮನುಸ್ಮರೇದ್ಯಃ |

ಸರ್ವಸ್ಯ ಧಾತಾರಮುಚಿಂತ್ಯರೂಪಂ

ಅದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಃ ಪರಸ್ತಾತ್ || 9

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲ, ಸನಾತನನಾದ, ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಕೈಂತ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ, ಎಲ್ಲದರ ಧಾರಕನಾದ, ಅಚಿಂತ್ಯ ರೂಪನಾದ, ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಬೆಳಗುವ ಅವ್ಯಾಕ್ಯತರೂಪನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೇ ಮನಸಾಚಲೇನ

ಭಕ್ತ್ಯಾಯುಕ್ತೋ ಯೋಗಬಲೇನ ಜೈವ |

ಭೃವೋರ್ಮಭ್ಯೇ ಪ್ರಾಣಮಾವೇಶ್ಯ

ಸಮ್ಯಕ್

ಸ ತಂ ಪರಂ ಪುರುಷಮುಪೈತಿ ದಿವ್ಯಮ್ ||

ಸಾಯುವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಪ್ರಾಣ ವಾಯುವನ್ನು ಎರಡು ಹುಬ್ಬುಗಳ ನಡುವೆ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದವನು ಆ ದಿವ್ಯನಾದ ಪರಮ ಪುರುಷನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಯದಕ್ಷರಂ ವೇದವಿದೋ ವದಂತಿ

ವಿಶಂತಿ ಯದ್ಯತಯೋ ವೀತರಾಗಾಃ |

ಯದಿಚ್ಛಂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಂ ಚರಂತಿ

ತತ್ತೇ ಪದಂ ಸಂಗ್ರಹೇಣ ಪವ್ರಷ್ಟೇ || 11

ವೇದಗಳನ್ನರಿತವರು ಯಾವ ನಿತ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರೋ, ಸಂಸಾರಶೋಕವನ್ನು ದಾಟಿದ ಯತಿಗಳು ಯಾವ ರೂಪವನ್ನು ಸೇರುವರೋ ಯಾವುದನ್ನು ಬಯಸುವರೋ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವರೋ, ಅಂಥ ಭಗವದ್ಭೂಷವನ್ನು ನಿನಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ವದ್ವಾರಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ

ಮನೋ ಹೃದಿ ನಿರುದ್ಯ ಚ |

ಮೂರ್ಧ್ನಾಧಾಯಾತ್ಮನಃ

ಪ್ರಾಣಮಾಸ್ಥಿತೋ ಯೋಗಧಾರಣಾಮ್

ಓಮಿತ್ಯೇಕಾಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ

ವ್ಯಾಹರನ್ಮಾಮನುಸ್ಮರನ್ |

ಯಃ ಪ್ರಯಾತಿ ತ್ಯಜನ್ದೇಹಂ

ಸ ಯಾತಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ || 13

ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ವಾಯುವನ್ನು ನಡುನೆತ್ತಿ ಗೇರಿಸಿ ಯೋಗಸ್ಥಿ ತನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದ ಹೆಸರಾದ (ಓಂ) ಎಂಬ ಒಂದಕ್ಷರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ನನ್ನನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ಯಾವನು ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬೀಳುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಉತ್ತಮ ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಅನನ್ಯಜೇತಸಾಸ್ತತಂ

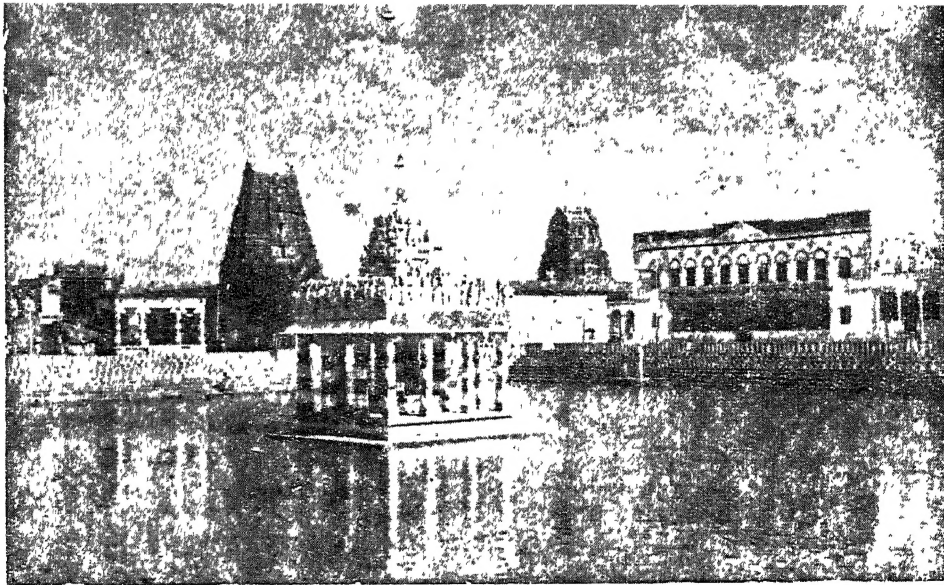
ಯೋ ಮಾಂ ಸ್ಮರತಿ ನಿತ್ಯಶಃ |

ತಸ್ಯಾಹಂ ಸುಲಭಃ ಪಾರ್ಥ

ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಸ್ಯ ಯೋಗಿನಃ || 14

ಅರ್ಜುನ, ಯಾವನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೋಗಗೊಡದೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಯಾವಾ

ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತೀ ದೇವಾಲಯ

ಆರಿತ ಅಭಿಷೇಕ

ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತೀದೇವಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಆರಿತ ಅಭಿಷೇಕ ಸೇವೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 100/- ಸಲ್ಲಿಸಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಗೃಹಸ್ಥರು, ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಒಟ್ಟು ಇಬ್ಬರು ಕ್ಷೀರ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಅಭಿಷೇಕ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಸಾದಮಾತ್ರ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತರು ಈ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಗಲೂ ನೆನೆಯುತ್ತಾನೋ, ಯಾವಾಗಲೂ ಮನ
ಸ್ಸನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿದಿರುವ ಯೋಗಿಯಾದ ಅವನಿಗೆ
ನಾನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಕೈಸೇರುವೆನು.

ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ಪುನರ್ಜನ್ಮ
ದುಃಖಾಲಯಮಶಾಶ್ವತಮ್ |
ನಾಸ್ತು ವಂತಿ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ
ಸಂಸಿದ್ಧಿಂ ಪರಮಾಂ ಗತಾಃ || 15

ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆದವರೆಂದರೆ ಸಾಧನೆಯ ಕೊನೆಯ
ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು. ಅಂಥವರು ದುಃಖದ
ತೊರುವನೆಯಾದ ಮೂರು ದಿನದ ಬಾಳಿನ
ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಬ್ರಹ್ಮಭುವನಾಲ್ಲೋಕಾಃ
ಪುನರಾವರ್ತಿನೋಽರ್ಜುನ |
ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ತು ಕಾಂತೇಯ
ಪುನರ್ಜನ್ಮ ನ ವಿದ್ಯತೇ || 16

ಅರ್ಜುನ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವನ್ನು ನೋಡಲು ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರೂ
ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವವರೇ. ಅರ್ಜುನ, ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆ
ದರೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಸಹಸ್ರಯುಗಪರ್ಯಂತಂ
ಅಹರ್ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಿದುಃ |
ರಾತ್ರೀಂ ಯುಗಸಹಸ್ರಾಂತಾಂ
ತೇಽಹೋರಾತ್ರವಿದೋ ಜನಾಃ || 17

ಕಾಲಪರಮಾಣವನ್ನರಿತ ಜನರು ಸಾವಿರಾರು
ಯುಗಗಳು ಭಗವಂತನ ಒಂದು ಹಗಲೆಂದೂ
ಹಾಗೆಯೇ ಸಾವಿರಾರು ಯುಗಗಳನ್ನು ಒಂದು
ರಾತ್ರಿಯೆಂದೂ ತಿಳಿಯುವರು.

ಅವ್ಯಕ್ತಾ ದ್ವೈತಯಃ ಸರ್ವಾಃ
ಪ್ರಭವಂತ್ಯಹರಾಗಮೇ |
ರಾತ್ರಾಶ್ಚಾಗಮೇ ಪ್ರಲೀಯಂತೇ
ತತ್ರೈವಾವ್ಯಕ್ತಸಂಜ್ಞಕೇ || 18

ಹಗಲು ಬರುವಾಗ ಚರಾಚರಗಳೆಲ್ಲ ಅವ್ಯಕ್ತನಾದ
ಭಗವಂತನಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇರುವುದಾಗ
ಅವು ಆ ಅವ್ಯಕ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗುತ್ತವೆ.

ಭೂತಗ್ರಾಮಃ ಸ ಏವಾಯಂ
ಭೂತ್ವಾಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಲೀಯತೇ |
ರಾತ್ರಾಶ್ಚಾಗಮೇಽವಶಃ ಪಾರ್ಥ
ಪ್ರಭವತ್ಯಹರಾಗಮೇ || 19

ಅರ್ಜುನ, ಹಿಂದಿದ್ದ ಅದೇ ಈ ಚರಾಚರಗಳು
ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಇರುವಾಗುತ್ತಲೇ ತನಗರಿವಿಲ್ಲದೆ
ಅಡಗುತ್ತವೆ; ಹಗಲು ಬರುತ್ತಲೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ.

ಪರಸ್ತಸ್ಮಾತ್ತು ಭಾವೋಽನೇನ್ಯೋಽ
ವ್ಯಕ್ತೋಽವ್ಯಕ್ತಾತ್ ಸನಾತನಃ |

ಯಃ ಸ ಸರ್ವೇಷು ಭೂತೇಷು
ನಶ್ಯತ್ಸು ನ ವಿನಶ್ಯತಿ || 20

ಯಾವನು ಆ ಜಗತ್ತಿನ ಬೀಜಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಚ್ಚಿಗೆ
ಅಗೋಚರನಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ಎಲ್ಲ ಚರಾ
ಚರ ವಸ್ತುಗಳ ನಾಶವಾದರೂ ನಾಶವಾಗುವು
ದಿಲ್ಲ.

ಅವ್ಯಕ್ತೋಽಕ್ಷರ ಇತ್ಯುಕ್ತಃ
ತಮಾಹುಃ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ |
ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನ ನಿವರ್ತಂತೇ
ತದ್ವಾ ಮ ಪರಮಂ ಮಮ || 21

ಅವ್ಯಕ್ತನಾದ ಭಗವಂತನೇ ನಾಶರಹಿತನಾದ
ಅಕ್ಷರ ಪುರುಷನು. ಅವನೇ ಪರಮಗತಿ ಎಂದು
ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ
ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾವುಗಳಿಗೆ ತಿರುಗುವುದಿಲ್ಲವೋ
ಅದೇ ನನ್ನ ದಿವ್ಯವಾದ ಸ್ವರೂಪವು.

ಪುರುಷಃ ಸ ಪರಃ ಪಾರ್ಥ
ಭಕ್ತ್ಯಾ ಲಭ್ಯಸ್ತು ಸನ್ಯಯಾ |
ಯಸ್ಯಾಂತಃಸಾಧಿ ಭೂತಾನಿ
ಯೇನ ಸರ್ವಮಿದಂ ತತಮ್ || 22

ಅರ್ಜುನ, ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವನ
ಒಳಗಿರುವುದೋ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಯಾಂದ ತುಂಬಿ
ಕೊಂಡಿವೆಯೋ ಆ ಪರಮಪುರುಷನನ್ನು ಅನನ್ಯ
ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಯತ್ರ ಕಾಲೇ ತ್ವನಾವೃತ್ತಿಂ
ಅವೃತ್ತಿಂ ಜೈವ ಯೋಗಿನಃ |
ಪ್ರಯಾತಾ ಯಾಂತಿ ತಂ ಕಾಲಂ
ನಕ್ಷಾಶ್ಚಾಮಿ ಭರತರ್ಷಭ || 23

ಅರ್ಜುನ, ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟವರು
ಯಾವ ಕಾಲಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ
ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿ ಬರದೆಇರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ತಿರುಗಿ
ಬರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೋ, ಕಾಲಾಭಿ
ಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳಿರುವ ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ಹೇಳು
ತ್ತೇನೆ.

ಅಗ್ನಿಜ್ಯೋತಿರಹಃ ಶುಕ್ಲಃ
ಷಣ್ಮಾಸಾ ಉತ್ತರಾಯಣಮ್ |
ತತ್ರ ಪ್ರಯಾತಾ ಗಚ್ಛಂತಿ
ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮವಿದೋ ಜನಾಃ || 24

ಅಗ್ನಿದೇವತೆ, ಜ್ಯೋತಿಯ ದೇವತೆ, ಹಗಲಿನ
ದೇವತೆ, ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ದೇವತೆ, ಉತ್ತರಾಯಣದ
ಆರು ತಿಂಗಳ ದೇವತೆ-ಇವರಿರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ
ಹೋದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು ಭಗವಂತನನ್ನು
ಪಡೆಯುವರು

ಧೂಮೋ ರಾತ್ರಿಸ್ತಥಾ ಕೃಷ್ಣಃ
ಷಣ್ಮಾಸಾ ದಕ್ಷಿಣಾಯಾನಮ್ |

ತತ್ರ ಚಾಂದ್ರಮಸಂ ಜ್ಯೋತಿಃ
ಯೋಗೀ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನಿವರ್ತತೇ || 25

ಧೂಮದ ದೇವತೆ, ಇರುವಿನ ದೇವತೆ, ಹಾಗೆಯೇ
ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ದೇವತೆ, ದಕ್ಷಿಣಾಯಾನದ ಆರು
ತಿಂಗಳ ದೇವತೆ-ಇವರಿರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದ
ಯೋಗಿಗಳು ಚಂದ್ರನ ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ
ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾರೆ.

ಶುಕ್ಲಕೃಷ್ಣೇ ಗತೀ ಹ್ಯೇತೇ
ಜಗತಃ ಶಾಶ್ವತೇ ಮತೇ |
ಏಕಯಾ ಯಾತ್ಯನಾವೃತ್ತಿಂ
ಅನ್ಯಯಾಽನರ್ತತೇ ಪುನಃ || 26

ಈ ಬೆಳಕಿನ ಮತ್ತು ಕತ್ತಲೆಯ ದಾರಿಗಳೆರಡು
ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವವುಗಳೆನಿ
ಸುವವು. ಒಂದರಿಂದ ಹೋದವನು ತಿರುಗಿ
ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ಹೋದವನು
ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ.

ನೈತೇ ಸೃತೀ ಪಾರ್ಥ ಜಾನನಃ
ಯೋಗೀ ಮುಹ್ಯತಿ ಕಶ್ಚನ |
ತಸ್ಮಾತ್ಸರ್ವೇಷು ಕಾಲೇಷು
ಯೋಗಯುಕ್ತೋ ಭವಾರ್ಜುನ || 27

ಅರ್ಜುನ, ಈ ಎರಡು ದಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ
ಯೋಗಿಯು ಮೋಹಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜುನ,
ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧ್ಯಾನಯೋಗ
ವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರು.

ವೇದೇಷು ಯಜ್ಞೇಷು ತಪಸ್ಸು ಜೈವ
ದಾನೇಷು ಯತ್ಪುಣ್ಯಫಲಂ ಪ್ರದಿಷ್ಯಮ್ |
ಅತೈತಿ ತತ್ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿದಿತವ್ಯಾ
ಯೋಗೀ ಪರಂ ಸ್ಥಾನಮುಪೈತಿ
ಚಾಂದ್ರಮ್ || 28

ವೇದಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ, ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ
ದರೆ, ಉಪವಾಸ ನೋಡಲಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ನಡೆ
ಸಿದರೆ, ದಾನಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಫಲವು ಶಾಸ್ತ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆಯೋ, ಅದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ
ಫಲವನ್ನು ಇದನ್ನರಿತ ಜ್ಞಾನಯೋಗಿ ಪಡೆಯು
ತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿರುವ ಪರಮ
ಪದವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಇತಿ
ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮ-
ವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನ-
ಸಂವಾದೇ ಧ್ಯಾನಯೋಗೋ ನಾಮ
ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||
8 ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ

೯ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ-

ಇದಂ ತು ತೇ ಗುಹ್ಯತಮಂ

ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾನ್ಮಾನಸೂಯವೇ |

ಜ್ಞಾನಂ ವಿಜ್ಞಾನಸಹಿತಂ

ಯಜ್ಞಾತ್ವಾ ನೋಕ್ಷ್ಯಸೇಽಶುಭಾತ್ || 1

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ : ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಮಂಗಳ ದಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದೋ ಅಂಥ ರಹಸ್ಯವಾದ

• ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಅದರ ವಿಶ್ವಾರವನ್ನೂ ಸತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಅಸೂಯೆಯಿರದ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ರಾಜವಿದ್ಯಾ ರಾಜಗುಹ್ಯಂ

ಪವಿತ್ರಮಿದಮುತ್ತಮಮ್ |

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಗಮಂ ಧರ್ಮ್ಯಂ

ಸುಸುಖಂ ಕರ್ತುಮವ್ಯಯಮ್ || 2

ಇದು ತಿಳಿವುಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲಾದದ್ದು; ಬಹಳ ರಹಸ್ಯವಾದದ್ದು; ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು; ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಹದು. ಲೋಕಧಾರಕನಾದ ಭಗವಂತನ ವಿದ್ಯೆಯಿದು. ಇದರ ಆಚರಣೆ ಸುಲಭ. ಫಲವೋ ನಿಶ್ಚಿತ.

ಅಶ್ರದ್ಧಾಢಾಃ ಪುರುಷಾ

ಧರ್ಮಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪರಂತಪ |

ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಾಂ ನಿವರ್ತಂತೇ

ವ್ಯತ್ಯಸಂಸಾರವರ್ತನಿ || 3

ಅರ್ಜುನ, ಈ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಸಾವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಸಾರದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗುವರು.

ಮಯಾ ತತಮಿದಂ ಸರ್ವಂ

ಜಗದವ್ಯಕ್ತಮೂರ್ತಿನಾ |

ಮತ್ಪ್ರಾಣಿ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ

ನ ಚಾಹಂ ತೇಷ್ವವಸ್ತಿತಃ || 4

ಈ ಎಲ್ಲ ಜಗತ್ತೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ನನ್ನಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದು. ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವುವು ಅದರೆ ನಾನು ಅವುಗಳಲ್ಲ.

ನ ಚ ಮತ್ಪ್ರಾಣಿ ಭೂತಾನಿ

ಪಶ್ಯ ಮೇ ಯೋಗವೈಶ್ವರಮ್ |

ಭೂತಭೃನ್ನ ಚ ಭೂತಸೋ

ಮಮಾತ್ಮಾ ಭೂತಭಾವನಃ || 5

ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ನನ್ನೊಳಗಿಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆಳಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೋಡು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ನನ್ನ ಶರೀರವು ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ

ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು. ಅದರೂ ಜಗತ್ತಿ ನೊಳಗಡಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಯಥಾಽಽಕಾಶಸ್ಥಿತೋ ನಿತ್ಯಂ

ವಾಯುಃ ಸರ್ವತ್ರಗೋ ಮಹಾನ್ |

ತಥಾ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ

ಮತ್ಪ್ರಾಣೀತ್ಯಪಧಾರಯ || 6

ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಗಾಳಿಯು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವವೆಂದು ತಿಳಿ.

ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಕೌಂತೇಯ

ಪ್ರಕೃತಿಂ ಯಾಂತಿ ಮಾಮಿಕಾಮಮ್ |

ಕಲ್ಪಕ್ಷಯೇ ಪುನಸ್ತಾನಿ

ಕಲ್ಪಾದೌ ವಿಸ್ಫಜಾಮ್ಯಹಮ್ || 7

ಅರ್ಜುನ, ಕಲ್ಪವು ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯೊಳಗಡಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಲ್ಪದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾನು ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸ್ವಾಮವನ್ಯಭೃ

ವಿಸ್ಫಜಾಮಿ ಪುನಃ ಪುನಃ |

ಭೂತಗ್ರಾಮಮಿಮಂ ಕೃತ್ಸ್ನಂ

ಅವಶಂ ಪ್ರಕೃತೇರ್ವಶಾತ್ || 8

ನನ್ನ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಈ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಅವುಗಳಿಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅವುಗಳ ಹುಟ್ಟುಗುಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತೇನೆ.

ನ ಚ ಮಾಂ ತಾನಿ ಕರ್ಮಾಣಿ

ನಿಬಧ್ನಂತಿ ಧನಂಜಯ |

ಉದಾಸೀನವದಾಸೀನಂ

ಅಸಕ್ತಂ ತೇಷು ಕರ್ಮಸು || 9

ಅರ್ಜುನ, ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವವನಾಗಿರುವಂಥ ನನ್ನನ್ನು ಆ ಕರ್ಮಗಳು ಕಟ್ಟಿಗೊಳಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಯಾಽಽಪ್ಯಕ್ಷೇಣ ಪ್ರಕೃತಿಃ

ಸೂಯತೇ ಸಚರಾಚರಮ್ |

ಹೇತುನಾಽನೇನ ಕೌಂತೇಯ

ಜಗದ್ವಿಪರಂತರೇ || 10

ಅರ್ಜುನ, ನಿಯಾಮಕವಾದ ನನ್ನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯು ಚರಾಚರವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಹಡಿಯುತ್ತದೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಅವಜಾನಂತಿ ಮಾಂ ಮೂಢಾಃ

ಮಾನುಷೀಂ ತನುಮಾಶ್ರಿತಮ್ |

ಪರಂ ಭಾವಮವಜಾನಂತೋ

ಮಮ ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಮ್ || 11

ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಿರಿಯ ಒಡೆಯನಾದ ನನ್ನ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಅವಿವೇಕಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಭೌತಿಕ ದೇಹವುಳ್ಳವನೆಂದು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೋಘಾಶಾ ಮೋಘಕರ್ಮಾಣೋ

ಮೋಘಜ್ಞಾನಾ ವಿಚೇತಸಃ |

ರಾಕ್ಷಸೀಮಾಸುರೀಂ ಜೈವ

ಪ್ರಕೃತಿಂ ಮೋಹಿನೀಂ ಶ್ರಿತಾಃ || 12

ಅಂಥವರ ಆಸೆ ಕೈಗೂಡದು. ಅವರ ಕರ್ಮ ಫಲ ಕೊಡದು, ಅವರ ಆರಿವು ಕೂಡ ವ್ಯರ್ಥ. ಅವಿವೇಕಿಗಳಾದ ಅಂಥವರು ಮೋಹಕವಾದ ನನ್ನ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸರಂತೆ, ಅಸುರರಂತೆ ತಿಳಿಗೆಡಿ ಬಾಳನ್ನು ಬಾಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾನಸ್ತು ಮಾಂ ಪಾರ್ಥ

ದೈವೀಂ ಪ್ರಕೃತಿಮಾಶ್ರಿತಾಃ ||

ಭಜಂತ್ಯನನ್ಯಮನಸೋ

ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭೂತಾದಿಮವ್ಯಯಮ್ || 13

ಅರ್ಜುನ, ಮಹಾತ್ಮರಾದರೋ ದೈವಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗದವನೆಂದೂ ಜಗತ್ತಿಗಿಲ್ಲ ಮೂಲನೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಏಕಾಗ್ರಮನದಿಂದ ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸತತಂ ಕೀರ್ತಯಂತೋ ಮಾಂ

ಯತಂತಶ್ಚ ದೃಢವ್ರತಾಃ |

ನಮಸ್ಯಂತಶ್ಚ ಮಾಂ ಭಕ್ತಾಃ

ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಾ ಉಪಾಸತೇ || 14

ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನೇ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾಗಿ ನನ್ನ ಪೂಜೆಯ ದೀಕ್ಷೆಗೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞೇನ ಚಾಪ್ಯನ್ಯೇ

ಯಜಂತೋ ಮಾಮುಪಾಸತೇ |

ಏಕತ್ರೇನ ಪಥಕ್ಷೇಪೇನ

ಬಹುಧಾ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಮ್ || 15

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆಯು ಪರಮಾತ್ಮನೊಬ್ಬನೇ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತವಾದ ಅನೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವನೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ವಿಶ್ವರೂಪಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೆಂಬ ಯಜ್ಞದಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

-(ಸಶೇಷ)

ಮುಷಿಪುಂಗವರಲ್ಲಿ ಮಹರ್ಷಿ ನಾರದರು ಶ್ರೇಷ್ಠರು. ತಮ್ಮ ಅಖಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೆಯಿಂದ, ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಮಭಕ್ತರು.

ಇವರ ಭಕ್ತಿಗೆ, ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗೀತ ಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ ಭಗವಂತ, ಇವರು ಕರೆದಾಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈತ ಸದಾ ಸಂಚಾರಪ್ರಿಯ. ಹರಿ ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಮನ್ವಂತರಗಳಿಂದ ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ತಂಬೂರಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಭಕ್ತಿ ಭಾವವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಪರಿವ್ರಾಜಕ.

ಸ್ವಾಯಂಭುವ ಮನ್ವಂತರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾನಸ ಪುತ್ರರಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಅನನ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಾಗಿ ಮೆರೆದ ಮಹಾಪುರುಷ. ವೈವಸ್ವತ ಮನ್ವಂತರದಲ್ಲಿ ಕಶ್ಯಪ ಮುಷಿಗೆ ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಸಂಗೀತ ಸಾಮ್ರಾಟನಾಗಿ ಮೆರೆದ ಗಂಧರ್ವ. ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರಪುತ್ರನಾಗಿ ಮುಷಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದು ಜಪ, ತಪ, ನಿಯಮ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಸೇವಾಮನೋಭಾವಗಳಿಂದ ಮುಷಿಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪುಣ್ಯಜೀವಿ. ಪರ್ವತಮುನಿಯ ಸೋದರಮಾವ.

ಯುಗಯುಗದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವಭಕ್ತರಾಗಿ ಆಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ನೈಜ ನೇಹಿಗ. ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮಹರ್ಷಿ, ವೈರಾಗ್ಯಶಾಲಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಪ್ರೀತಿಯ ಪವಿತ್ರ ಪುರುಷ. ವಾಯುವೇಗ ಮನೋವೇಗಗಳಿಂದ ಯಾವ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಹೋಗಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸತ್ಪುರುಷ. ದೇವ, ದಾನವ, ಗೋ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುಷಿ ಗಂಧರ್ವ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ, ಗಾನಪ್ರಿಯ ಮುಗ್ಧದದಲ್ಲಿ ಷಾರದರ ಸೂತ್ರಗಳಿವೆ. ಈತನಿಲ್ಲದ ಪುರಾಣ ವಿಲ್ಲ, ಸ್ಮೃತಿಯಿಲ್ಲ. ಕ್ಲಿಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮಾರುವಂತಹ ಸಲಹೆ ನೀಡುವ ನಿಸ್ಸಾರ್ಥಿ. ದೇವವೀಣೆಯನ್ನು ಸರಸ್ವತಿಯ ಜೊತೆ ಹಾಡಬಲ್ಲ ಏಕೈಕ ಸಂಗೀತ ಜಗದ್ಗುರು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ, ಲೋಕಹಿತೈಷಿ. ಶ್ರೇಕಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಯುಗಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ. ಮೇಲಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾದ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುಷಿಗಳಿಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ

ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಹುಂದುಂಬಿಸಿದವರು ನಾರದರು. ಶ್ರೀ ಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಮೊದಲಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ,

ತಪಃ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ನಿರತಂ

ತಪಸ್ವೀ ವಾಗ್ವಿದಾಂ ವರಮ್ |

ನಾರದಂ ಪರಿಪ್ರಚ್ಛ

ವಾಲ್ಮೀಕಿರ್ಮುನಿ ಪುಂಗವಮ್ ||

ತಪಸ್ಸು ಮತ್ತು ವೇದಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ನಿರತರೂ ವಾಗ್ವಿದಾರರೂ ಆದ ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ರಾಮಾಯಣ ದಂತಹ ಪರಮಮಂಗಳಕರವಾದ ಸುಂದರವಾದ ರಮ್ಯವಾದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀಡಲು ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ ನಾರದರು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೇತಾಯುಗ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಶ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಪೂಜ್ಯರು. ದ್ವಾಪರ

ಭಾಗವತವನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯಾಸರೀತಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಸರು ಭಕ್ತಿಪಂಥಕ್ಕೆ ಶಿರೋಧಾರ್ಯವಾದ ಭಾಗವತವನ್ನು ಬರೆದರು. ಇಲ್ಲಿ ನಾರದ ವಾಕ್ಯ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ.

ಭವತಾತುದಿತ ಪ್ರಾಯಂ

ಯಶೋ ಭಗವತೋಮಲಮ್ |

ಯೇನೈವಾಸೌ ನ ತುಷ್ಯೇತ

ಮನ್ಯೇತದರ್ಶನಂ ಬಿಲಮ್ ||

ಯಥಾ ಧರ್ಮಾದಯಶ್ಚಾರ್ಥ

ಮುನಿವರ್ಯಾನುಕೀರ್ತಿತಾಃ |

ನ ತಥಾ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ

ಮಹಿಮಾಹ್ಯನುವರ್ತಿತಃ ||

- ಎಲೈ ಮುನಿವರ್ಯ ನೀನು ಮಹಾ ಭಾರತ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಾಪಠಣಾದಿಗಳಿಂದ ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ

ನಾರದರು ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಸೂತ್ರಗಳು

ಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಪಾಂಡವರಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಲಹೆನೀಡುವ ಸಹೃದಯಿ. ಮತ್ಸ್ಯ ಪುರಾಣ ಹಾಗೂ ಮನುಸ್ಮೃತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈತ ಹತ್ತನೆಯ ಪ್ರಜಾಪತಿ. ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಈತ ಶಪಿತ ಗಂಧರ್ವ, ಮಂತ್ರ ದೃಷ್ಟಾರ, ಉಪನಿಷತ್ ಮುಷಿ, ಪುರಾಣಪ್ರಿಯ, ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಗುರು, ಸತೀಸಾವಿತ್ರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡಿದ ಪುಣ್ಯವಂತ. ವಾಯು ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷನಿಂದ ಶಪಿತನಾದ ನಾರದರು ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ರಕ್ಷೆ ಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದುಬಂದಾಗ ಐವರೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷ ಪ್ರಕಾರ ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಪಾಂಡವರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಾಗ ಅವರನ್ನು ಸಂತ್ಪಿಸಿ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಬರೆದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಸರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಗದಿರಲು

ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಆದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪ, ರೂಪವಿಭವಾದಿ ಗುಣಗಳನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಾಡಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೊರತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಚಿಸು. ಇದು ಮನುಷ್ಯರ ಸಮಸ್ತ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಸೋಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಮದ್ವಾಗವತವು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಭಗವದ್ಗುಣಾನುಭವವೇ ಮಾನವನ ನಿರತಿಶಯ ಪುರುಷಾರ್ಥ. ತ್ರಿಯೇಕತಿಯ ಧ್ಯಾನವೇ ಪರಮೋಪಾಯ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯೇ ಆಶ್ರಯ. ಶ್ರೀ ನಾರದರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಈ ಮೇಲಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಗವತ ತತ್ತ್ವದ ಸೂತ್ರಗಳು. ಬದರೀಕಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನರನಾರಾಯಣರೊಡನೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮುಷಿವರ್ಯ ನಾರದರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಸದಾ ಸ್ಮರಣೀಯವಾದವು. ವೇದ

ಶ್ರೀ ಕಂದಾಡೈ ಕೇಶವನ್

ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸ ಉಪಾಖ್ಯಾನ ಉಪನಿಷತ್ ಗಳ ಸಾರವೇ ಈ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳು. ಅಂತಹ ನಾರದ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ.

ನಾರದರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಒಟ್ಟು 84. ಐದು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹತ್ವ, ಸಾಧನೆ, ಸ್ವರೂಪ ಲಕ್ಷಣಗಳ ವಿವರ ನಾವು ಕಾಣ ಬಹುದು.

ವೇದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ 'ಭಕ್ತಿಯು ಪರಮಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕವಾದುದು. ಅದು ಅಮೃತ ಸ್ವರೂಪವಾದುದು. ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಭಗವಂತ ನನ್ನು ಭೂಮನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅನನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

"ತಸ್ಮಿನ್ನನನ್ಯತಾ ತದ್ವಿರೋಧಿ ಮು ಉದಾಸೀನತಾ"-ಅಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಎಡ ಬಿಡದೆ ನಿರಂತರವೂ ತೈಲಧಾರೆಯಂತೆ ಅನನ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ನೆನೆಯುವುದು, ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸದಿರುವುದು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಭಕ್ತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಉದಾಸೀನ ಭಾವದಿಂದ 'ಅನ್ಯಾಶ್ರಯಾಣಾಂ ತ್ಯಾಗೋಪನೃತ್ಯತಾ'-ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ ಭಕ್ತನ ಗುರಿ. ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ಮಾತು

ಸರ್ವ ಧರ್ಮಾಸ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ
ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ |
ಅಹಂ ತ್ವಾಂ ಸರ್ವ ಪಾಮೇಭ್ಯೋ
ನೋಕ್ಷೇ ಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಶುಚಿಃ ||

ಎಂಬುವ ಪರಮಮಂತ್ರ. ಚರಮ ಶ್ಲೋಕದ ಅನುಸಂಧಾನ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಉಪಾಧಾನ ಹಾಗೂ ಪರವೋಪಾಯ. ಭಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಾರದರು,

"ಪೂಜಾದೀಷ್ಟನುರಾಗಃ ಇತಿ ಪಾರಾಶರೈಃ"- ಪರಾಶರಸುತರಾದ ವ್ಯಾಸರ ಮತದಂತೆ ಈಶ್ವರ ಪೂಜಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಭಕ್ತಿ. ಅರ್ಚನ ಶಾರಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪೂಜಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುವುದೇ ಭಕ್ತಿ. "ಕಥಾದಿಷ್ಟತಿ ಗರ್ಗಃ" ಭಗವಂತನ ಕಥೆ ಕವನಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಕೀರ್ತಿ ಸುವುದು ಅದರ ಪ್ರೀತಿ, ನೀತಿ, ನಿಷೆಗಳೇ ಗರ್ಗರ ಪ್ರಕಾರ ಭಕ್ತಿ. ಶಾಂಡಿಲ್ಯರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸು ವುದು ಪರಮಭಕ್ತಿ.

"ನಾರದಸ್ತು ತದರ್ಪಿತ ಅಖಿಲಾಚಾರಿತಾ ತದ್ವಿಸ್ಮರಣೇ ಪರಮ ವ್ಯಾಕುಲತೇತಿ"
'ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಅವನನ್ನು ಮರೆಯುವು

ಪರಿಂದ ಆಗುವ ಪರಮ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಭಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣ'- ಎಂಬುವುದು ನಾರದರ ಮತ.

ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ "ಯಥಾ ವ್ರಜಗೋಪಿಕಾ ನಾಂ" ಎಂಬಂತೆ ಗೋಕುಲದ ಗೋಪಿಯತ ದೃಷ್ಟಾಂತ. ಪರಾಭಕ್ತಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದರೆ ಗೋಪಿಯರು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತನು ಮನ ಧನ ಮಾಣ ಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲೇ ಅರ್ಪಿಸಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಪ್ರಾಣನಾಥನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವನನ್ನೇ ನಿಶ್ಚಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಂಬಿ ಅವನಲ್ಲೇ ನೆಟ್ಟ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವ ರಾಗಿ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನಿಸುವ ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೇಮವೇ ಪರಮ ಪ್ರೇಮ ಸ್ವರೂಪವಾದುದು. ಅಮೃತ ಸ್ವರೂಪವಾದುದು. ಅವರ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಸಾಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮರು ಗೋಪಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು,

ವಂದೇ ನಂದ ವ್ರಜಸ್ತ್ರೀಣಾಂ
ಪಾದರೇಣು ಮಭೀಷ್ಟಮಃ |
ಯಾಸಾಂ ಹರಿಕಥೋದ್ಗೀತಾ
ಪುನಾತಿ ಭುವನತ್ರಯಮ್ ||

ಗೋಪಿಯರು ಮೆಟ್ಟಿದಭೂಮಿ ಪುನೀತವಾಯಿತು ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ 9 ಸೂತ್ರಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾರದರು ಭಕ್ತಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ ಯೋಗಗಳಿ ಗಿಂತ ಭಕ್ತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು. ಪರಮಾತ್ಮ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರ, ದೈನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಮಯೋಗ ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಅಹಂಕಾರಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಭಕ್ತಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ದೈನ್ಯತೆ ಪ್ರಧಾನ. ಆದ ಕಾರಣ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳಿಗೆ ಪರಭಕ್ತಿಯೇ ಸಾಧನ, ಸಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಫಲ.

ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಸಾಧನ ಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ 17 ಸೂತ್ರಗಳಿವೆ. ಭಕ್ತನು ಪರಮಭಕ್ತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತಿದಾಗ ವಿಷಯತ್ಯಾಗ ಹಾಗೂ ಸಂಗತ್ಯಾಗದಿಂದ ದೂರ ವಿರುತ್ತಾನೆ. ಭಗವಂತನ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಭಕ್ತನು ವಿಷಯಸುಖದಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಿರ ಬೇಕು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯದಿಂದ ದೂರವಿರ ಬೇಕು. "ಅನ್ಯಾನ್ಯತ (ತ) ಭಜನಾತ್" ಎಂಬಂತೆ ವಿಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನಿರಂತರ ಭಗವದ್ಗುಣ ಭಜನೆಯಿಂದ ಶ್ರವಣ ಕೀರ್ತನಾದಿಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಯು ಲಭಿಸುವುದು. ಈಶ್ವರನ ಸ್ಮರಣ, ಪೂಜನ ಜಪ ಮನನಗಳು ಭಜಿಸುವ ಸಾಧನೆ ಗಳು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾರದರು "ರೋಕೇಽಪಿ ಭಗವದ್ಗುಣ ಶ್ರವಣ ಕೀರ್ತನಾತ್" ಎಂಬುದಾಗಿ

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರಿ

ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹರಡಲು ಪರಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ ಓದುಗರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರದ ಅಗತ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ನೀವು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ, ಮಿತ್ರರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡ ಬಹುದು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನೀವು ಹೆಸರಿಸುವವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸ ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗಣ ಕೂಪನ್ ಅನ್ನು ತುಂಬಿ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಗಳ ಎಂ. ಓ., ಡಿ. ಡಿ. ಅನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ.

ಮಾನ್ಯರೇ :

ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ.
.....ರೂಗಳ ಎಂ. ಓ./ ಡಿ. ಡಿ. ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸಹಿ.

(ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ)

ಹೆಸರು

ವಿಳಾಸ

ನೆಲ್ ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್

ಸೇಲ್ಸ್ ವಿಂಗ್

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ತಿರುಪತಿ.-ಇವರಿಗೆ.

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭಗವಂತನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಾನ ಮಾಡುವುದು ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಂತಹ ಭಕ್ತಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಕೃಪೆ, ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಬರುವುದು. ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂಗ ದುರ್ಲಭ ಅಗತ್ಯ ಅದರ ಅನೋಭ. ಅವರ ಸಂಗದಿಂದ ಜನರು ಪುನೀತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ವಾತಾವರಣ ಪವಿತ್ರವಾಗುತ್ತೆ. ಭಗವಂತನಿಗೂ ಅವನ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲ. ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಪರಾಭವವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರ. ಭಕ್ತ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದ ಅವನ ತಂದೆಯನ್ನೇ ಸಂಹರಿಸಿದ. ಸ್ವತಃ ಸೀತಾದೇವಿಯು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಲ್ಲಿ ಅಪಹಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ವಾಪಕ್ಕೆ ರಾವಣನ ಸೆರೆಮನೆವಾಸ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಭಕ್ತ ಅಂಬರೀಷನನ್ನು ಕೊಂದ ದುರ್ಮಾಸರು ಅವನುನಾಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಧ್ರುವನಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪಟ್ಟವನ್ನಿತ್ತ. ತನ್ನ ಭಕ್ತರಾದ ಪಂಚಪಾಂಡವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸದಾ ನಿರತನಾದ. ಭಕ್ತಿಯ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕರ ಸಂಗವನ್ನು ಬಹುಶೀಘ್ರ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಕಾರಣ ದುಃಸಂಗದಿಂದಲೇ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಮೋಹ, ಸ್ಪೃಹೆ ಭ್ರಂಶ, ಬುದ್ಧಿ ನಾಶ, ಸಂಭವಿಸಿ ಕೊನೆ ಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸಂಗವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮಾಯೆಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ಯ ರಜಸ್ ತಾಮಸಾದಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಅತೀತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

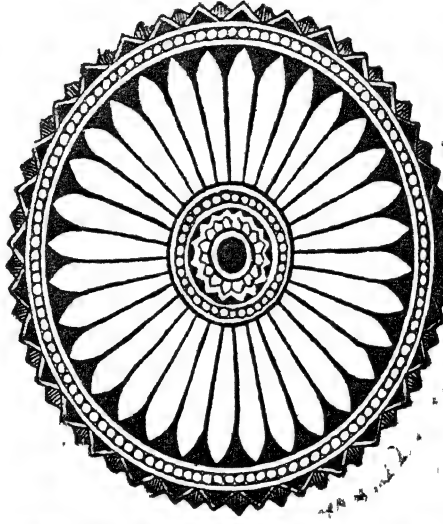
ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೇಮ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ - ಮಾತಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದು, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಿಲುಕದು, ಕಾಮರೂಪವಾದುದು, ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದು, ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದುದು, ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾಗಿ ಅನುಭವವೇದ್ಯವಾದುದು. ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದ ಭಕ್ತ ಅವನನ್ನೇ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ, ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗೌಣೀ ಹಾಗೂ ಪರಾಭಕ್ತಿ ಎಂಬುವುದಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧ. ಇದುವರೆಗೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದು ಪರಾಭಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರ. ಗೌಣೀಭಕ್ತಿ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದ್ದು. ಅದು ಗುಣಭೇದ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಭೇದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು. ಗೌಣೀ ಭಕ್ತಿಯು ಗುಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾಮಸಿಕ ರಾಜಸಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕಗುಣ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ವಭಾವಗಳಿದ್ದು. ಗೌಣೀ

ಭಕ್ತನ ಆರ್ತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾರ್ಥ, ಜಿಜ್ಞಾಸು, ಆರ್ತ, ಎಂಬ ಭೇದಗಳಿವೆ.

ಅರ್ಥಾರ್ತ ಭಗವಂತನನ್ನು ಲೌಕಿಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಯಾಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅಥವಾ ಸಂಪತ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಎರಡನೆಯವನಾದ ಜಿಜ್ಞಾಸು 'ಪ್ರಪಂಚ ಮಿಥ್ಯೆ ಬ್ರಹ್ಮಸತ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನ ಚಿಂತನೆಯೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು' ಎಂಬುವ ಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ

ಮೂರನೆಯವನಾದ ಆರ್ತ ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ಭಕ್ತ. ಅವನನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಗ

ವಂತನನ್ನು ಬೇಡುವ ಮನುಷ್ಯ. ಕ್ರಮೇಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪರಾಭಕ್ತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನೇ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಗೌಣೀ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ತುಳಿಯಬೇಕು.

ನಾರದರು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಿಂತ ಭಕ್ತಿನಿರ್ವಾಹವು ಸುಲಭವಾದುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಭಕ್ತಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಲೋಕ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಭಕ್ತನು ಪರಭಕ್ತಿ ಪಡೆದಮೇಲೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಾರದು. ಫಲದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮದಿಂದ ಬರುವ ಫಲವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮಯೋಗಿಯಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು. ಕಾರಣ ನಾವು ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದರ ಫಲ

ವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ಸುಖ ಸಂತೋಷ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಕರ್ಮದ ಫಲಾಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಹಿರಿಯ ಭಕ್ತರ ಲಕ್ಷಣ. ಅಂತಹ ಭಕ್ತನು ಸ್ತ್ರೀ ಧನಗಳ ವ್ಯಾಪೋಹ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ನಾಸ್ತಿಕರ ಚರಿತ್ರೆ ಕೇಳಬಾರದು. ಅಹಂಕಾರ ಅಭಿಮಾನ ಧಂಬಾದಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತನನ್ನು ನಿತ್ಯ ದಾಸನಂತೆ ನಿತ್ಯಕಾಂತಿಯಂತೆ ಪ್ರೇಮ ಮಾಡಬೇಕು.

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನ ಮಹಿಮೆ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತನ ಹಿರಿಯಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನಾರದರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲ ಪ್ರೇಮವುಳ್ಳ ಏಕಾಂತಿಕ ಭಕ್ತನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಇವರು ತಮ್ಮ ಕುಲವನ್ನು ಪಾವನಮಾಡಿ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಭಕ್ತರು ಬಂದ ತೀರ್ಥಸ್ಥಳ ಪವಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆಚರಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳು ಸುಕರ್ಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಗವಂತನಲ್ಲೇ ತನ್ಮಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಂಡ ಪಿತೃದೇವತೆಗಳು ಸಂತೋಷಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವತೆಗಳು ನಲಿವಿನಿಂದ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

“ನೋದಂತಿ ಪಿತರೋ ನೃತ್ಯಂತಿ ದೇವತಾಃ
ಸನಾಥಾ ಜೇಯಂ ಭೂರ್ಭವತಿ”

ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಹಲವಾರು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪವಿತ್ರ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಗಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಸನಾಥತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವಿದ್ಯೆ ರೂಪ ಗುಣ ಕುಲ ಭೇದಗಳಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರು. ದೇವರ ಕಿಂಕರರು, ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವ ಭಾವದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಅವನ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದೊಂದೇ ಅವರ ಗುರಿ, ಅವರ ತತ್ತ್ವ. ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೆಲ್ಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಅವರಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ.

“ಅಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯ ಶೌಚದಯಾಸ್ತಿತ್ಯಾದಿ
ಚಾರಿತ್ರಾಣಿ ಪರಿಪಾಲನೀಯಾನಿ”

ಭಕ್ತನು ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಶೌಚ, ದಯೆ, ಆಸ್ತಿತ್ವ, ಬುದ್ಧಿ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜಿಸುವ ಭಕ್ತನನ್ನು ಭಗವಂತ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಭವಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಭಕ್ತಿಯೇ ಸತ್ಯ, ಅದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತರವಾದುದು.

ಭಕ್ತನಲ್ಲಿ ಪರಭಕ್ತಿ ಹನ್ನೊಂದು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಗುಣಮಹಾತ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ದಾಸ್ಯಾಸಕ್ತಿ, ಸಖ್ಯಾಸಕ್ತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಾಸಕ್ತಿ, ಕಾಂತಾಸಕ್ತಿ, ಆತ್ಮನಿವೇದನಾಸಕ್ತಿ, ತನ್ಮಯತಾಸಕ್ತಿ, ಹಾಗೂ ಪರಮ ವಿರಹಾಸಕ್ತಿ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇಂದು ಕಂಡು ಬರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಂದರೆ ನೇದ ಉಪನಿಷತ್ತು, ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸಗಳೇ. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಋಷಿಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಭಗವಂತನ ಗುಣಕಥನ ಮಾಡುವುದಿನಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾಸ, ಪರಾಶರ, ಶುಕ ಸನಕಾದಿ ಋಷಿವರ್ಯರು, ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿ, ಗೋಪಿಯರು, ಪರಮಾತ್ಮನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜ, ಮಧ್ವರು, ಅಂಬರೀಷ, ಭರತರ ಭಕ್ತಿ ಪಾದುಕಾಪೂಜೆ, ಸ್ವಾಮಿಯ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾರದ ಶಾಂಡಿಲ್ಯ ಧ್ರುವ ಪ್ರಹ್ಲಾದರು, ದಾಸ್ಯಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಗುರುಡ ಅಂಜನೇಯರು. ಸಖ್ಯಾಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ಅರ್ಜುನ, ಸುಧಾಮರು, ಕಾಂತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತನುಗಳನ್ನು ತೇದ ಅಂಡಾಳ್, ಮಿರಾ, ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ. ಆತ್ಮ ನಿವೇದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವ್ರಜಗೋಪಿಯರು ಹಾಗೂ ರಾಧೆ, ವಿಭೀಷಣ ಹಾಗೂ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ತನ್ಮಯತೆಗೆ ಉದ್ಧವ, ಗರ್ಗ, ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂತ ಜೈತನ್ಯರು ಪರಮ ವಿರಹಾಸಕ್ತಿಗೆ ಮಿರಾ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತ ಜಯದೇವರು.

ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾರದರು ತಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯ ಭಕ್ತ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಭಾಗವತ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ಯೇವಂ ವದಂತಿ ಜನ ಜಲ್ಪ ನಿರ್ಭಯಾಃ
ಏಕಮುಚಾಃ ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ ಶುಕ ಶಾಂಡಿಲ್ಯ
ಗರ್ಗ ವಿಷ್ಣು ಕಾಂಡಿನ್ಯ ಶೇಷೋದವಾರುಣಿ
ಬಲಿ ಹನುಮತ್ ವಿಭೀಷಣಾದಯೋ
ಭಕ್ತ್ಯಾಚಾರ್ಯಾಃ

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಪೋಷಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾತಃ ಸ್ಮರಣೀಯರು.

ಯಾರು ನಾರದರು ಹೇಳಿದ ಈ 84 ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ, ಶ್ರದ್ಧೆ ತೋರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಾರದರನ್ನು ಕುರಿತು.

ನಾಹಂ ವಸಾಮಿ ವೈಕುಂಠೇ
ಯೋಗಿನಾಂ ಹೃದಯೇ ನ ಚ |
ಮದ್ಭಕ್ತಾ ಯತ್ರ ಗಾಯಂತಿ
ತತ್ರ ತಿಷ್ಠಾಮಿ ನಾರದ ||

ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೆಲೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಯೋಗಿಗಳ ಹೃದಯಾಂತರಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಾನ ಮಾಡುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರುತ್ತೇನೆ - ಎಂಬುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾರದರು ಸದಾ ಭಗವಂತನ

ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ನಿರ್ಹೇತುಕರೂಪ ನಾರದರ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ನಾರದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ವಾತ್ಸಲ್ಯ.

ನಾರದರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಬರುವ ಜ್ಞಾನ ಅಪಾರವಾದುದು. ಭಕ್ತನಿಗೆ ಎಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೂ ಪರಮಾತ್ಮ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆಂಬ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಭಕ್ತಿಯು ಅವಿಭಾವವಾಗುತ್ತೆ. ಕಲ್ಪನಾತೀತ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಜ್ಞಾನ, ಉಪಾಯ, ಹರಿನಾಮ ಸ್ಮರಣೆ. ಭಕ್ತನು ಕರೆದಾಗ ಹರಿಯು ಓಡಿಬರುವನೆಂಬ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಅಪಾರ, ಆದರೆ ನಾರದರ ಕರೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಸದಾಸಿದ್ಧ, 'ಅನುಗಾಲವು ಚಿಂತೆ ಮನುಜಗೆ ಮನಹೋಗಿ ಮಾಧವನ ಒಡಗೂಡುವ ತನಕ' ಎಂಬುವ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಾಧನ. ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇದ್ದರೂ ಅದ್ಭುತವೆನಿಸುವ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಕಾಲ ಪರಿಸರಗಳು ಬೇಕು. ಯೋಗ್ಯಗುರುವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಬೇಕು. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಾರದರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳೇ ನಮಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಗುರುವಿನ ಉಪದೇಶ. ಅದನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ 'ಜೀವನ ಅಸ್ಥಿರ, ಈಶನೊಬ್ಬನೇ ಸ್ಥಿರ. ನಮಗೆ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮಗಳ ಬಂದನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಭವಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಮುಕುಂದನ ಮನೆ ಸೇರಬೇಕು'. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸುಲಭವಾದ ದಾರಿ ನಾರದರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಪಠನ, ತತ್ಪಜ್ಞಾನ, ಅದರ ನಿಷ್ಠೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರು ತಮ್ಮ ಉಗಾಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಹರಿಕೀರ್ತನೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ

“ಮಾನವನು ಕೃತಯುಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ತಪವನ್ನು ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನ ಬೇಕು ಶ್ರೇತಾಯುಗದಿ |
ಏನೆಂಬೆ ದ್ವಾಪರದಿ ಯಜ್ಞ ಸಾಧನಬೇಕು
ಗಾನ ದಾನ ಬೇಕು ಕಲಿಯುಗದಿ
ಪುರಂದರವಿಠಲ ||”

ಇದನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಂತೆ ನಾರದರು ಗಾನದಿಂದ ಗುರುಡಗಮನವನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಸರ್ವದಾ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ.★

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ತಿರುಮಲೆ.

ಆರ್ಜಿತ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ಮಾಡಿಸುವ ಅಸಕ್ತ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸುವಾರ್ತೆ ಎಂದರೆ; ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವವನ್ನು ರೂ. 500-00 ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಐದು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ. ಮಿಕ್ಕಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ರೂ. 2000-00 ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವದಂತೆಯೇ.

ಆಸ್ತಿಕ ಭಕ್ತರು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ತಿ. ತಿ. ದೇ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಿ

ಕಾರ್ಮಾರಿ

ಕೇಶವೋ ವಾ'— ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾರ್ಗವೋ ದಿದ್ಧರೂ, ಶೈವರು ಶಿವನನ್ನೂ, ವೈಷ್ಣವರು ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ, ಸೌರರು ಸೂರ್ಯನನ್ನೂ, ಆರಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯರಲ್ಲೂ ಈ ಭಾವನೆಯು ಮೈದಳಿದು ಗಂಡು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಶಕ್ತಿಯೆಂದು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವುದೇ 'ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆ'ಯರ ಆರಾಧನೆ.

'ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆ'ಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಮಾಹೇಶ್ವರಿ, ಕಾಮಾರಿ, ವೈಷವಿ, ವಾರಾಹಿ, ಇಂದ್ರಾಣಿ, ಚಾಮುಂಡಿಕೇಂಬುದಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಜನ ಶಕ್ತಿಯರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಗೆ ಮೊದಲು ವೀರ ಭದ್ರನನ್ನು, ಚಾಮುಂಡಿಯ ನಂತರ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪಾರ್ಶ್ವ ದೇವತೆಗಳಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಾತೃ ಗಣವನ್ನು ಶೈವ ದೇವಾ

ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆಯರು

ದೇವಾಲಯಗಳು ಕಲಾಕೃತಿಯೊಂದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ, ಧರ್ಮ-ದರ್ಶನಗಳ ಪ್ರತೀಕ-ಅಭಿವ್ಯಂಜಕಗಳಾಗಿ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿ ನಿಂತಿವೆ. ವಿವಿಧರೀತಿಯ ಆರಾಧನಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಘಟನಾವಳಿಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಏಳುವ ಸಂದೇಹಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಹೃದಯ ಬುದ್ಧಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಪೂರೈಸುತ್ತಾ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷೀಭೂತವಾಗಿ ಇವು ಉಳಿದಿವೆ.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಆರಾಧನಾ ಕ್ರಮಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ಮೇಳನ. ಹಲವಾರು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವಲುಗಳಾಗಿ ಒಡೆದಿದೆ. ಶಿಲ್ಪಿಯೊಬ್ಬನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ದೈವೀಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಾಗಿ, ಬಳಸಿದ ಅಥವಾ ಕಗ್ಗಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಆಕಾರವನ್ನು ತಳೆದ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಆರಾಧನೆಗಾಗಿ ಅರ್ಚನಾವಿಧಿಯು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿಧಿಯೊಂದರ ಆಚರಣೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ರೂಢಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಶೈವ-ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥಗಳ ಜೊತೆಗೆ 'ಶಾಕ್ತ' ಪಂಥವೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ವೈದಿಕ-ಪೌರಾಣಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನೇ ಆಲವಡಿ 'ಶಾಂತ್ರಿಕ' ವಿಧಾನವೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ.

ಮಾತೃ ಪೂಜಾ ಪದ್ಧತಿಯು 'ಶಾಂತ್ರಿಕ ನೆಲೆಯ' ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆರಂಭವಾದದ್ದು. ಇತಿಹಾಸದ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಇಂದು ಇದು ಖಂಡಿತುಂಡವಾಗಿದೆ. 'ಏಕೋದೇವಃ ಶಿವೋ ವಾ

ಲಯಗಳಲ್ಲಿ - ವಿಶೇಷವಾಗಿ - ಏಕಶಿಲಾಪಟ್ಟಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸುವ ಪರಪಾಠ ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ 'ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆ' ಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಲಯವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

'ಮಾತೃಕಾಗಣ'ದ ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಶಿವ-ಶಕ್ತಿಯರ ಸಂಯೋಗವೇ ಕೇಂದ್ರೋದ್ದೇಶವಾಗುವ 'ಶ್ರೀಚಕ್ರ' ಸ್ಥಾಪನೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾ

ಮಾಹೇಶ್ವರಿ

ಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಮೋಹನ' ವೆಂಬ ಆವರಣವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದ್ವಾರಗಳಾಗಿ, ನಾಲ್ಕು ಮಾಲೆಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಏಳು ಮಾತೃಕೆಯರೊಂದಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರುಗಳು ಕೆರಳಿಕೆ (ಬ್ರಾಹ್ಮಿ), ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಸಿಟ್ಟು (ಮಾಹೇಶ್ವರಿ), ತಣಿಸಲಾಗದ ಅತ್ಯಾಸೆ (ಕಾಮಾರಿ), ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವ ಮೋಹ (ವೈಷವಿ) ವಕ್ರವಾದ ಮೊಂಡುತನ (ವಾರಾಹಿ), ಪೀಡಿಸುವ ಈರ್ಷ್ಯೆ (ಇಂದ್ರಾಣಿ), ಪಾತಕಾಂತರ ಮನೋಭಾವ (ಚಾಮುಂಡಿ) ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳ ಈ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸೌಮ್ಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ಆರಾಧನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ, ದಕ್ಷಿಣದ ಪೀಠಭೂಮಿಯನ್ನು ಕ್ರಿ. ಶ. 6 ರಿಂದ 8 ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಅಳಿದ ಚಾಲುಕ್ಯ ರಾಜರು ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆಯರಿಂದ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಶೈವಧರ್ಮದ ಶಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕಳಾಮುಖರಿಗೆ 'ಶಕ್ತಿ' ಪದಾಂತ ನಾಮಧೇಯವಿದ್ದಂತೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಚಾಲುಕ್ಯ ಚೋಳ, ಗಂಗ-ಹೊಯ್ಸಳ, ರಾಜರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ನರಸಿಂಹ

ಸಪ್ತಮಾತೃಕಾ ದೇವತಾ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಬ್ರಾಹ್ಮೀ :

ತತ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರಾ ಪದ್ಮಜಾ ಹಂಸ ಸಂಸ್ಥಿತಾ
ಪಿಂಗಾಭಾ ಭೂಷಣೋಪೇತಾ ಮೃಗಚರ್ವೋತ್ತರೀಯಕಾ
ವರಂ ಸೂತ್ರಂ ಸ್ತುಪಂ ಧತ್ತೇ ದಕ್ಷಬಾಹುತ್ರಯೇ ಕ್ರಮಾತ್
ವಾಮೇತು ಪುಸ್ತಕಂ ಕುಂಡಿಂ ಬಿಭ್ರತಿ ಚಾಭಯಂ ಕರಮ್

ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ದೇವಿಯು ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆರು ಕೈಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಂಸವಾಹನೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ, ಪಿಂಗಳವರ್ಣದವಳಾಗಿ ಜಿಂಕೆಯ ಚರ್ಮದ ಉಡಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬಲಗೈಗಳಲ್ಲಿ ವರಮುದ್ರೆ, ಪಾಶ, ಸ್ತುಪಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದು, ಎಡಗೈಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಯಮುದ್ರೆ, ಪುಸ್ತಕ, ಕಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು.

ಮಾಹೇಶ್ವರೀ :

ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ವೃಷಾರೂಢಾ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಾ ತ್ರಿಲೋಚನಾ
ಶ್ವೇತವರ್ಣಾ ದಶಭುಜಾ ಚಂದ್ರರೇಖಾ ವಿಭೂಷಣಾ
ಖಡ್ಗಂ ವಜ್ರಂ ತ್ರಿಶೂಲಂ ಚ ಪರಶುಂ ಚಾಭಯಂ ವರಮ್
ಪಾಶಂ ಘಂಟಾಂ ತಥಾ ನಾಗಂ ಅಂಕುಶಂ ಭಿಭ್ರತಿ ಕರೈಃ

ಮಾಹೇಶ್ವರಿಯು ವೃಷಭವನ್ನೇರಿದ ಮೂರುಕಣ್ಣುಗಳ ಐದುಮುಖಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದು ಹತ್ತುಕೈಗಳ, ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದವಳು, ಚಂದ್ರರೇಖೆಯ ಅಭರಣ ಹೊಂದಿರುವಳು. ಬಲಗೈಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಯಮುದ್ರೆ, ಕೊಡಲಿ, ಶೂಲ, ವಜ್ರ, ಖಡ್ಗಗಳನ್ನೂ ಎಡಗೈಗಳಲ್ಲಿ ವರಮುದ್ರೆ, ಅಂಕುಶ, ನಾಗ, ಗಂಟೆ, ಪಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು.

ಕೌಮಾರೀ :

ಪಡಾನನಾ ತು ಕೌಮಾರೀ ಪಾಟಿಲಾಭಾ ಸುತೀಲಕಾ
ರವಿಬಾಹುರ್ಮಯೂರಸ್ಥಾ ವರದಾ ಶಕ್ತಿ ಧಾರಣೀ
ಪತಾಕಾಂ ಬಿಭ್ರತಿ ದಂಡಂ ಪಾತ್ರಬಾಣಂ ಚ ದಕ್ಷಿಣೇ
ವಾಮೇ ಚಾಪ ಮಧೋ ಘಂಟಾಂ ಕಮಲಂ ಕುಕ್ಕುಟಂ ತಥಾ
ಪರಶುಂ ಬಿಭ್ರತಿ ಚೈವ ತದಧಸ್ತಪ್ರಭಯಾನಿಸ್ತತಾ

ಕೌಮಾರೀದೇವಿಯು ಆರು ಮುಖಗಳಿಂದ ಶ್ವೇತ ರಕ್ತ ಪಾಟಿಲ ಶರೀರದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ಮಯೂರ ವಾಹನಗಳಾಗಿರುವಳು. ಬಲಭಾಗದ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ವರದಮುದ್ರೆ, ಶಕ್ತಿ, ಪತಾಕೆ, ದಂಡ, ಪಾತ್ರೆ, ಬಾಣಗಳೂ ಎಡಭಾಗದ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಯಮುದ್ರೆ, ಕೊಡಲಿ, ಕುಕ್ಕುಟ, ಕಮಲ, ಗಂಟೆ, ಬಿಲ್ಲು, ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು.

ವೈಷ್ಣವೀ :

ವೈಷ್ಣವೀ ತಾಕ್ಷ್ಯಗಾ ಶ್ಯಾಮಾ ಪದ್ಮಜಾ ವನಮಾಲಿನೀ
ವರದಾ ಗದಿನೀ ದಕ್ಷೇ ಬಿಭ್ರತಿ ಚ ಕರೇಽಂಬುಜಮ್
ಶಂಖಚಕ್ರಾಭಯಾನ್ ವಾಮೇ ಸಾ ಚೇಯಂ ವಿಲಸದ್ಭುಜಾ

ವೈಷ್ಣವೀದೇವಿಯು ಆರು ಕೈಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಗರುಡವಾಹನಳಾಗಿ, ಶ್ಯಾಮಲ ಶರೀರ ವರ್ಣದವಳಾಗಿ ಮಾನಮಾಲಾಭರಣ ಹೊಂದಿರುವಳು. ಬಲಗೈಗಳಲ್ಲಿ ವರದ ಮುದ್ರೆ, ಗದೆ, ಪದ್ಮಗಳನ್ನೂ, ಎಡಗೈಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಯಮುದ್ರೆ ಚಕ್ರ ಶಂಖಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವಳು.

(16ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಹೊಂದಿದ್ದ ಇವರು ನೂರಾರು ದೇವಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು, ಕೋಲಾರ, ಶಿವನೋಗಿ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಇವರ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಳಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಪೌರಾಡಿಕ - ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಂದನ್ನು ಸಪ್ತಮಾತೃಕೆಯರ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಮಾತೃಕೆಯರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಹಲವಾರು ಇದ್ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ, ಹುನಗುಂದ, ನಂಗಲಿ ಮೊದಲಾದವು ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ.

ಕೋಲಾರವು ಪೂರ್ವಗಂಗರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿ ಚೋಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೈಭವವನ್ನು ಮೆರೆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಸಪ್ತಮಾತೃಕಾ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೋಳನು (ಅಲ್ಪಕೆಯ ಕಾಲ 1012 - 1044 ರವರೆಗೆ) ಶಿಲಾಮಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗಾರೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದಿರಬಹುದು. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಉಳಿಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ಇಂತಹುದೊಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲಟ್ಟು ನಮ್ಮವರೆಗೆ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

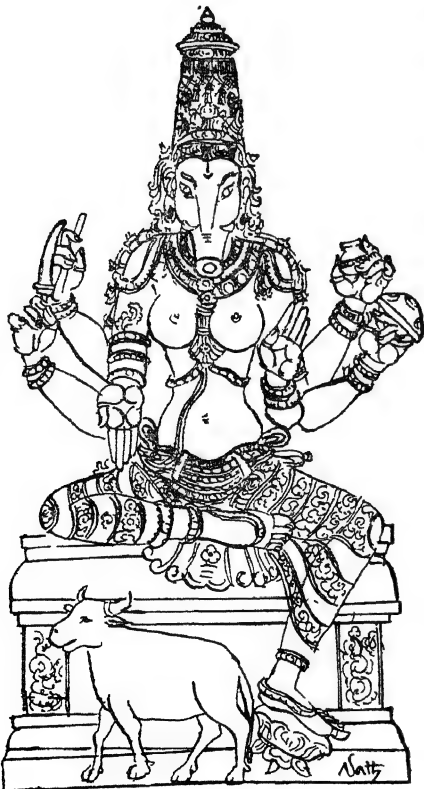
ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಪ್ರಕಾರ 'ಮಾತೃಕಾಗಣಕವನ್ನು' ಭದ್ರಾಸನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒರಗದ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ನಾಲ್ಕು ತೋಳುಗಳನ್ನು ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಲಂಕಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕರಂಡ - ಕಿರೀಟ ರೀತಿಯ ಮುಕುಟಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ವರ್ಣಗಳೂ ಸಹಾ ಕಪ್ಪು ಕೆಂಪು ಇತ್ಯಾದಿ ಅವರವರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಿಯು ನಾಲ್ಕು ತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ವಾರಾಹಿಯ ತಲೆಯು ವರಾಹಾಕಾರವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅವತಾರ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಸಹಾ ವಾರಾಹಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಕೆ ವರಾಹನೆಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಶಿಲ್ಪಗಳು ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪ. ಮಾತ್ರ, ಗುಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಹೊಂದಿದವಳಾದಳು.

ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು ಇವರಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದವಳು. ಈಕೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ - ಪೂಜೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿನ ಈಕೆಯ

ವೃಷ್ಣವೀ

ದೇವಾಲಯವು (ಕೋಲಾರಮ್ಮನೆಂದು ಈಕೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು) ಎರಡು ಗರ್ಭಗೃಹಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವುದೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಈ ಎರಡು ಗೃಹಗಳಲ್ಲೂ ಗಾರೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ, ತಿಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ವಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ. (ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಈ ಗುಂಪಿನ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಂತರಗಂಗೆಯ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೇರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ) ಗಾರೆಯ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ

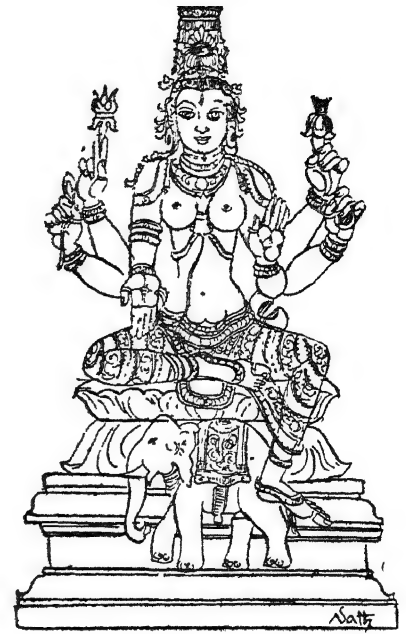
ವಾರಾಹೀ

ಪದ್ಧತಿಯು ಪಲ್ಲವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಭಾಗವು ಪಲ್ಲವರ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಉಳಿದಿರಬೇಕೆಂಬ ಸಂದೇಹವಿದೆ. ಕೋಲಾರದ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದ ಕಡೆಗಿರುವ ಗರ್ಭಗೃಹದಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ತಮಾತೃಕೆಯ ರಲ್ಲಿ ಚಾಮುಂಡಿಯ ವಿಗ್ರಹ - ಗಾರೆಯದು - ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆಗಿರುವ ಗರ್ಭಗೃಹದಲ್ಲಿರುವ ಚಾಮುಂಡಿಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು, ವಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ-ಕಲ್ಲಿನದು-ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. (ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತೆ) 'ಪೀಡಾರಯಾರ್' (ತಮಿಳಿನ ಹೆಸರು) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುವ ಕೋಲಾರಮ್ಮನ ಪೂಜೆಯು ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭೀತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಈಕೆಯ ಆಕಾರವೂ ಸಹಾ ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುವಂತಿದೆ. ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಾದಾಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ವಿಗ್ರಹವು ಅತಿ ಉಗ್ರವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು (ಹಡಗತ್ತಿ, ಡಮರು, ಕತ್ತಿ, ನೃತ್ಯಮುದ್ರೆ, ಗುರಾಣಿ, ಸರ್ಪ, ಕಪಾಲ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಿಡಿದಿರುವ ಈಕೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರಳಯ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ತಲೆಬುರುಡೆಗಳ ಮಾಲೆ, ಜಟಾಮಕುಟ, ಕೋರೆದಾಡೆಗಳು ಭೀಕರತೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಪ್ರಭಾವಳಿಯು ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಿಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನ್ನಣೆಯಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷ ಬಲಿಪೀಠಗಳನ್ನು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಯೋಗಿನಿ-ಯೋಗೇಶ್ವರರ ಪೂಜೆ, ಕನ್ಯಾಪೂಜೆ, ಅಂಗಾರ ಬಲಿಗಳು ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿದ್ದಂತೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರುಸಲ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಮಂಗಳವಾರಗಳಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಪೂಜಾವಿಧಾನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಲಿ ಕೊಡಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುರಿಯನ್ನೇ ಆರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಲಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮದ್ಯವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯೋಗಿನಿ - ಯೋಗೇಶ್ವರರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮದ್ಯದ ನೈವೇದ್ಯ ಸೇವನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಸುರಾಪಾನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ತಾಂತ್ರಿಕಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಿಲ್ಲದೆ ವಿಧಿ ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕನ್ಯಾಪೂಜೆಯೊಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪದ್ಧತಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಿಗದಿತವಾದ ಕನ್ಯೆಯೊಬ್ಬಳ ಉಡುಗೆ - ತೊಡುಗೆಗಳಿಗೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿರುವ ವಿವರಣೆ ಕೋಲಾರಮ್ಮನ ದೇವಾಲಯದ

ಚಾಮುಂಡೀ

ಬರಹದಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವು ಕನ್ಯೆಯರನ್ನೂ ಸಹಾ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಾಮುಂಡ ಹೋಮವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನವದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದ ನೈವೇದ್ಯ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಶೇಷ ಹಬ್ಬದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನ್ನೂ, ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಧ್ಯವ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಧ್ವಜಾರೋಹಣ, ಅವರೋಹಣಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಲಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಲಾರವು ಇಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವೊಂದರ ಆರಾಧನೆಯ ಆಗರವಾಗಿದ್ದು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಾಡಿನ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಿಸಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು

ಚಾಮುಂಡೀ

(14 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ವಾರಾಹೀ :

ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣಾ ತು ವಾರಾಹೀ ಮಹಿಷಸ್ಥಾ ಮಹೋದರೇ

ವರದಾ ದಂಡಿನೀ ಖಡ್ಗಂ ಬಿಭ್ರತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕರೇ

ಖೇಟಿ ಪಾತ್ರಾಭಯಾನ್ ವಾಮೇ ಸೂಕರಸ್ಯಾಲಸದ್ಭುಜಾ

ವಾರಾಹೀ ದೇವಿಯು ಕಪ್ಪಾದ ದೇಹದಿಂದ ವರಾಹ ಮುಖಹೊಂದಿ, ಮಹಿಷ ವಾಹನಳಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರು ಕೈಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು. ಬಲ ಗೈಗಳಲ್ಲಿ ವರದ ಮುದ್ರೆ, ಖಡ್ಗ, ದಂಡಗಳೂ, ಎಡಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಯಮುದ್ರೆ, ಖೇಟಿ, ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಐಂದ್ರೀ :

ಐಂದ್ರೀ ಸಹಸ್ರ ಭೃಕ್ ಸೌಮ್ಯಾ ಹೇಮಾಭಾ ಗಜಸಂಸ್ಥಿತಾ

ವರದಾ ಸೂತ್ರಣೀ ವಜ್ರಂ ಬಿಭ್ರತ್ಯೂರ್ಧ್ವಂ ತು ದಕ್ಷಿಣೇ

ವಾಮೇತು ಕಮಲಂ ಪಾತ್ರಂ ಹೃಭಯಂ ತದಧಃಕರೇ

ಐಂದ್ರಿ ದೇವಿಯು ಸೌಮ್ಯಳು. ಸಹಸ್ರ ನಯನಗಳಿಂದಲೂ, ಬಂಗಾರದ ದೇಹ ಚಾಚೆಯಿಂದಲೂ, ಆನೆಯನ್ನು ವಾಹನವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿ, ಆರು ಕೈಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು. ಬಲಭಾಗದ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ವರದಮುದ್ರೆ, ಸೂತ್ರ, ವಜ್ರಗಳೂ ಎಡದ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಯಮುದ್ರೆ, ಪಾತ್ರೆ, ಪದ್ಮಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವಳು.

ಚಾಮುಂಡೀ :

ಚಾಮುಂಡಾ ಪ್ರೇತಗಾ ಕೃಷ್ಣಾ ವಿಕೃತಾ ಚಾಹಿಭೂಷಣಾ

ದ್ರಂಷ್ಠ್ಯಲಾಕ್ಷ್ಮೀಣ ದೇಹಾ ಚ ಗರ್ತಾಕ್ಷೀ ಕಾಮರೂಪಿಣೀ

ದಿಗ್ವಾಹುಃ ಕಾಮಕುಕ್ಷಿ ಚ ಮುಸಲಂ ಚಕ್ರಚಾಮರೇ

ಅಂಕುಶಂ ಬಿಭ್ರತಿ ಖಡ್ಗಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಚಾಧ ವಾಮಕೇ

ಖೇಟಂ ಪಾತಂ ಧನುರ್ಧಂಡಂ ಕುತಾರಂ ಚಾಪಿ ಬಿಭ್ರತಿ

ಚಾಮುಂಡಿಯು ಪ್ರೇತಗಳಿಂದ ಆವೃತಳಾಗಿ ಕಪ್ಪಾಗಿ ವಿಕೃತಳಾಗಿರುವಳು. ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ಭೂಷಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿ, ಕೋರೆ ದಾಡೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಭಾರೀ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು. ಆಳವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಿರಿದಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯವಳು. ಈಕೆ ಕಾಮರೂಪಿಣಿಯೂ ಹೌದು. ಬಲಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗ ಅಂಕುಶ, ಒನಕೆ, ಚಕ್ರ, ಚಾಮರ, ಎಡಗೈಗಳಲ್ಲಿ ಖೇಟಿ, ಪಾತ, ದಂಡ, ಕೊಡಲಿ, ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಇಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಮಾಹೇಶ್ವರಿ ಮುಂತಾದ ಕೆತ್ತಿ ವಿಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಮುಂಡಿಯು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಈ ವಿಗ್ರಹದ ರಚನೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೋಲಾರದ ಕೋಲಾರ ಮ್ಮನನ್ನೇ ಹೋಲುವಂತಿದ್ದು, ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಹೊರಸೂವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ರಭಸ ತುಂಬಿದೆ. ಕೋಲಾರದ ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆಯರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದು- ಮುಂದು ಈ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯೂ ನಡೆದಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ದೇವಾಲಯವು ಬೆಳಕು ಬಾಗಿಲುಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿ, ರಕ್ಷಣೆಯ ನೆರವಿಗಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಹುನಗುಂದದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವು ಶಾಕ್ತಾರಾಧನೆಗೆ ಪುಟಕೊಟ್ಟಂತಿದ್ದು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿವರವಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ-ಆಂಧ್ರ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಂಗಳಿ ಗ್ರಾಮವು ಚಾಂತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ 'ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕಾ' ದೇವಾಲಯವು ಹೊಳೆಯೊಂದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದಿನ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಕಂಭಗಳು ಉಳಿದಿವೆಯಾದರೂ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಕೈಕಾಲು ಮುರಿದು ಮುಖ ಜಜ್ಜಿಹೋಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿರುವ ಖಚಿತತೆ, ಅಲಂಕಾರ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರುವ ರೀತಿ- ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಿರಾಸೆಯಾಗುವಂಥದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಸಂಪತ್ತು ಅಳಿಯಬಹುದು, ಉಳಿಯಬಹುದು; ರಾಜ್ಯನಾತವಾಬಹುದು, ಕೋಶ ಬರಿದಾಗ ಬಹುದು; ಆದರೆ ಮಾನವನ ಶ್ರದ್ಧೆ - ನಂಬಿಕೆಗಳ 'ಮೂಲದ್ರವ್ಯವು' ಎಂದೂ ಬರಿದಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮೂಲಸ್ರೋತದಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಪೂಜಾ ವಾಹಿನಿಯು ಅನಂತಕಾಲದ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳಾಗಿ, ಜಾತ್ರೆ - ಉತ್ಸವಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ತನಗೆ ಒದಗಿ ಬರುವ ಸೋಲು - ನೋವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ಗೆಲುವಿನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಮಾನವ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರತೀಕಗಳು ಹಲವಾರು. ಇಂತಹ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವ 'ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆ'ಯ ರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಮೂರ್ತಿಶಿಲ್ಪಕಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧ್ಯಾಯವೊಂದು ಉಳಿದಿದೆ.

ಕಡಿ ನಿಂತಿರುವ 'ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕಾ' ದೇವಾಲಯ ಸಳು ಫರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವಂತಹ ಚಾಂತ್ರಿಕ ದಾಖಲೆಯು ಬೇರೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ದಟ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಇರುವಿಕೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಹುನಗುಂದ ಅಥವಾ 'ಪೂಣ'ಕುನ್ದಂ' (ತಮಿಳಿನ ಹೆಸರು) ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವು ಕೋಲಾರದಿಂದ ನೈರುತ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಬೇತಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 9-10 ಮೈಲಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿದ್ದು ಪ್ರಾಕೃತಿಕಾಸಿಕ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ಸಾರುವ ಪ್ರದೇ

ಶವಾಗಿದೆ. ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಇದು ಚಿನ್ನದ ಬೆಟ್ಟ ಎಂಬರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ, ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಾರುವಂತೆ ಅವರೂಪ ಶಿಲಾ ರಚನೆಗಳಿಂದ ನಿಂತಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಹುನಗುಂದದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆಯರ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದು ಇದರ ರಚನೆ ಪಾಳಯಗಾರಿಕೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಜೋಳರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ವೀಣಾಧಾರಿ ವೀರಭದ್ರನಿಂದ ಮೊದಲಾಗಿ

ವೈದೇಹೀ ಸಹಿತಂ ಸುರದ್ಭುಮತಲೇ
ಹೈಮೇ ಮಹಾಮಂಟಪೇ
ಮಥ್ಯೇ ಪುಷ್ಪಕಮಾಸನೇ ಮಣಿಮಯೇ
ವೀರಾಸನೇ ಸುಸ್ಥಿತಮ್ |

ಅಗ್ರೇ ವಾಚಯತಿ ಪ್ರಭಂಜನಸುತೇ
ತತ್ತ್ವಂ ಮುನಿಭ್ಯಃ ಪರಂ
ವ್ಯಾಖ್ಯಾಂತಂ ಭರತಾದಿಭಿಃ ಪರಿವೃತಂ
ರಾಮಂ ಭಜೇ ಶ್ಯಾಮಲಮ್ |

ಶ್ರೀರಾಮ ನಿತ್ಯರಾಮ. ದಶರಥ ಪುತ್ರನಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ರಾಮನೆಂಬ ನಾಮ ವುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅನಂತಕೋಟಿ ನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನೆಂಬುದೂ ಒಂದು. ಈ ಹೆಸರನ್ನು ದಶರಥನ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಇಟ್ಟರು. ಅವನು ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವೂ ಹೌದು, ನೀಲ ಮೇಘಶ್ಯಾಮನೂ ಹೌದು, ಅರವಿಂದದಳಾಯ ತಾಕ್ಷನೂ ಹೌದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಮನೆಂಬ ಹೆಸರು ದಶರಥರಾಮನಿಗೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾಯಿತು.

ಈ ರಾಮನು ಸದಾ ವೈದೇಹೀಸಹಿತನಾದ ವನು, ಅಜನಾದ ರಾಮನಿಗೆ ಅಜಳೂ ಸಹಧರ್ಮ ಜಾರಿಣಿಯೂ ಆದವಳು ವೈದೇಹಿ. ಅವಳು ಭಗ ವಂತನ ನಿತ್ಯ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಾಗಿ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವವಳೂ ಆಗಿ, ಇತರ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಲೂ ಇರುವವಳಾಗಿ, ಅವಳು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಧವಿಧವಾದ ದೇಹರೂಪವನ್ನು ಸ್ವಸಂಕಲ್ಪದಿಂದಲೂ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರಿ ಯಾಗಿಯೂ ಹೊಂದುತ್ತಾ, ಅವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಿನಾಭೂತಳಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಸಹಚರ್ಯೆಯೇಗ ಹೊಂದಿ, ನಿತ್ಯ ವಿಭೂತಿ ಲೀಲಾವಿಭೂತಿಗಳೆರ ಡರಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಭ್ರೂಭಂಗಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಪತಿಯ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣಾದಿ ಇಂಗಿತ ಗಳಿಂದಲೂ ಅಖಿಲಾಂಡಕೋಟಿಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವನ್ನು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸಂಗಡ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರು ವಳು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇನೇ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವು ನಿತ್ಯ ವಿಭೂತಿಯಲ್ಲೂ “ವೈದೇಹೀಸಹಿತ” ಮತ್ತು ವಿಭವಾವತಾರವಾದ ರಾಮಾವತಾರದಲ್ಲಿಯೂ ವಿದರ್ಭಾಧಿಪತಿಯ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಏಕ ಪತ್ನೀವ್ರತಸ್ಥನಾಗಿ “ವೈದೇಹೀಸಹಿತ” ನಾದ.

ಶ್ರೀರಾಮನು ‘ವೀರಾಸನೇ ಸುಸ್ಥಿತ’ನು. ವೀರಾ ಸನವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರದ ಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ

ವೈದೇಹೀ ಸಹಿತಂ

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿ ತಿರುವ ಭಂಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. “ಸವ್ಯಂಪಾದಂ ಪ್ರಸಾರ್ಯ, ಶ್ರುತಿ ದುರಿತಹರಂ ದಕ್ಷಿಣಂಕುಚ ಯಿತ್ಯಾ, ಜಾನುನ್ಯಾದಾಯ, ಸವ್ಯೇತರ ಭುಜಂ ನಾಗಭೋಗೇನಿಧಾಯ.” ಇದು ಪರಮ ಪುರುಷನು ಪರಮವೈರೋಮದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಣಿ ಮಯ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಲೀಲಿ. ಎಡಪಾದವನ್ನು ನೀಳವಾಗಿಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣಪಾದ ವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು, ಮಂಡಿಯ

ಬಳಿ ಬಗ್ಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಪಾದಾಂಗುಷ್ಠದಿಂದ ಗಂಗೆ ಹರಿದು ಬಂದು ಲೋಕವೆಲ್ಲಾಪಾವನ ವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಆ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದ ವರೂ, ದಿನಂಪ್ರತಿ ಎಲ್ಲಿ ಮಿಂದರೂ, ಮೀಯು ವಾಗ ಆ ವಿಯದ್ಗಂಗೆಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವವರೂ ಎಲ್ಲಾ ದುರಿತಗಳಿಂದಲೂ ವಿಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನ ದಕ್ಷಿಣಚರಣ “ಶ್ರೀತ ದುರಿತಹರ”. ಆ ಜಾನುವಿನಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತ ವನ್ನಿಟ್ಟು ಎಡಬಾಹುವನ್ನು ನಾಗಭೋಗದ

ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ

ಮೇಲಿಟ್ಟು ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಭಂಗಿ ವೀರಾಸನ ಭಂಗಿ. ಇಂಥಾ ವೀರಾಸನದಲ್ಲಿ ಪರಮ ಪದದಲ್ಲಿ ಸದಾಸುಸ್ಥಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ವಿಭವಾವತಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುಖದುಃಖ ವಿಚಾರಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ವಾಯವಿತರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅಸೀನನಾದಾಗ ರಾಜೋಚಿತವಾದ ಇದೇ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖಸ್ಥಿತನಾಗಿರತಕ್ಕವನು ಶ್ರೀರಾಮ.

ಹೀಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಇರುವ ಪೀಠ ಮಣಿಮಯಪುಷ್ಪಕಮಾಸನ. ಅವನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಆಸನ ರತ್ನಮಯವಾಗಿಯೂ ಪುಷ್ಪಮಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆಸನ, ರತ್ನವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನು ಪರಮಪದಲ್ಲೂ ಅಯೋಧ್ಯಾ ರಾಜಪೀಠದಲ್ಲೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಪುಷ್ಪಮಯವಾದ ಆಸನವೂ ಅದುದರಿಂದ ಪುಷ್ಪಗಳು ಹೇಗೆ ರೂಪಿನಿಂದ ನಯನ ಮನೋಹರವೂ, ಹಿತವಾಗಿ ಕಂಪಿನಿಂದ ಉಲ್ಲಾಸಕರವೂ, ಮೃದುವಾದ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಸುಖಕರವೂ ಆಗಿವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಈ ಆಸನವೂ ಆಕರ್ಷಕ ಉಲ್ಲಾಸದಾಯಕ ಸುಖದಾಯಕ ಆಸನವಾಗಿ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಭದ್ರಾಸನವಾಗಿದೆ. ರಾಮ ಎಂದರೆ “ರಂಜಯತಿ, ರಮಯತಿ” ಎಂಬ ಅರ್ಥ ವಿಶೇಷಗಳಿರುವಂತೆ ಅವನ ಆಸನವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವರ್ಥವೆನಿಸಿದವು. ಶ್ರೀರಾಮನ ಆಸನವು ಹೀಗೆ ರತ್ನಮಯವೂ ಪುಷ್ಪಮಯವೂ ಆಗಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವನ ಹೃದಯಪೀಠವೂ ರತ್ನಮಯವೂ ಪುಷ್ಪ

ಮಯವೂ ಆಗಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅದು ಅರ್ಪಿತವಾಗಿ ಅವನು ಭಕ್ತ ಪರಾಯಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಭಕ್ತರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಮಣಿಮಯವಾದ ಪುಷ್ಪಮಯವಾದ ಪೀಠವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು “ಸುರದ್ರುಮತಲೇ, ಹೈಮೇ ಮಹಾಮಂಟಪೇ,”. ಅಂದರೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದಮಂಟಪದಲ್ಲಿ. ನೇದಾಂತದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವುದು ಚಿತ್, ಅಚಿತ್ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರನೆಂಬ ತತ್ತ್ವ ಕ್ರಮಗಳು ಅಜರಾಮರಗಳು, “ನ ಜಾಯತೇ ನಮ್ರಿಯತೇ,”. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಪರತತ್ತ್ವವನ್ನು ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾನುಜರು “ಚಿದಚಿದಾತ್ಮಕ; ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ” ಎಂದು ಶ್ರುತಿಗಳಾಧಾರದಿಂದ ಉದ್ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ರಮಸಾರವಾಗಿ ಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತುಗಳು ನಾಮರೂಪಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಹೊಂದುವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಪರತತ್ತ್ವದ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಸುರದ್ರುಮ, ಹೈಮಮಂಟಪ. ಚಿನ್ನವು ಲೋಹಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅದು ತಪ್ಪವಾದಷ್ಟೂ ಅದರ ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚು. ಇದು ನಿಶ್ಚೈಶ್ವರ್ಯ ಸೂಚಕ. ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸೂಚಿತ, ಆ ಚಿನ್ನದ ಮಂಟಪ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾದರೋ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಕೇಳಿದುದನ್ನೂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸುರದ್ರುಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಐಶ್ವರ್ಯ ಭಾಗ್ಯಗಳೂ ದೊರಕುವುವು, ಭಗವಂತನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ, ಅವನನ್ನು ಬೇಡುವ ಆರ್ತಿಗಳಿಗೂ

ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವಾಗಿ ಬೇಡಬೇಕು.

ಬೇಡುವವನು ಸತ್ಯಾತ್ಮನಾಗಿರಬೇಕು, ಅವನ ಅರ್ಹತೆ “ರಾಮಂಭಜೇ”. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಮನನ್ನು ಸಕಲಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಸೇವಿಸಬೇಕು, ಸೇವಿಸುವ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಅಂಜನೇಯ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆತನು ಪರತತ್ತ್ವವನ್ನೂ, ದೈವಾನುಗ್ರಹ ಹೊಂದುವ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಮುನಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪರತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಮರ್ಪಕ ಯೋಗ್ಯರೂ ಆದವರು ಮುನಿಗಳು. ಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದವರು. ಅರಣ್ಯಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತನಾದ ಪರಮಪುರುಷನನ್ನು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಿಂದ ಮುನಿಗಳಿಂದಲೇ ಹೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ವಿಭವಾವತಾರದಲ್ಲಿ ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನು ತಾನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ, ಮುನಿಜನರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅರಣ್ಯಕ ವಿಷಯಗಳು ಗೂಢವೂ ಗಾಢವೂ ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಪಚೇತನರಿಗೆ, ಮಂದಮತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯದೇ ಹೋಗುವುದೋ ಎಂಬ ಕಾತರತೆಯಿಂದ ಪರಮಪುರುಷನನ್ನು ರಾಮರೂಪದಲ್ಲೂ, ಪರಮಪುರುಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಭವಾವತಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಕೇತರೂಪವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀರಾಮನ ಸುತ್ತ ಭರತ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಕತ್ಯುಘ್ನ ಮತ್ತು ಅಂಜನೇಯ ರೂಪವಾಗಿ ಮುನಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೋ ಎಂಬಂತೆ ಗೋಚರವಾಗಿದೆ. ಪರದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೊಂದಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಬಹಳ, ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಸಾರಿ ಜೀವನು ಮೊದಲು ಅವುಗಳ ನಿತ್ಯ ಕತ್ಯುಘ್ನನಾಗಿ ಸತ್ಸಂಗದಿಂದ ಶಮದಮಾದಿ ಗುಣ ಸಂಪನ್ನನಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಕತ್ಯುಘ್ನನೆಂತೆ ಭಾಗವತ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಜಾಡಬೇಕು. ತನ್ನೂಲಕ ಭಗವಂತನ ಕೈಂಕರ್ಯ ಶ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂತೆ ಜಾಗ್ರತ ಸ್ವಪ್ನ ಭಗವಂತನ ಅಡಿಯಾಳಾಗಿ ಸೇವಾತತ್ಪರನಾಗಬೇಕು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಹೀಗೆ ನಡೆದೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಂಪನ್ನ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ. ಭಗವದ್ಭಾಗವತರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಭರತನೆಂತೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭರಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸರ್ವವೂ ಶ್ರೀರಾಮನೇ, ಸರ್ವಸ್ತವೂ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೇ, ಸಮಸ್ತವೂ ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದಲೇ ಎಂಬ ಭಾವ ಸಂಪತ್ತು ಭಾವನಾಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ತುಂಬು ಹೃದಯದವನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಪೂಜಕ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ (24ನೆ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಸಂದರ್ಶಿಸಿ

ಆನಂದಿಸಿ

ಪ್ರಾಚ್ಯ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ

(ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಎದುರು)

ಸಾವಿರ ಕಂಬದ ಸಭಾಂಗಣ

ತಿರುಮಲೆ.

ಲೋಹ, ಮೃಚ್ಛಿಲಾದಾರು ಕೆತ್ತನೆಗಳ, ವಿವಿಧ ಸಂಗೀತೋಪಕರಣಗಳ, ಮಧ್ಯ, ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಆಯುಧಗಳ, ಮಿಗಿಲಾಗಿ - ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿವರಗಳ ಅಪೂರ್ಣ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ.

ಪ್ರವೇಶ ದರ : ರೂ. 1-00 ಮಾತ್ರ.

ಯುವವಾಣಿ

ಮೊಡ್ಡವರದಾರಿ

ಜ್ಞಾನ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕಡೆಯಲು ಶ್ರದ್ಧೆಯ-ಕಡೆಗೊಲು ಅವಶ್ಯಕ. ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾದ 'ಅಮೃತ' ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವವರು "ಮೊಡ್ಡವರು". ಮೊಡ್ಡವರು ಅಂದರೆ ಯಾರು? ಹೊಯಿಸಳರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ-

ಮೊಡ್ಡ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮೊಡ್ಡವ ರಾದೋರಿಲ್ಲ;

ಮೊಡ್ಡ ಗುಣವಿದ್ದು ಮೊಡ್ಡವ ರಾದೋರಿಲ್ಲ!

ಮೈಯ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಮೊಡ್ಡವ ರಾದೋರಿಲ್ಲ;

ಮೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮೊಡ್ಡವ ರಾದೋರಿಲ್ಲ!

ಅಂದರೆ - ಮೊಡ್ಡವರಲ್ಲಿ 'ಮೊಡ್ಡಗುಣ' ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದಹಾಗಾಯ್ತು. 'ಮೊಡ್ಡತನ' ಯಾವುದು? ಸ್ವಾಮಿಶಿವಾನಂದರು- ಮಾನವನಿಗೆ -

ಸತ್ಯ ಭಾಷಣವೇ ಸ್ಥಿರವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯೇ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯ ಕ್ರೋಧ ಸಹನೆಯೇ ಸಕಲ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮೂಲ

ಆಶಾವಾದವೇ ಜೀವನದ ಬುನಾದಿ ಅತಿ ಆಸೆಯೇ ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸು

ಅಸೂಯಾಪರಿತ್ಯಾಗವೇ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ

ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆಯೇ ನೈತಿಕಬಲ ಪರೋಪಕಾರವೇ ಅಧಿಕಾರ

ಪ್ರಯೋಜನ ಸತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ತರದಿರುವುದೇ ಮೊಡ್ಡತನ

ಗುರು ದೇವತಾ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಬೆಳಕಿನ ದಾರಿ

ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀತಿ ಶತಕವು ಮೊಡ್ಡಗುಣವುಳ್ಳ ಸಜ್ಜನರ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

"ದುರಾಸೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಕ್ಷಮಾಗುಣವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಗರ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು,

ಪಾಪ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಡದೆ, ಸತ್ಯ ನುಡಿದು, ಸಜ್ಜನರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರಿಸಿ, ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಸೇವಿಸಿ, ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಸಂತೈಸಿ, ತನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ದುಃಖಿತರಲ್ಲಿ ದಯೆ ತೋರುವುದೇ ಮೊಡ್ಡವರ ಲಕ್ಷಣಗಳು".

ಶಿವಶರಣ ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗರು ಮೊಡ್ಡವರ ನಡೆ- ನುಡಿ ಬಗ್ಗೆ -

ನಡೆಯೊಳಗೆ ನುಡಿ ತುಂಬಿ ನುಡಿಯೊಳಗೆ ನಡೆ ತುಂಬಿ

ನಡೆ- ನುಡಿಯೊಳಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ತುಂಬಿ ಲಿಂಗವ ಕೂಡ ಬಲ್ಲಾತನೆ ಶರಣ

ನೋಡ ಅಖಂಡೇಶ್ವರ - ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಭಾಷಿತವೊಂದರಲ್ಲಿ -

ಯಥಾ ಚಿತ್ತಂ ತಥಾ ವಾಚೋ ಯಥಾ ವಾಚ ಸ್ತಥಾ ಕ್ರಿಯಾಃ |

ಚಿತ್ತೇ ವಾಚಿ ಕ್ರಿಯಾಯಾಂಚ ಸಾಧೂ ನಾಮೇಕರೂಪತಾ ||

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮೊಡ್ಡವರು ಹೊರಗೆ ಮಾತಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಮಾತಿನಂತೆ ಅವರ ಕೃತಿಯು, ಮನಸ್ಸು, ಮಾತು, ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧವಸ್ತುವಾಗಿ ಪಡೆದು ಕೊಂಡರೆ-ಅಸಾಮಾನ್ಯರು (ಮೊಡ್ಡವರು) ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಂತರಂಗದಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಸ್ತುವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರನ್ನು - ಪಂಪಕವಿ (ಬನವಾಸಿ ದೇಶವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ)

ಚಾಗದ ಭೋಗದ ಅಕ್ಕರದ ಗೇಯದ ಗೊಟ್ಟಿಯಲಂಪಿನ ಮಾನಸರೇ-ಮಾನಸರ್

ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ-ರನ್ನಕವಿ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಯ ಅಭರಣ ಐಶ್ವರ್ಯವಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಒಡಲೊಡಮೆಯೆಂಬಿನೆರಡುಂ

ಕೆಡಲಿವುಳವು- ಕೆಡದ ಕಸವರಂ ಜಸಮ್

ಮೊಡ್ಡವರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಇಡೀಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ಇತರರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ತನುಮನಗಳನ್ನು ಸೇತುವೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನರು ಜೀವನದ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ದಾಟಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥವರು ಹೇಗೆ ರುತ್ತಾರೆ ಎಂದಾಗ ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಯವರ 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ'ದಿಂದ ಬಿಡಿ ಸದ್ಯವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು-

ಗರ್ವ ಪಡದುಪಕಾರಿ, ದರ್ಪಬಿಟ್ಟುಧಿ ಕಾರಿ |

ನಿರ್ವಿಕಾರದ ನಯನದಿನೋಳ್ಪುದಾರಿ ||

ಸರ್ವಧರ್ಮಾಧಾರಿ, ನಿರ್ವಾಣ ಸಂಚಾರಿ |

ಉರ್ವರೆಗೆ ಗುರುವವನು..... ||

ಮಹನೀಯರ ದೃಷ್ಟಿ ಸೃಜನಶೀಲ ಶಿಲ್ಪಿಯಂತೆ, ಪ್ರತ್ಯುತ್ತನ್ನ ಮತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಲ್ಪಿ ಬಂಡೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ- ಇಂಥದೇ ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಕಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಅದೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಭಾವಿಸಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ಅದೇ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವು ಆತನಿಗೆ ಗಾಣ ಅಲ್ಲವೇ!

ಮತ್ತೀಗರೆ ಅನಂತು

ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಲೇ ಅದ್ಭುತ ಸಿದ್ಧಿ
ಶ್ರದ್ಧಾವಂತನು ಭರ್ತ್ಯಹರಿ ಹೇಳುವಂತೆ -
ನಿಂದಂತು ನೀತಿ ನಿವುಣಾ
ಯದಿ ವಾಸ್ತವಂತು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಸಮಾವಿತತು ಗಜ್ಜತು ವಾ ಯಥೇಷ್ಟಂ
ಅದ್ವೈವಾ ಮರಣಸ್ತು
ಯುಗಾಂತರೇವಾ ನ್ಯಾಯಾತ್ಮಕಃ
ಪ್ರವಿಜಲಂತಿ ಪದಂ ನ ಧೀರಾಃ

ನೀತಿನಿವುಣರು ನಿಂದಿಸಲಿ ಅಥಾವ ಹೊಗ
ಳಲಿ, ಧನಲಕ್ಷಿ ಈಗ ಬರಲಿ, ಅಥಾ ಇನ್ನೂ
ನೂರು ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬರಲಿ, ಸತ್ಯ
ಪಥದಿಂದ ಯಾರು ಒಂದು ಅಂಗುಲವೂ
ಸರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರೇ ಧೀರರು.

ಯಾರು ತಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿ
ಯುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ದೊಡ್ಡವರು ಎನ್ನು
ತ್ತದೆ ತೈತ್ತಿರೀಯ ಉಪನಿಷತ್ ಕೂಡ -

ಅಸನ್ನೇವ ನ ಭವತಿ
ಅಸ ದ್ವೈಹ್ಯೇತಿ ವೇದ ಚೇತ್ |
ಅಸ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಚೇದ್ವೇದ
ಸಂತಮೇನಂ ತತೋ ವಿದುಃ ||

‘ವೆದ್ದುಲ ಸುದ್ದಲು ವಿನಕ ಬುದ್ಧಿರಾದು’
ತ್ಯಾಗರಾಜರ ನುಡಿ. ಅಂದರೆ ದೊಡ್ಡವರ
ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿಯದೆ ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ
ಅಲಭ್ಯ- ಒಮ್ಮೆ ಅಸೂಯಾಪರಾದ ಕೆಲವರು
ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರನ್ನು ಅಗೌರವ ಪಡಿಸ
ಬೇಕೆಂದು, ಅವರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ
ಹಳೆಯಜಪಲಿಗಳನ್ನು ತೋರಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ
ದರು.....ಆದರೆ ಆ ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ
ತಲೆಗೆ ಅವು ತಗುಲಿದರೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪವಾ
ದರೂ ವಿಷಾದಪಡದೆ “ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ
ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ‘ಕೆಲವರು ಗರ್ವಮಾರ್ಗ
ವನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಜ್ಞಾನ
ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವರು, ಆದರೆ
ನಾನು ಹರಿದಾಸರ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸದಾ
ಶಿರಸ್ಸಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ
ವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವೆನು” - ಎಂದು
ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಿದಾಗ - ಆ ಕೆಟ್ಟ
ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದ ದುಷ್ಟರು ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ
ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟು ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರಿಗೆ
ತರಣಾಗತರಾದರು.

ಲಾಕಿಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರು
ಕಲಿಸುವ ವಾಠ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ
ರುತ್ತದೆ. ಒಂದುಸಲ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರ
ಬಳಿಗೆ ವೈದ್ಯ ರೊಬ್ಬರು ಹೋಗಿ “ಎನಯ್ಯ
ನಿನ್ನ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ದೇವರ ಹುಚ್ಚು
ತನದಲ್ಲೇ ವೃಥಾ ಮಾಡುತ್ತಿರು ವೆ
ಯಲ್ಲಾ ಏಕೆ?” ಎಂದರು. ಆಗ
ಪರಮಹಂಸರು “ನೋಡು, ಈ ಪ್ರಪಂಚ
ವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಗಿ
ರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲ ಹುಚ್ಚರೇ
ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಧನಕ್ಕೋಸ್ಕರ,
ಕೆಲವರು ಕೀರ್ತಿಗೋಸ್ಕರ - ಕೆಲವರು
ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೋಸ್ಕರ, ಕೆಲವರು ವಿಷಯ
ಭೋಗಗಳಿಗೋಸ್ಕರ, ತಮ್ಮ ಕಾಲ್ವ
ನ್ನೆಲ್ಲಾ ವೃಥಾವಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಅಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ನನಗೆ ಇಂಥ ಹುಚ್ಚು
ಹಿಡಿಯದೆ ದೇವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹುಚ್ಚು
ಹಿಡಿದಿದೆ ಅಷ್ಟೆ” ಎಂದರು. ಪರಿಣಾಮ
ಕಾರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಲ್ಲವೇ !

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ, ರಾವಣ, ಕುಂಭ
ಕರ್ಣ, ವಿಭೀಷಣ ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವ
ನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ರಾವ
ಣನು ಮಾನವರ ಹೊರತು ಯಾರಿಂದಲೂ
ಸಾವು ಬೇಡ ಎಂದು ವೃಥಾವರ ಕೇಳಿ ಸತ್ತ,
ಕುಂಭಕರ್ಣ ದೀರ್ಘ ‘ನಿದ್ರೆ’ಯನ್ನೇ ಕೇಳಿ
ಬದುಕಿಯೂ ಸತ್ತ, ವಿಭೀಷಣ ಮಾತ್ರ -

ಪರಮಾಪದ್ಗತ ಸ್ಯಾಪಿ
ಧರ್ಮೇ ಮಮ ಮತಿರ್ಭವೇತ್ |
ಯಾ ಯಾ ಮೇ ಜಾಯತೇ ಬುದ್ಧಿಃ
ಯೇಷು ಯೇಷ್ವಾಶ್ರಮೇಷು ಜ |
ಸಾ ಸಾ ಭವತು ಧರ್ಮಿಷ್ಠಾ
ತಂ ತಂ ಧರ್ಮಂ ಜ ಪಾಲಯೇ ||

ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಅಂದರೆ “ಎಂಥ
ಆಸಕ್ತಿನಲ್ಲೂ ನಾನು ಧರ್ಮದ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲೇ
ಇರುವಂತಾಗಲಿ. ನಾನು ಯಾವ ಅವಸ್ಥೆ
ಆಶ್ರಮದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯು
ಮಾತ್ರ ಸದಾ ಧರ್ಮದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಇದನ್ನೇ
ಪಾಲಿಸುವಂತಾಗಲಿ”. ಇದಲ್ಲವೇ ಶ್ರೇಯ
ಸ್ಸಿನ ದಾರಿ.

ಮಹಾತ್ಮರ ದಾರಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ
ವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಆಗದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ
ಕೈಯಲ್ಲಾದಷ್ಟನ್ನಾದರೂ, ಅನುಸರಿಸ
ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡವರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ
ರುವವನ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹರ್ಷಿ ವ್ಯಾಸರು-

ಸತ್ಯೇನ ರಕ್ಷ್ಯತೇ ಧರ್ಮಃ
ವಿದ್ಯಾ ಯೋಗೇನ ರಕ್ಷ್ಯತೇ |
ಮೃಜಯಾ ರಕ್ಷ್ಯತೇ ರೂಪಂ
ಕುಲಂ ವೃತ್ತೇನ ರಕ್ಷ್ಯತೇ ||

ಧರ್ಮವು ಸತ್ಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
ವಿದ್ಯೆಯು ಆ ವರತವೂ ಮಾಡುವ ಅಧ್ಯ
ಯನ ಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಶುಚಿ
ಯಾಗಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ರೂಪವು ರಕ್ಷಿಸ
ಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕುಲವು ನಡತೆಯಿಂದ
ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ - ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾರ್ಗ
ದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಪಾವನವಾಗಬೇಕಾದರೆ
ದಾಸ - ದಾಸೋಹಂ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು
ತ್ತಾರೆ ಮಹನೀಯರು, ಇಲ್ಲಿ ಕುಲಶೇಖರ
ಆಚಾರ್ಯರ ಶ್ಲೋಕವೊಂದನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸ
ಬಹುದು-

.....
ತ್ವದ್ಭೃತ್ಯ ಭೃತ್ಯ
ಪರಿಚಾರಕ ಭೃತ್ಯ ಭೃತ್ಯ
ಭೃತ್ಯಸ್ಯ ಭೃತ್ಯ
ಇತಿ ಮಾಂ ಸ್ಮರ ಲೋಕನಾಥ |

ಡಾ|| ಜಿ. ವಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು ಸದ್ವ್ಯವ
ಹಾರದ ಆಚಾರ ಹೀಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನು
ತ್ತಾರೆ-

“ಮೈ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ, ಮೈ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ
ಮೈ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು
ದುಡಿಯಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ
ದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮನಸ್ಸಿನ
ಬದುಕು, ಮನಸ್ಸಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಮನಸ್ಸಿನ
ಆರೋಗ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದದ್ದು
ಸದ್ಗುಂಥಗಳ ಸಹವಾಸ, ಸದ್ಭಾವನೆಗಳ
ಸಾಹಚರ್ಯ, ಸದ್ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಉಚ್ಚಾರ
ಮತ್ತು ಸದ್ವ್ಯವಹಾರದ ಆಚಾರ”

ಇದು ದೊಡ್ಡವರ ದಾರಿ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ವಾಗಿರುವ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಧರ್ಮ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಹಬ್ಬ ಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಅಥವಾ ಫೋಂಗಲ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಹಬ್ಬವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ನಾವು ಆಚರಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಬ್ಬವೂ ಪ್ರಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭೂಮಾತೆ ಯೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿ ರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಯ ಕೃಪಾಶ್ರಯ ದಿಂದಲೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ತವರು ಮನೆ ಎನಿಸಿದ ಭರತ ಖಂಡವನ್ನು “ಸಸ್ಯ ತ್ಯಾಮಲಾ” ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಕರೆದಿರುವು ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಬ್ಬ ಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಂಡಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥ ರಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಅಧಿದೇವತೆಯು ಸೂರ್ಯನು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ವೈದಿಕ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ “ಶಂ ನೋ ಭವತು ಆರ್ಯಮಾ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೆ ಸೂರ್ಯ ದೇವನೇ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದರ್ಥ. ಸೂರ್ಯನ ಅನುಗ್ರಹ, ಕೃಪೆಯ ಸದಾ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪೂರ್ವಕ ಅವನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಹಬ್ಬವೇ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಫೋಂಗಲ್ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ.

ಸೂರ್ಯನು ವರ್ಷದ ಆರು ತಿಂಗಳು ಭೂಮಿಯ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆರು ತಿಂಗಳು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಜಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸೂರ್ಯನ ಈ ರೀತಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಉತ್ತರಾಯಣ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣಾಯನವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸೂರ್ಯನು ಒಂದು ರಾಶಿ ಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಶಿಗೆ ಹೋಗುವು ದಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಎನ್ನುವರು. ರವಿಯು ಮಕರ ವೃತ್ತದಿಂದ ಕರ್ಕಾಟಕ ವೃತ್ತದ ಕಡೆಗೆ ಜಲಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುವ ದಿವಸವೇ ಮಕರಸಂಕ್ರಮಣ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ “ಫೋಂಗಲ್” ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ದಿನ ಸಾರಮಾನ ಪಂಚಾಂಗದ ಅನುಸಾರ

ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ

ಪುಷ್ಯ ಮಾಸದ ಮೊದಲನೆ ತಾರೀಖು, ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಅನುಸಾರ ಜನವರಿ ಹದಿ ಮೂರು, ಅಥವಾ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆ ತಾರೀಖು ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಮಳೆ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಜನರು ಸುಖದಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವರೆಂದು ತಮಿಳು ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಜನರ ದೃಢನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಫೋಂಗಲ್ ದಿವಸ ಹೊಸ ಫಸಲನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವರುತ್ತದೆ. ಫೋಂಗಲ್ ಹಬ್ಬದ ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ಮನೆವರಾರಗಳನ್ನು ಶುಚಿ ಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಫೋಂಗಲ್ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಬ್ಬದ ಮೊದಲನೆ ದಿನವು ವಿಲಾಸೀಜೀವನಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು. ಈ ದಿನ ಸೂರ್ಯದೇವನಿಗೆ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಫಸಲನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಶೇಖರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಸೂರ್ಯನು ಮಕರ ವೃತ್ತ ವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕರ್ಕಾಟಕ ವೃತ್ತದ ಕಡೆಗೆ ಜಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸುಭ ದಿನವನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ “ಮಾಸಪ್ಪಿರಪ್” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲು ಬೀಳುವಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲ್ಲ, ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ ಮಧುರವಾದ ಅನ್ನ ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಫೋಂಗಲ್ ಎನ್ನುವರು. ಸೂರ್ಯನ ಪೂಜೆ ಬಳಿಕ ಈ ಮಧುರವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರು, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಕಬ್ಬು, ಎಳ್ಳು, ಬೆಲ್ಲ, ಅರಸಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಬೆಳೆ,

ಕನ್ನಡಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಹರಿವಾಣ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಸ್ತ್ರೀ ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಶುಭಾಶಯವನ್ನು ತಿಳಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಮಣ್ಣಿನ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಕಬ್ಬು, ಎಳ್ಳು, ಬೆಲ್ಲ, ಬೆಳೆ, ಕನ್ನಡಿ ಇಟ್ಟು ನೆರೆ ಮನೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಶುಭಾಶಯ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಫೋಂಗಲ್ ಎರಡನೆಯ ದಿನವು ವಾಯು ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನವನ್ನು ಕನ್ಯಾಫೋಂಗಲ್ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ಯೆಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಧ ವಿಧದ ಪಕ್ವಾನ್ನ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೊಸರನ್ನ ಚಿತ್ರಾನ್ನ ಮೊದಲಾದ ತಿಂಡಿ ತಿನಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನದೀತೀರ ಅಥವಾ ಕೆರೆ ದಡಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರಸಿನ ಎಲೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವು ತಂದಿದ್ದ ಪಕ್ವಾನ್ನವನ್ನು ಬಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಕಬ್ಬು, ವೀಳ್ಯ, ಅಡಿಕೆ ಇಟ್ಟು ದೂಪದೀಪಗಳಿಂದ ನದೀ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ವಾನ್ನ ವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುವರು. ಕನ್ಯೆಯರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಗೂ, ಸೊಸೆಯರು ತಮ್ಮ ಅತ್ತೆಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅಶೀರ್ವಾದ ಬೇಡುವರು. ಬಳಿಕ ಕಾಗೆ, ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನಿ ಸುವರು. ಸಹೋದರರು ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರಿಗೆ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ನವದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನಿಸುವರು. ರೈತಕನ್ಯೆಯರು ಪಂಗಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪರಿಚಿತರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೃತ್ಯಮಾಡಿ ಹಾಡುವರು, ಸಂತೋಷ ಪಡುವರು.

(38ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿಭಟ್ಟ ಆರ್ತಿ ಕಜೆ

ಬಿ. ಎ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ಮೊಮ್ಮಗಳಿಗೆ
ಬಿ. ಇ. ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ಇಂಜಿನಿಯರ್,
ವರ ಸಿಕ್ಕಿ ಮದುವೆ ಗೊತ್ತಾದುದರಿಂದ
ಅಜ್ಜಿಗೆ ಆನಂದ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು.

ಆ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೊಮ್ಮಗಳ ಸಂಪಾ
ರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸೆ ವಹಿಸಿದ ಅಜ್ಜಿ ಕೇಳಿ
ಹಳು-

“ಮಗೂ, ಬೆಳಗಾಗ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆ
ಎದ್ದು ಮುಖವನ್ನು ತೊಳೆದ ಕೂಡಲೇ
ಬೀದಿಯ ಬಾಗಿಲು ಸಾರಿಸಿ ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನು
ಮರೆಯದೇ ಹಾಕು. ಅಂದಾಗಲೇ ಎಷ್ಟು
ಹಸೇ ಕಲ್ಪಿದೀ? ಯಾವ್ಯಾವ ಚಿತ್ತಾರ ಬಿಡ
ಸ್ತ್ರೀಯಾ?”

ಮೊಮ್ಮಗಳು ಹಾಹಾರಿ ಹೇಳಿದಳು-

“ಅಯ್ಯೋ ಅಜ್ಜಿ, ನಮಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ
ರಂಗವಲ್ಲಿ ಹಾಕೋದೇ ಹೇಳೋಡಲ್ಲವಲ್ಲಾ!
ಎನ್ನಾಡೋದಜ್ಜಿ!”

ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದಳು-“ಅಯ್ಯೋ ಅದೊಂದು
ಕಾಲೇಜು! ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರಾ ಬಿಟ್ಟು
ಬೇಡದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ವನ್ನೂ ಕಲಿಸೋ ಸುಡ
ಗಾಡು. ಬಾ ಇಲ್ಲಿ, ಆ ರಂಗೋಲಿ ಡಬ್ಬತಾ!
ನಾ ಹೇಳೋಡ್ತೀನಿ. ಅದೇನು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲ
ಸವೇ?”

ಅಜ್ಜಿ ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಯೇ ನಾನಾ
ಬಗೆಯ ತರ ತರದ ಚಿತ್ತಾರವನ್ನು ಬಲು
ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದರು. ಮೊಮ್ಮಗಳಿಗೆ
ಅದು ಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಎನಿಸಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ
ದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು-

“ಅಜ್ಜಿ, ನೀನು ಎಷ್ಟು ಮಾದರಿ ಹಸೆ
ಬರೆದಿದ್ದೀ ಆದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ
ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಿದರೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರು
ತ್ತಲ್ಲಾ ಅದೇನು ವಿಚಿತ್ರ? ಎಲ್ಲಾ ಹಸೇಗೂ
ಮಧ್ಯೆ ಅದೇನು ಜುಕ್ಕು ಇಟ್ಟು ಅದರ ಸುತ್ತ
ರಾಂಡು ಸುತ್ತುತ್ತೀಯಲ್ಲ!”

ಅಜ್ಜಿ ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು-

“ಅದೇ ಕಣ್ಣೆ ಮಗು, ಭಾರತ ದೇಶದ
ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹೆಜ್ಜು ಗಾರಿಕೆ! ‘ಸಂಗಡ
ಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ ಜಾತಿ, ನೀತಿ ಯಾವುದೇ
ಇರಲಿ. ದಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿದೆಲ್ಲಿದ್ದೇ ಹೋಗಲಿ,
ಗುರಿಮಾತ್ರ ಒಂದೇ, ಅದೇ ಪ್ರಾರಂಭ,
ಅದೇ ಕೊನೆ’-ಅನ್ನೋ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನಾ
ನಾವು ಹಂಗಸರು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ
ಸೂಜ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀವಿ ನೋಡು.”

ಮಧ್ಯದ ಜುಕ್ಕಿಯೋ ಆ ಸೂತ್ರಧಾರಿ-
ಪರಮಾತ್ಮ-ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು. ಅದರ ಸುತ್ತ
ಸುತ್ತು ಸೊನ್ನೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸುತ್ತಿ
ಕೊಂಡು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪರಿಚಯ
ಮಾಡಿಕೊಡೋ ಧರ್ಮ. ತಿಳಿಯಿತೇ?”

ಪಾರ್ವತಿ ಕೃ. ನ. ಮೂರ್ತಿ

ಪ್ರಕಟನ ಶಾಖೆ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಸಚಿತ್ರ ಸುಪ್ರಭಾತ

(ಶ್ರೀವರ್ಣಚಿತ್ರಸಹಿತ ಸ್ತೋತ್ರ ಪ್ರಪತ್ತಿ, ಮಂಗಳಾಶಾಸನಗಳ ವಿವರಣೆ)

ಕಿಶೋರ ಭಾರತ - ಮೈ. ನ. ನಾಗರಾಜ

ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ (ಸರಳ ಕನ್ನಡಾನುವಾದದೊಂದಿಗೆ)

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಹಾಡುಗಳು - ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಹಾಡುಗಳು - II

(ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ, ವ್ಯಾಸರಾಯ, ಕನಕದಾಸ, ವಾದಿರಾಜ ಕೃತ)

ಆಚಾರಗಳು ಆಡಂಬರಗಳು

ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು - ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು - ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ಗೀತಾಸಾರೋದ್ಧಾರ

(ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಎಕ್ವೀಶಾರ್ಥ ಶ್ರೀವಾದಂಗಳವರು)

ಬೆಲೆ: ೧೦-೦೦

ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೆಲೆ: ೪-೦೦

ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೆಲೆ: ೨-೦೦

ಬೆಲೆ: ೩-೨೫

ಬೆಲೆ: ೪-೫೦

ಬೆಲೆ: ೦-೪೦

ಬೆಲೆ: ೦-೫೦

ಬೆಲೆ: ೦-೪೦

ಬೆಲೆ: ೪-೦೦

ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಎ.ಓ.ಪಿ. ಇಲ್ಲ.

ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಪಬ್ಲಿ ಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ರೆನ್,

ಟಿ. ಟಿ. ೩. ೨೨೫೩.

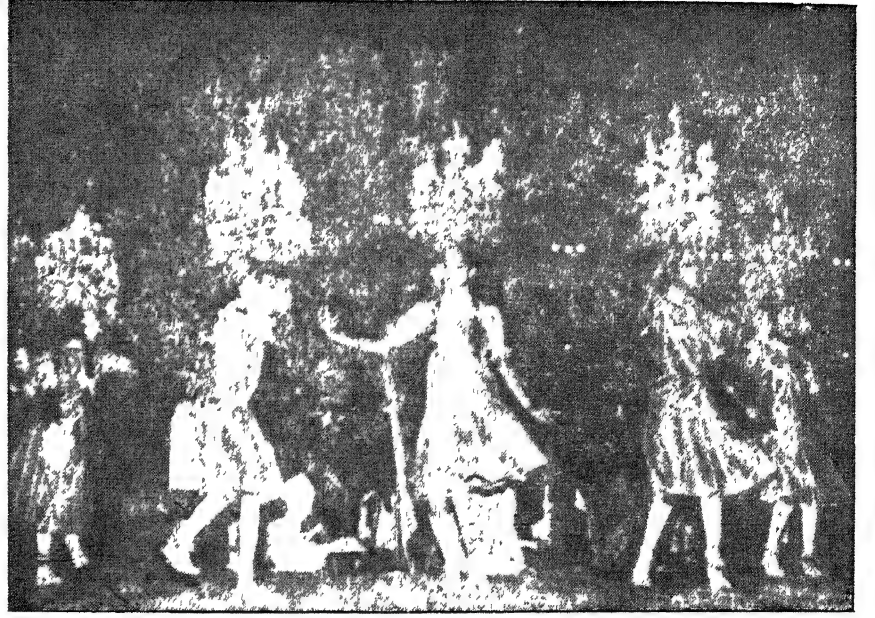
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪಂಡರಿ ಭಜನೆಯೂ ಒಂದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಾಂಡುರಂಗನ ಭಕ್ತರು ಪಂಡರಾ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಪಾಂಡುರಂಗನ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದೇ 'ಪಂಡರಿ ಭಜನೆ'. ಇದೊಂದು ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಮ ಕಲೆ.

ಕಾವಿ ಬಣ್ಣದ ಅಂಗಿ, ಬಿಳಿ ಪಲ್ಲಣ ತೊಟ್ಟು ತಲೆಗೆ ಟೋಪಿ ಇಟ್ಟು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು (ಬಾವುಟ) ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಪಾಂಡುರಂಗನ ಭಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಢಿ.

ಆದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೇವರಮಳ್ಳೂರಿನ ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಭಜನ ಮಂಡಳಿಯವರು ಈ ಒಂದು ಕಲೆಗೆ ಹೊಸರೂಪ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಬಹು ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು ಬಹು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇವಲ 8 ರಿಂದ 11 ವಯೋಮಿತಿಯ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ವಿನೂತನ ರೀತಿಯ ಪಂಡರಿ ಭಜನೆ ಹಾಗೂ ನೃತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು, ಕೈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟುಬಾರಿ ವಿವಿಧೆಡೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

1980 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘದವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಸಂಚಾರಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಎಂ. ಚಿಟ್ಟಪ್ಪ ನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಭಜನೆ ಮಂಡಳಿ ರಚಿಸಿ, ಎ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಬಿ. ರಾ. ವೆಂ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪನವರನ್ನು ಭಜನೆ ಕಲಿಸಲು ಗುರುಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ, ಸಹ ವಾದ್ಯಗಳಿಗೆ ಹನು ಮಂತರಾಯಪ್ಪ ಹಾರೊಟ್ಟನಿಯಂ, ನಾರಾ

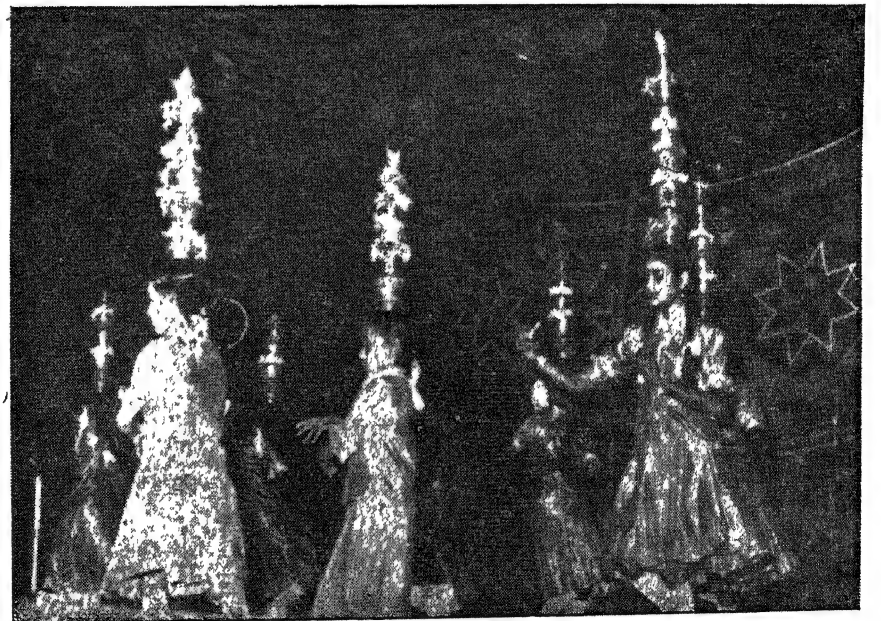
ಚಿಕ್ಕ ಕಳಸ ನೃತ್ಯ - ಚಿತ್ರ: ಜಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್

ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಡರಿಭಜನೆ

ಯಣಾಚಾರಿ - ತಬಲ, ವೆಂಕಟೇಶಪ್ಪ - ತಾಳ, ವಾದ್ಯಕರಾಗಿಯೂ, ಸಹಾಯಕ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರನ್ನಾಗಿ ಎನ್. ಬಜ್ಜಿಬ್ಬ, ಪಾಪಣ್ಣ, ವೆಂಕಟೇಶಪ್ಪ ನವರನ್ನೂ ಅರಿಸಿಕೊಂಡರು. ವಿಧ್ವಾನಿ. ಎ. ವೆಂಕಟೇಶ ಮೂರ್ತಿ ಖಂಜಿರ ಬಾರಿಸುವರು.

ಮೇಲು ಕೀಳೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಹ

ಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಂದು ಶಿಷ್ಟ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಂಡಾ, ಕೋಲಾಟ, ಸಾಲುಕಳಸ, ಚಿಕ್ಕ ಮೇಲೆ ಕಳಸ ಕುಣಿತದೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಆನಂದವನ್ನೀಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಲಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಲು ಕಳಸ ನೃತ್ಯ - ಚಿತ್ರ: ಜಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿ

ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 40 ಮಂದಿ ಬಾಲಕ ಬಾಲ ಕಿಯರಿದ್ದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನ ಬಾಲ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕಲಿತಿರುವ ವಿವಿಧ ಭಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ನೃತ್ಯಮಾಡಲು ಸುಮಾರು 8 ಘಂಟೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಅವಧಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪಂಡರಿಭಜನೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಇವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಗಣಪತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಭಜನೆ ನೃತ್ಯ ಆರಂಭಿಸುವ ಈ ತಂಡ ಗುರು ನಮಸ್ಕಾರ, ಶಾರದಾ ದೇವಿಗೆ ನಮನ. ನಂತರ ಜಂಡಾ ಕುಣಿತ, ಕೋಲಾಟ ಸಾಲುಕಳಸ, ಕಡೆಗೆ ಜಕ್ಕೇಕಳಸದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆ ಅಭಿನಯಿಸುವರು.

ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯುವಜನ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಭಾವ ಹಿಡಿದ ಇವರು, ಸ್ವಂತ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳರಾಂಭಾರ ಉತ್ಸವ, ದಸರಾ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕಬಾರಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1980 ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಯುವ ಜನ ಸೇವಾಧಿಕಾರಿ ಎ. ಎಲ್. ರಾಮರಾ ಯರು ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಆ ಬಾರಿ ಮೈಸೂರಿನ ದಸರಾ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ 'ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕದಿನ' ಎಂದು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದ ಈ ತಂಡವು ಇದೇ 14 ರಂದು ಪ್ರಾಜ್ಯ ವಸ್ತು ಇಲಾಖೆಯವರು ಎ ಪ ಫ ಡಿ ಸಿ ಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಮೈಸೂರು ಆರಮನೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಈ ಪಂಡರಿ ಭಜನೆ ನೃತ್ಯ ಅಭಿ ನಯಿಸಿ ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೋಷಕ ವರ್ಗವನ್ನು ರಂಜಿಸಿತು.

ಸುಮಾರು 45 ನಿಮಿಷ ಅಂದರೆ 8 ರಿಂದ 8-45 ರ ವರೆಗೆ ಈ ತಂಡಕ್ಕೆ ಕಲಾ ಪ್ರದ ರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಾಲೆಯರ ಆಕರ್ಷಕ ನೃತ್ಯದಿಂದ ಬೆರಗಾಗಿ ಮತ್ತೆ 30 ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನೂ ತಣಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ತಂಡದ

ವರಿಗೆ 1500 ರೂಗಳ ಗೌರವಧನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು.

ಕಾಂತಮ್ಮ, ಕಮಲಮ್ಮ, ವೆಂಕಟ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಪದ್ಮ, ಭಾಗ್ಯ, ಗಿರಿಜ, ಸುವರ್ಣ, ಮುಧ್ವಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸುಗುಣ, ತಾಯಮ್ಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ, ಭಾಗ್ಯಮ್ಮ, ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ, ಎಸ್. ಮನೋಹರರವರುಗಳು ಅಭಿನಯಿಸಿ ದ ಈ ಪಂಡರಿಭಜನೆ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶ ನಕ್ಕೆ ಎನ್. ಬುಜ್ಜಣ್ಣ, ವೆಂಕಟೇಶಪ್ಪ, ಮತ್ತು ಪಾಪಣ್ಣ ರೂಪಾಲಂಕಾರದ ಹೊಣೆಯನ್ನೂ ಬಹಳ ಅಜ್ಜು ಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಈ ಪಂಡರಿ ಭಜನೆ ತಂಡ ಎಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಲಿ ಮಂಡಳಿಯೊಡನೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎ. ವೆಂಕೋಬರಾವ್, ಕೆ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಇರಲೇ ಬೇಕು. ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವ ರಿಗೆ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದಂತೆಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಈ ನೃತ್ಯದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲೆಯರು ಹೊರುವ ಕಳಸಗಳ ತೂಕ 2 ರಿಂದ 2.5 ಕಿಲೋವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಆಧಾರ ವಿಲ್ಲದೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರುವ ಕಳಸಗಳನ್ನೂ ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೇ ಗಂಟೆ ಗಟ್ಟಲೆ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ ಬಾಲೆಯರು ವಿವಿಧ ಭಾವ ಭಂಗಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಂತರವಾಗಿ ಪ್ರದ ರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾದ ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ರುವ ಈ ತಂಡವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಮ್ಮೆ ಪ್ರದ ರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಾ ರಾಧ ಕರಾದ ಈ ತಂಡಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಆಗುತ್ತವಾಗಿದ್ದು ಇವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಾ ಸೇವೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(18 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

“ದಾಸೋಹಂ”, “ದಾಸ ದಾಸೋಹಂ” ಎಂಬ ಭಾವ ಹೊಂದಿ ಅಂಜನೇಯನೆಂತೆ ಆಗಬೇಕು, ಈ ವಿಧವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ಭರತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶತ್ರುಘ್ನ ಅಂಜನೇಯಾದಿಗಳು. ಅವರೋ ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತಾದ ಸೇವಾವಿಧಾನಗಳು, ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಯ ವಿಗ್ರಹಗಳು, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಭಗವಂತನನ್ನು “ರಸೋ ವೈ ಸಃ”, “ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರೂಪಕ”, “ಅಣೋರಣೀಯಾನ್ ಮಹತೋ ಮಹೀ ಯಾನ್”, “ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ, ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಸರ್ವತ್ರ ವರ್ತತೇ” “ತೇನ ವಿನಾ ತೃಣಮಪಿ ನ ಚಲತಿ”, “ಸ್ವರೂಪ ರೂಪಗುಣ, ವಿಭವೈಶ್ವರ್ಯಾದಿ ಸಂಪನ್ನ!” ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ, ಅವನು “ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಭ್ಯಾಂ ವಶ್ಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, “ಆತ್ಮದಾಸ್ಯಂ ಹರೇಃ ಸ್ವಾಮ್ಯಂ” ಎಂಬುದೇ ಜೇತನನಿಗೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳೂ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನ, ಅಂಜ ನೇಯಾದಿರೂಪಗಳಾಗಿ ನಿರೂಪವಾಗಿ “ವೇದ ವೇದ್ಯೇ ಪರೇ ಪುಂಸಿ ಜಾತೇ ದಶರಥಾತ್ಮಜೇ! ವೇದಃ ಪ್ರಾಜ್ಞೇತಸಾದಾಸೀತ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರಾಮಾಯಣಾತ್ಮನಾ” ಎನ್ನಿಸಿದೆ. ಸಾತ್ವಿಕ ಹಂಬಲವು ಜೀವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾದಾಗ ರಾಮ ಕಲ್ಪದ್ರುಮವು ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಕರುಣಿಸುವುದು.

ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಹೇಗೆ, ನಮ್ಮ ಅಭೀಷ್ಟವಿದ್ದಿ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಧ್ಯಾನ ಶ್ಲೋಕ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. “ರಾಮಂ ಭಜೇ ಶ್ಯಾಮ ಲಂ”. ಶ್ಯಾಮಲ ವರ್ಣ ನೀಲಮೇಘ ಸೂಚಕ. ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಒಣಗಿದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜಲಹೊತ್ತ ನೀಲಮೇಘಗಳು ಹೀಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವೋ ಅವೇಕ್ಷಣೀಯವೋ ಹಾಗೆ ಸಂಸಾರಾರ್ತರಾದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಶ್ಯಾಮಲನಾದ ರಾಮ. ಇವನಂತೂ ಬರೀ ರಾಮನಾಗಬಾರದು. ವೈದೇಹೀ ಸಹಿತ ನಾದ ರಾಮನಾಗಬೇಕು, ಪರಮ ಪದದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇವಿಸುವುದು ಬರೀ ನಾರಾಯಣನನ್ನಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು, ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ ನನ್ನು. ಶ್ರೀಮಾ ಅಗದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾರಾ ಯಣ ಶ್ರೀಘ್ರಫಲಪ್ರದ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯ ಣನೇ ಪರತತ್ತ್ವ, ಸಕಲ ಚರಾಚರ ಜಗತ್ತಿಗೂ, ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಗಳಿಗೂ ಆಧಕಾರಣ, ಅವನು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ. ಅಂತಹ ವೈದೇಹೀ ಸಹಿತನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಅನುಗ್ರಹವು ಅವನ ಭಜಕರಾದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸತತವಾಗಿರಲಿ. ✱

ಗೃಹರಕ್ಷಿ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಂದಿ ಸತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ತಮ್ಮ ಪತಿವ್ರತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇಹಪರಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಕೀರ್ತಿ ಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಬಲದಿಂದ ಸತ್ತ ಗಂಡನನ್ನೂ ಬದುಕಿಸಿಕೊಂಡ ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿಯು ಜೀವನ ಪರಿಶ್ರಮ ಇಂದಿನ ನಾರಿಯರಿಗೆ ಅದರ್ಶ ಪ್ರಾಯ ವಾದುದು.

ಮದ್ರದೇಶದ ರಾಜನಾದ ಅಶ್ವಪತಿಗೆ ಮಾಳವಿ ಎಂಬ ಪತ್ನಿಯಿದ್ದಳು. ಈ ದಂಪತಿ ಗಳಿಗೆ ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿಯು ವ್ರತವನ್ನು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ದೇವಿಯು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಮೊಂದನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದಳು. ಸಾವಿತ್ರೀ ದೇವಿಯು ವ್ರತದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಮಗುವಿಗೆ “ಸಾವಿತ್ರಿ” ಎಂದೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟರು.

ಸಾವಿತ್ರಿಯು ವಿನಯಶೀಲಿಯೂ, ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪನ್ನೆಯೂ, ಆಗಿದ್ದು ದೇವ ಕನ್ಯೆಯಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಳ್ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹುಣ್ಣು ಮೆಯ ಜಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳೆದು ಮದುನೆಗೆ ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಶೂರರೂ, ಧೀರರೂ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಯಾಗಲು ಮುಂದಾದರು. ಆದರೆ ವಿಧಿ ವಿಲಾಸ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಅಶ್ವಪತಿಗೆ ತನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮಮತೆ. ಅವನು ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದು ‘ಮಗೂ, ಸಾವಿತ್ರೀ, ನಿನಗೆ ಮದು ನೆಯ ವಯಸ್ಸಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರರು ಹಲವು ಮಂದಿ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅನು ರೂಪನಾದ ವರನನ್ನು ನೀನೇ ಆರಿಸಿಕೊ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ಅವರಾರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಸಾವಿತ್ರಿಯು

ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರ ಅಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಸಖಿಯರೊಂದಿಗೆ ಅಶ್ವಾರೂಢಳಾಗಿ ವರಶೋಧನೆಗೆ ಹೊರಟಳು. ಹಲ ವಾರು ಊರುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿದಳು. ತನಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಯುವಕನು ದೊರೆಯದೆ ಬೇಸರದಿಂದ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹಿಂತಿರು ಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಒಂದು ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯ ದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರು ಕುಳಿತಿರುವು

ಸುತೀ ಸಾವಿತ್ರೀ

ದನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಓರ್ವ ಸುಂದರ ಯುವಕನು ಅವರಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಗಳನ್ನು ಸುಲಿದುಕೊಟ್ಟನು. ಅವನು ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಮನಸೆಳೆದನು. ವೃದ್ಧನು ದ್ಯು ಮತ್ಸೇನ ಮಹಾರಾಜನಾಗಿದ್ದನು.

ಅವನು ಕುರುಡನಾಗಿದ್ದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಯುವಕ ಸತ್ಯವಾಸನಾಗಿ ಥ್ತನು. ಆ ಯುವಕನೂ ಮೊದಲನೋಟ ದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾವಿತ್ರಿಯಿಂದ ಸೆಳೆಯಲ್ಪ ಟ್ತನು. ಸಾವಿತ್ರಿಯು “ಈತನೇ ನನ್ನ ಪತಿಯಾಗಲಿ” ಎಂದು ಮನದಲ್ಲೇ ವಂದಿಸಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಅರಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಳು.

ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿ

ಅವಳು ಅರಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ, ತ್ರಿಲೋಕ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಆದ ನಾರದರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಾವಿತ್ರಿಯು ನಾರದರಿಗೂ, ತಂದೆಯ ವರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅಶ್ವಪತಿಯು ನಾರದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಸನ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸು ವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲ ನಾರ ದರು “ಅಶ್ವಪತಿ, ನಿನ್ನ ಮಗಳು ಯೋಗ್ಯ ವರನನ್ನೇ ಆರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಸತ್ಯವಾಸನು ಸತ್ಯಸಂಧನೂ, ರೂಪವಂತನೂ, ತೇಜೋ ವಂತನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಈತನ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಕೆ. ಭಟ್

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ

ಮಂಗಾಪುರ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ ಬಳಿಕ ತಿರುಮಲೆಗೆ ಆಗಮಿಸುವ ಮುನ್ನ ಆರುತಿಂಗಳಕಾಲ ತಂಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳ. ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿನ ಧ್ರುವಮೂರ್ತಿಗಿಂತ 2 ಅಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರದ ಧ್ರುವಮೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದು, ಈ ಗುಡಿಯನ್ನು ಹಾದು ತಿರುಮಲೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೂಲಕ ಏರಬಹುದು. ತಿರುಪತಿ-ಮದನಪಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಯಿಂದ ಆರು ಮೈಲಿದೂರದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹಾಗೂ ತಿರುಪತಿಗಳಿಂದ ಬಸ್ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ.

ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಿವರಗಳು

ಭಾನು, ಸೋಮ, ಮಂಗಳ, ಬುಧ, ಗುರು

ಹಾಗೂ ಶನಿವಾರಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ

ಸುಪ್ರಭಾತ	ಪ್ರಾ 5-00 ಪ್ರಾ 5-30	ಪ್ರಾ 5-00 ಪ್ರಾ 5-30
ವಿಶ್ವರೂಪ ಸರ್ವದರ್ಶನ	ಪ್ರಾ 5-30 ಪ್ರಾ 6-00	ಪ್ರಾ 5-30 ಪ್ರಾ 6-00
ತೋಮಾಲ, ಕೊಲುವು		
ಪಂಚಾಂಗಶ್ರವಣ	ಪ್ರಾ 6-00 ಪ್ರಾ 6-30	ಪ್ರಾ 6-00 ಪ್ರಾ 6-30
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	ಪ್ರಾ 6-30 ಪ್ರಾ 7-00	ಪ್ರಾ 6-30 ಪ್ರಾ 7-00
ವೊಡಲನೇ ಗಂಟೆ	ಪ್ರಾ 7-00 ಪ್ರಾ 7-30	ಪ್ರಾ 7-00 ಪ್ರಾ 7-30
ಸರ್ವದರ್ಶನ	ಪ್ರಾ 7-30 ಪ್ರಾ 10-00*ಅಭಿಷೇಕ	ಪ್ರಾ 7-30 ಪ್ರಾ 8-30
	ಸಮರ್ಪಣ ಪ್ರಾ 8-30	ಪ್ರಾ 9-30
2ನೇ ಅರ್ಚನೆ		
2ನೇ ಗಂಟೆ	ಪ್ರಾ 10-00 ಪ್ರಾ 10-30	ಪ್ರಾ 9-30 ಪ್ರಾ 10-30
*ಅರ್ಚಿತ		
ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ		ಪ್ರಾ 10-30 ಮ 12-00
ಸರ್ವದರ್ಶನ	ಪ್ರಾ 10-30 ಸಂ 6-30	ಪ್ರಾ 10-30 ಸಂ 6-30
ರಾತ್ರಿ ಕೈಂಕರ್ಯ		
ರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ	ಸಂ 6-30 ರಾ 7-00	ಸಂ 6-30 ರಾ 7-00
ಸರ್ವದರ್ಶನ	ರಾ 7-00 ರಾ 8-45	ರಾ 7-00 ರಾ 8-45
ಏಕಾಂತ ಸೇವೆ	ರಾ 8-45 ರಾ 9-00	ರಾ 8-45 ರಾ 9-00

*ಅರ್ಚಿತ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ಶುಲ್ಕ ರೂ - 150 = 00

*ಅಭಿಷೇಕ (ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ) ಶುಲ್ಕ ರೂ - 100 = 00

ಅರ್ಚನೆ ರೂ - 3 = 00

ಆರತಿ ರೂ - 1 = 00

ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ವರ್ತನೆ ರೂ - 0 = 50

ಅಭಿಷೇಕಾನಂತರ ದರ್ಶನ ರೂ - 3 = 00

ಆಯುಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇಂದಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇವನ ಆಯುಸ್ಸು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಗಂಭೀರವದನರಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ರಾಜನು ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದು ‘ಮಗೂ, ಸತ್ಯವಾನನು ಅಲ್ಪಾಯುವೆಂದು ನಾರದರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಅವರ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗದು. ಆದುದರಿಂದ ಅವನ ಗೊಡವೆ ಬಿಡು. ಬೇರೆ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕು’ ಎಂದನು. ಆಗ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ‘ಅಪ್ಪಾ, ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ನಾನು ಮನಸಾರೆ ವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವನು ಅಲ್ಪಾಯುವಾದರೂ, ದೀರ್ಘಾಯುವಾದರೂ ಅವನೇ ನನಗೆ ತಕ್ಕವನು. ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನಾರನ್ನೂ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿಯೂ ನೋಡಲಾರೆ” ಎಂದು ತನ್ನ ದೃಢನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು.

ಮಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಲು ಇಷ್ಟು ಒಡದ ತಂದೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದನು. ಒಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ದ್ಯುಮತ್ಸೇನನನ್ನೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅಶ್ವಪತಿಯು ಸಾವಿತ್ರಿಯನ್ನು ಸತ್ಯವಾನನಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆದುಕೊಟ್ಟನು. ತಾನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಪತಿ ದೊರೆತದ್ದು ಸಾವಿತ್ರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾದರೆ ರೂಪಗುಣಸಂಪನ್ನೆಯಾದ ಮಡದಿ ಸಿಕ್ಕಿದುದು ಸತ್ಯವಾನನಿಗೆ ಹಿಗ್ಗು. ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ತಪಸ್ಸಿನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಪ್ರೇಮದ ಕುವರಿಯನ್ನು ಅಗಲುವಾಗ ಅಶ್ವಪತಿಗೆ ಹೃದಯ ತುಂಬಿಬಂದಿತು.

ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಟ್ಟು ನಾರುಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು ಅತ್ತಿ ಮಾವಂ ದಿರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರೇಮದ ಮಡದಿಯಾದಳು. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಪಾತ್ರಳಾದಳು. ಆದರೆ ಮನದಲ್ಲಿ ನಾರದರ ಒಂದು ಮಾತು- “ಈತನು ಅಲ್ಪಾಯು” ಎನ್ನುವುದು ಮರೆಯಲಾರದ ದುಃಖವಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೇ ಬೇಸರವಿದ್ದರೂ ಯಾರಿಗೂ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸಾವಿತ್ರಿಯು ದಿನಗಳನ್ನೆಣಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಕಾಲ ಜಕ್ರ ಉರುಳಿತು. ನಾರ

ದಗು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೇ ದಿನಗಳು ಉಳಿದಿದ್ದುವು. ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನ ಆಯುಸ್ಸು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಅನ್ನ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಒಲಿದ ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿಯ ವ್ರತವನ್ನು ಮೂರು ದಿನ ಬಿಡದೆ ಮಾಡಿದಳು. ಮಾಂಗಲ್ಯ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾದಳು. “ಆದಿನ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು”. ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಮನದ ತಳಮಳ ಹೇಳತೀರದು. ಆದರೂ ಅತ್ತಿ ಮಾವಂದಿರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ “ದೀರ್ಘ ಸುಮಂಗಲೀಭವ” ಎನ್ನುವ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ನಿಜವಾಗಲಿ ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆ ದಿನ ಸತ್ಯವಾನನು ನಿತ್ಯವಿಧಿಯಂತೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೊರಟನು. ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ ಗಂಡನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರದೆ “ನಾನೂ ಕಾಡಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಬರುವೆ” ಎಂದಳು. ಸತ್ಯವಾನನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ “ಪ್ರಿಯೆ, ಮೂರು ದಿನಗಳ ವ್ರತದಿಂದ ನೀನು ತುಂಬಾ ಬಳಲಿದ್ದೀಯೆ. ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ದಾರಿ. ನಿನ್ನ ವ್ರತ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಬರುವೆಯಂತೆ” ಎಂದನು. “ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಾ, ನೀವು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಆಯಾಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾದಂತೆ, ಬೇಡ ಎನ್ನಬೇಡಿ, ಇಂದು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದಳು. ‘ಆಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಸಂತೋಷವೇ ನನ್ನ ಸಂತೋಷ. ಅತ್ತಿ ಮಾವಂದಿರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಹೊರಡು’ ಎಂದು ಸತ್ಯವಾನನು ಹೇಳಿದನು.

ಅದರಂತೆ ಅತ್ತಿ ಮಾವಂದಿರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ, ತನ್ನ ಗಂಡನ ಸಾವನ್ನು ನೆನೆದು ಭಯದಿಂದ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಕಾಡಿಗೆ ಹೊರಟಳು. ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ ಜೊತೆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸತ್ಯವಾನನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಾಡಿನ ಸಾಂದರ್ಭವನ್ನು ಪತ್ತಿಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮುಂದೆ

ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾನು ಸಾಧೆ ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮರವನ್ನೇರಿದನು. ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಗಂಡನನ್ನು ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. “ನಾರದರು ಹೇಳಿದ ಗಳಿಗೆ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು”; ಎಂದು ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಸಂಕಟದಿಂದ, ಭಯದಿಂದ ನಡುಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಅವಳು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಾಧೆ ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಸತ್ಯವಾನನು “ಸಾವಿತ್ರೀ” ಎಂದು ಚೀರುತ್ತಾ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದನು, ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಾ ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕಷ್ಟಾದ ಆಕೃತಿಯೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶೂಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸತ್ಯವಾನನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತು. ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಅಳುತ್ತಾ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಸಿ ಎದ್ದು ಆ ಆಕೃತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಭಯದಿಂದ ತಾವು ಯಾರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಪುನಃ ಪತಿ ದೇವನನ್ನು ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡಳು.

“ನಾನು ಯಮ, ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಆಯುಸ್ಸು ಇಂದಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಈತ ನನ್ನು ಬಿಡು”. ಎಂದಿತು ಆಕೃತಿ.

“ಸತ್ಯವಾನನಿಲ್ಲದೆ ಅರೆಕ್ಷಣವೂ ನಾನು ಬದುಕಲಾರೆ. ಅವನ ಬದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ. ಅವನು ಬದುಕಲಿ” ಎಂದು ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಗಂಡನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ರೋದಿಸತೊಡಗಿದಳು.

“ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಬಂದವನಲ್ಲ ನಾನು. ಸಾವಿತ್ರೀ, ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಾನು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಪತಿ ಭಕ್ತಿ, ಕಠಿಣ ವ್ರತಗಳ ಫಲವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈತನನ್ನು ಬಿಡು. ನೀನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈತನ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ನಡೆಸು” ಎಂದ ಯಮಧರ್ಮ.

ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಪತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಸಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಮನು ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಾಶದಲ್ಲಿ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು, ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಲು ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು.

ತನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮನದಲ್ಲೇ ಮೆಚ್ಚಿ, ಅದನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿಸದೆ, “ಮಗಳೇ, ನಿನ್ನ ಅವನ ಋಣ ಇಂದಿಗೆ ತೀರಿತು. ನೀನು ಇನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಿಯೇಕೆ? ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗು. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡು” ಎಂದನು ಯಮ.

“ಪತಿಗೆ ಪತಿಯೇ ಪರದೈವ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಗಂಡನಿರುವಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ನಾನು ಇರಬೇಕಾದುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡಲಾರೆ. ನನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ ಕೊಡು”.

“ಸತ್ಯವರು ಮರಳಿ ಬರುವರೇ? ಹುಟ್ಟು, ಸಾವು, ವಿಧಿ ಲಿಖಿತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಯವಾನನ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಡು. ನಿನ್ನ ಪತಿಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ”

“ಪ್ರಭೂ, ನನಗೆ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣದ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಬೇಡ. ನೀನು ವರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕುರುಡನಾದ ನನ್ನ ಮಾವನಿಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬರಲಿ” ಎಂದಳು. ಯಮನು “ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ” ಎಂದು ಮತ್ತೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

ಬಹುದೂರ ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿ ನೋಡಲು ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳಲ್ಲಿ “ಸಾವಿತ್ರೀ ನಿನಗೆ ಬಹಳ ಆಯಾಸವಾಗಿದೆ, ನೀನು ಹಿಂತಿರುಗು” ಎಂದನು. “ದೇವ! ಗಂಡನಿರುವಲ್ಲಿ ನನಗೇತರ ಆಯಾಸ, ಅವನ ಕಷ್ಟವೇ ನನ್ನ ಕಷ್ಟ, ಅವನ ಸುಖವೇ ನನ್ನ ಸುಖ. ಉತ್ತಮ ಪುರುಷರ ಸಂಗದಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆ. ಸತ್ಸಂಗದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಫಲದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ದ್ರೋಹ ಮಾಡದೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಉತ್ತಮರು ಶತ್ರುಗಳಿಗೂ ಹಿತವನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ”.

ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಯಮನು “ಅಮ್ಮಾ ನಾನೀತನಕ ಯಾರಿಂ

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ತಿರುಪತಿ.

ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಿವರಗಳು

ರಿಂದ ವರೆಗೆ

ಸುಪ್ರಭಾತ	ಪ್ರಾ. 5-00 ಪ್ರಾ. 5-30
ವಿಶ್ವರೂಪ ಸರ್ವದರ್ಶನ*	ಪ್ರಾ. 5-30 ಪ್ರಾ. 7-00
ತೋಮಾಲ ಸೇವೆ	ಪ್ರಾ. 7-30 ಪ್ರಾ. 8-00
(ಆರ್ಚಿತ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರೂ 4-00)	
ಆರ್ಚನೆ	ಪ್ರಾ. 8-00 ಪ್ರಾ. 8-30
(ಆರ್ಚಿತ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರೂ 4-00)	
ಸರ್ವದರ್ಶನ	ಪ್ರಾ. 9-00 ಮ 12-30
	ರಾ 7-00 ರಾ 8-45
	ರಾ 9-00 ಕ್ಕೆ

* ಶುಕ್ರವಾರ, ಏಕಾದಶಿ, ಉತ್ತರಾಶ್ವತ್ತದ ದಿನ
ಮತ್ತಿತರ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವರೂಪ
ಸರ್ವದರ್ಶನವು ಪ್ರಾ. 5-30 ರಿಂದ ಪ್ರಾ. 6-30 ರ
ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಆರ್ಚಿತ ಸೇವೆಗಳು

1. ಗರುಡವಾಹನ	32-00
2. ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ವಾಹನ	32-00
3. ಗಜವಾಹನ	32-00
4. ಆಶ್ವವಾಹನ	32-00
5. ಸಿಂಹವಾಹನ	32-00
6. ಹಂಸವಾಹನ	32-00
7. ಚಿಕ್ಕಶೇಷವಾಹನ	32-00
8. ದೊಡ್ಡ ಶೇಷವಾಹನ	62-00
9. ಸೂರ್ಯಪ್ರಭವಾಹನ	62-00

ಪಡಿಸ್ತನಾದಗಳು

1. ದೋಸೆ	ಕಾಲಸೋಲ	35-00
2. ದಧ್ಯೋದನ	"	40-00
3. ಪುಳಿಯೋಗರೆ	"	50-00
4. ಪೊಂಗಲ	"	55-00
5. ಸಕ್ಕರಪೊಂಗಲ್	"	65-00
6. ಶಾಕರ ಭಾತ್	"	85-00
7. ಕೇಸರೀ ಭಾತ್	"	90-00
8. ಸೀರ	"	155-00

ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಪೇಷ್ಕಾರ್

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ,
ತಿರುಪತಿ.

ದಲೂ ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ.
ನಿನ್ನ ಮಾತು ಅಮೃತದಂತಿದೆ. ನನಗೆ
ಇವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹದಾನಂದವಾಯಿತು.
ಗಂಡನ ಪ್ರಾಣದ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಎರಡು
ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳು”.

“ದೇವಾ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾ
ಗಿದ್ದೀಯೆ. ನನ್ನ ಮಾವನಿಗೆ ಕಳೆದು ಹೋದ
ರಾಜ್ಯ ಮರಳಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲಿ. ನನ್ನ
ತಂದೆಗೆ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶಕ್ತಿವಂತರಾದ
ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೂ, ನನಗೂ ಚುತ್ತಮ ನಡೆ
ನುಡಿಗಳುಳ್ಳ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಪುತ್ರರೂ
ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲಿ”.

“ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ನೀನು ತುಂಬಾ ದಣಿ
ದಿರುವೆ, ಇನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗು”
ಎಂದು ಯಮನು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದನು.

ಆಗ ಆ ಸಾಧ್ವೀಮುಣಿಯು, “ದೇವಾ,
ಸತ್ಯವಾನಿಲ್ಲದ ನನ್ನ ಬಾಳು ವ್ಯರ್ಥ. ಅವ
ನಿಲ್ಲದ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖಗಳು ನನಗೇತಕ್ಕೆ?
ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳು.
ನೀನು ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿ. ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆ
ಯುವವನು. ಎಂತಹ ಕಷ್ಟಬಂದರೂ ಸಜ್ಜ
ನರು ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಲಾರರು. ಸಜ್ಜನನಾದ
ನೀನು ನನಗೆ ಕೇಡನ್ನು ಬಗೆಯಲಾರೆ.
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬುಗೆಯಿದೆ. ನೀನು
ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆಯುವ ಯಮಧರ್ಮನಾ
ದರೆ ಈ ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕೊಡು
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವನೊಂದಿಗೆ ನಾನೂ ಬರುವೆ.
ಇದೇ ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಹರಕೆ” ಎಂದಳು.

ಯಮನು ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಮಾತುಗಳಿಗೆ
ಸೋತನು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರವಾಗಿ ಸತ್ಯ
ವಾನನ ಜೀವವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟನು.

“ದೇವೀ ಇಗೋ ನಿನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು
ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವನು ಆರೋಗ್ಯವಂತ
ನಾಗಿ ಧರ್ಮದಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳುತ್ತಾನೆ.
ನಿನ್ನ ಕಠಿಣವಾದ ವ್ರತದಿಂದ, ಧರ್ಮದಿಂದ
ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಗಂಡನನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆದಿ.
ನೀನು ಈತನೊಂದಿಗೆ ಸುಖ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸಿ,
ಸತ್ತುತ್ತರನ್ನು ಪಡೆದು, ಸಂತೋಷದಿಂದ
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದು
ಹೆಸರು ಪಡೆ. ನಿನಗೆ ಸರಿಸಮಾನರಾದವರು

ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನೀನು ಹಿಂತಿರುಗು’
ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಮನು ಮಾಯವಾದನು.

ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಸತ್ಯವಾನ ಮಲಗಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ
ಬಂದು ಆತನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲು ಅವನು
ಜೀವಂತನಾದನು. ಸತ್ತುಹೋದ ಪತಿ
ಮರಳಿ ಜೀವಂತನಾದಾಗ ಆ ಸತಿಯ
ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲದಾಯಿತು.

“ಪ್ರಿಯೆ, ನಾನು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿನ್ನ
ಮಾಡಿದೆ? ಈಗ ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತೆ? ಅಯ್ಯೋ!
ನನಗೇಕೆ ಬಂತು ಈ ಹಾಳು ನಿದ್ರೆ. ನಾನು
ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಬಂದು ಕಪ್ಪು ಆಕೃತಿಯನ್ನು
ಕಂಡೆ. ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು
ಹೋದಂತೆ ಕಂಡೆ, ನೀನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ
ದೆಯಾ ಅಥವಾ ಅದು ನನ್ನ ಕನಸೇ? ಹೇಳು
ಸಾವಿತ್ರಿ”.

“ಕಣ್ಣೇ ಕಾಣಿಸದಷ್ಟು ಕತ್ತಲೆ ನಾಳೆ
ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಹೇಳುವೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆ
ತರಲೆಂದು ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿರಿ
ಯರು ದಾರಿನೋಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಬೇಗನೆ
ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸಾವಿ
ತ್ರಿಯು ಗಂಡನ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
ಆಶ್ರಮದ ಕಡೆ ನಡೆದಳು.

ಕಳೆದುಹೋದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮರಳಿ
ಪಡೆದು, ಹೊಳಪಿನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ
ಮಗ ಸೊಸೆಯರ ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ
ಮಾವನಿಗೆ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಮೊದಲಾಗಿ ವಂದಿ
ಸಿದಳು. ಅತ್ತಿ ಮಾವಂದಿರು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರು. ಸಾವಿ
ತ್ರಿಯು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಾಂತ
ವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅವರು ಸೊಸೆ
ಯನ್ನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಹರ
ಸಿದರು.

ನಿರ್ಮಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಗಂಡನಲ್ಲಿದ್ದ
ಅಜಲವಾದ ಪ್ರೇಮದಿಂದ, ಸಾವಿನೊಡನೆ
ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ಮರಳಿಪಡೆದ
ಸ್ತ್ರೀರತ್ನ “ಸತೀ ಸಾವಿತ್ರಿ”ಯ ಹೆಸರು
ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿದೆ.

★

ಭರತಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆಳಿದ ಈ ಭರತಖಂಡ ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ, ಯೋಗಿಗಳ, ಸಾಧು ಸಂತರ, ತಪೋಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ ತಪಸ್ವಿಗಳ ಯೋಗಸಾಧನೆಯಿಂದ ಈ ಭರತಭೂಮಿ, ಅದ ರಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡನಾಡು ಪುಣ್ಯಪಾವನತೆಯ ಬೀಡಾ ಗಿದೆ. ಈ ನಾಡು ತಪಸ್ವಿಗಳ ನೆಲೆವೀಡಾದಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗಿಗೂ ಹಸರಾಗಿದೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಗದಗು, ದೇವಪುರ, ಕೈವಾರ - ಈ ಮೂರೂ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿವೆ ಈ ಮೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿಯು ನೆಲೆಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕೈದೋರಿ ಬಳಿ ಕರೆದು ಅವರವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿ ಸುತ್ತಿರುವನು

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೈವಾರದ ಅಮರ ನಾರಾಯಣ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾರಾ ಯಣ ಮೂರ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ನಿಂತಂತಾಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಹೊಳೆ ಹರಿದಾಡುವುದು ಈ ಭವ್ಯ ಅಮರ ನಾರಾ ಯಣಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವುದು, ಆತ್ಮ ವಿಕಾಸ ಗೊಳ್ಳುವುದು ಇದು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಇತರ ಭಕ್ತರ ಏಕರೂಪವಾದ ಅನುಭವ

ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕಂಟಕಪ್ರಾಯ ನಾಗಿದ್ದ ವೃತ್ತಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ದೇವತೆ ಗಳು ದೇವೇಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಡಲು ದೇವೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಅಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ನೆರದೂ ಇವನ ಸಂಹಾರದಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದೋಷವುಂಟಾಗಲು ಆಗ ದೈವ ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪಂಚನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿ ಸಿದನೆಂದೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಅಮರ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕೈವಲ್ಯಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥನಾದನು ಎಂಬುದೂ ಪುರಾಣೋಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ

ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಅಜೇಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜನ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನು ಪಿತೃವಾಕ್ಯ ಪರಿಪಾಲನಾರ್ಥವಾಗಿ ವನವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘೋರರಾಕ್ಷಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತಾ ಕೈವಲ್ಯಪುರದ ಅಮರ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ನಂತರ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಅಣ್ಣನ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಬಾಣವನ್ನು ಹೂಡಿ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಕರೆಸಿದನಂತೆ ರಾಮ

ಚಂದ್ರನ ದಾಹ ಹಿಂಗಿದ ಬಳಿಕ ಗಂಗೆಯು ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹರಿದು ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾದಳು ಈ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಪವಿತ್ರ ಜಲಸನ್ನಿಧಿ ಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳ ತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನದ ತಾಣವಾಗಿದೆ ಈ ವಿಚಾರವು ರಾಮಾಯಣದ ಅರಣ್ಯಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಗೋಚರ ವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ಪವಿತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಾಂಬಿಕೆಯ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದು ಶಾಕ್ತೋಪಾಸಕರಿಗೆ ಪರಮ ಪವಿತ್ರಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ

ದ್ವಾಪರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಭಕ್ತರಾದ ಪಾಂಡವರು ತಮ್ಮ ದಾಯಾದಿ ಗಳಾದ ಕೌರವರಿಂದ ಒದಗಿದ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಾ ಅರಗಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಪಾರಾದ ಬಳಿಕ, ವನವಾಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ

ಭೀಮಲಿಂಗೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ

ಕೈವಾರ - ಯೋಗಿನಾರಾಯಣ

ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ವಿವಿಧ ವೇಷಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಏಕಚಕ್ರಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿ ಅಮರ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇವೆಗೈಯುತ್ತಿರಲು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಟಕಪ್ರಾಯನಾಗಿದ್ದ ಬಕಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಭೀಮನು ಸಂಹರಿಸಿ ಜನಕಲ್ಯಾಣ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದನು ರಾಕ್ಷಸನ ಹತ್ಯಾ ದೋಷನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಭೀಮನು 'ಭೀಮ ಲಿಂಗೇಶ್ವರ'ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದನು ಎಂಬುದು ಪುರಾಣೋಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಹರಿ-ಹರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಶಿವಭಕ್ತರಿಗೆ ಅಭಯಪ್ರದಾಯಕವಾಗಿದೆ ಭೀಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವು ತುಂಬಾ ಪುರಾತನವಾಗಿದ್ದು, ಈ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚ ಪಾಂಡವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ ಪಂಚ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಾಣಬಹುದು ಕೃತ, ತ್ರೇತಾ, ದ್ವಾಪರ ಯುಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವತಾರಪುರುಷ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಕೈವಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋಚರ ನಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿದನು

ಅದರಂತೆಯೇ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಪವಿತ್ರ ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿ ಬೈವೀ

ನಿಯಾಮಕದಂತೆ ಓರ್ವ ವಿಭೂತಿ ಪುರುಷನೋ, ಓರ್ವ ಕವಿಯೋ, ಓರ್ವ ಸಿದ್ಧ ಪುರುಷನೋ ಜನಿಸಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಜನಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಪ್ರೇರಕವಾದಂತೆ ಗದುಗಿನಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಸ್ವ, ದೇವಪುರದ ಲಕ್ಷೀಶಕವಿ, ಕೈವಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಗಿನಾರಾಯಣ ಯತೀಂದ್ರರು ಜನಿಸಿದರೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಯಾಗಲಾರದು.

ಕೈವಾರವನ್ನು ಸಾವನಗೊಳಿಸಿದ ಕೈವಾರದ ಗುರು ಯೋಗಿ ನಾರಾಯಣ ಯತೀಂದ್ರರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ

ಕಲಿಯುಗದ ಆದಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಂದ ಕೈವಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಮಾರು 257 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ. 1726 ರಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಲಿಜ ಜನಾಂಗದ ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅಮರ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯ ಭಕ್ತರಾದ, ಅದರ್ಶ ರಂಪತಿಗಳಾದ ಕೊಂಡಪ್ಪ - ಮುಡ್ಡಮ್ಮ ಎಂಬ ಸತಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಗುವೇ ಕೈವಾರ ನಾರಾಯಣಸ್ವ

ಶ್ರೀ ಸು. ರ. ರಾಮಚಂದ್ರ

ನವರು. ಮಗು ಜನನವಾದ ಕೂಡಲೇ ತಾಯಿಯು ಕೈವಲ್ಯಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಳು ನಂತರ ಕೆಲವೇ ಮಾಸಗಳು ಉರುಳುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತಂದೆಯವರೂ ಸಹಾ ಪರಂಧಾಮವನ್ನೈದಿದರು ಶಿಶುವನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿ ಕರು ಬೆಳೆಸಿದರು

ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಪುಣ್ಯ ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಕಾರ ಫಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ಮಗು ಎನ್ನಲ್ಲಿ ದೈವ ಭಕ್ತಿ ಅಂಕುರವಾಗಿ ದೈವತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಲು ಅನುವಾಯಿತು

ಬಾಲಕರಾದ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಕೂಲಿ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಅವರಿವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಮೊದಲನೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳೆಂದರೆ ಸುಮತೀ ಶತಕ, ನರಸಿಂಹ ಶತಕ ಇಂತಹವುಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿ ಮನುಷ್ಯನು ಅಜನ್ಮಸ್ಮಯಂತೆ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಹೀಗಾಗಿ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಪಠ್ಯಾನುಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಂಠ ಪಾಠ ಮಾತ್ರ ಮಾಡದೆ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಗ್ರಹಣ

ಮಾಡುತ್ತಾ ತಾವು ಓದಿದ ಭಾಗಗಳ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತರ್ಕಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು

ಮಯಸ್ಮರಾದ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಜೀವನ ನಿಮಿತ್ತಕ್ಕೆ ಅಮ್ಮ ಕುಲಕಸುಬಾದ ಬಳಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದರು ಬಳಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಗಳಿಸಲು ಅವೇಕ್ಷೆಯುಂಟಾಗಿ ದೆಯೇ ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಿಂದ ನೊಂದು ಹಿಂದುಮುಂದೆಯದೆ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಇವರಿಗೆ ಸಂಸಾರ ಸಂಬಂಧ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಹುಟ್ಟಿತು.

ಆದರೂ ಸಹ ಯವ್ವನದ ಅಂಕುರವೋ, ಬಂಧುಗಳ ಅನುನಯದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಧರ್ಮ ಕರ್ಮ ಸಂಯೋಗದಿಂದಲೋ ಮುನಿಯನ್ನು ಎಂಬ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು, ಇವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಜನಿಸಿದ್ದು, ಇವರಿಗೆ ಸಂಸಾರದ ಹೊಣೆ ದುರ್ಭರವಾಯಿತು

ದೈವಿಕ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳ ಇವರಿಗೆ ಬಳಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಸಂಸಾರ ತೊಗಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಯೊಡನೆ ಕಲಹಗಳುಂಟಾಗಿ ಗೃಹ ಜೀವನ ಕಷ್ಟತರವಾಗಿ ಮನಃಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲವಾಯಿತು

ರದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಯೊಡನೆ ಕಲಹಗಳುಂಟಾಗಿ ಗೃಹ ಜೀವನ ಕಷ್ಟತರವಾಗಿ ಮನಃಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲವಾಯಿತು

ದೈವ ಭಕ್ತರಾದ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಮನಃಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಊರಿನ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಂಬೂರಿ ಮೀಟುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಹೀಗಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಸಂಜೆಯಾದೊಡನೆಯೇ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದು ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು ಹೆಂಡತಿ ತಡೆದರೂ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದು ಕವಿತಾಸಾರಮಾಧುರ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿದ ನುಡಿಗಳುಳ್ಳ ಅಮೃತವಾಣಿಯ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾನುಭೋಗ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಕೀರ್ತನೆ ಹಾಡುವುದು ಕೇಳಿಸತೊಡಗಿತು ಆ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ತನ್ನನ್ನೇ ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿರುವ ನೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು

ಸಂದರ್ಶಿಸಿ

ಆನಂದಿಸಿ

ಉಲ್ಲಾಸದಾಯಕ ಹಾಗೂ ಉದ್ಬೋಧಕ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕಲಾವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ

ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ ದೇವಾಲಯ
(ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಬಲಬದಿ)

ವೈಷ್ಣವ ದೇವಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೊದಲ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ದೇವಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ವಿಗ್ರಹಕಲೆ, ವಿಮಾನದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳು - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ

ಪ್ರವೇಶದರ ಪ್ರತಿ ಮೃತ್ತಿಗೆ ರೂ 1-00 ಮಾತ್ರ

ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಭೋಗಿಗೆ ಇದೀಗ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಬರೆದ ಲೆಕ್ಕವೇ ಲೆಕ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಭೋಗ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸುಳ್ಳು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಸಾರಾಯಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರು ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ,

“ಬ್ರಹ್ಮ ಲೆಕ್ಕಕು ಪ್ರತಿಲೆಕ್ಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣುಡು
ವಾಣಿ ಲೆಕ್ಕಕು ಪ್ರತಿಲೇದು ವಸುಧಲೋನ”
ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಭೋಗ ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ವರ ಕಾಟ ಅತಿಯಾಯಿತು

ಇಂತಹ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಾರಾಯಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನ ಕೂಡ ಪ್ರಸಂಗವಾದರೂ ನೀರ ಮೇಲಣ ತಾವರೆಯಂತೆ ಇವರ ಬಾಳುವೆ ಸಾಗಿತ್ತು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಸಾರಾಯಣಪ್ಪನವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಅಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರು ಇಂತಹುದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತೂ ಮೃತ್ಯು ದೇವತೆಗೆ ಬಲಿಯಾದರು ಆಗ ಸಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ತುಂಬಾ ನೊಂದವರಾಗಿ,

“ಎಡವಲೇನು ವೆಂಡ್ಲಾಮ್ಮು, ಹೀನ ತೊತ್ತೈತೆ”
ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂತೂ ಸಂಸಾರಭಾರವು ತಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಸಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಹದ, ಆತ್ಮ-ದೇವಾತ್ಮನ ಶೋಧನೆ ಗೈಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು

ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ದೈವಭಕ್ತರಾದ ಇವರಿಗೆ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವ ಹಂಬಲ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಗುರುದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಗೃಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೊರಟರು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಚಿತ್ತೂರು ಬಳಿ ಇರುವ ಮೊಗಿಲಿ ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದ ತಪಸ್ವಿಯೊಬ್ಬರು (ಪರದೇಶಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು) ಇವರಿಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತು “ಓಂ ನಮೋ ಸಾರಾಯಣಾಯ” ಎಂಬ ಆಷ್ಟಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಒಂದು ಬಿಣಚು ಕಲ್ಲನ್ನು ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, “ಈ ಕಲ್ಲು ನಿನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯಾಗಿ ಕರಗಿದಾಗ ನೀನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯರಾದರು

ಸಾರಾಯಣಪ್ಪ ಆ ಶ್ವರ್ಯಭರಿತ ಸಾಗ ದೇವಾಧಿದೇವನೇ ಈ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನೆಂದು ಅರಿತು ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿ ಗುರು ಸ್ತೋತ್ರಗೈಯುತ್ತಾ ಆಂಧ್ರ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ಮರಳಿ ಕೈವಾರಕ್ಕೆ

ಬಂದು ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ತವೋ ನಿರತರಾದರು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಾಯೊಳಗಿನ ಕಲ್ಲು ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಕರಗಲು ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಯೋಗೀಶ್ವರರಾದರು

ಯೋಗಿಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಶ್ರೀ ಯೋಗಿನಾರಾಯಣಯತೀಂದ್ರರಾದರು ಯತೀಂದ್ರರು ಜನಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಆರ್ತರ ದುಃಖ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ದೈವ ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ ಅನೇಕ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಸಹ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀ ಯತೀಂದ್ರರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು ‘ಅದ್ವೈತವು ರಾಜ ಮಾರ್ಗ’ ಗುರೂಪದೇಶವಿಲ್ಲದೆ ಜನ್ಮ ರಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲ ತತ್ತ್ವ

ಕೈವಾರ ಯೋಗಿನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮುನಿ, ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ, ಆಯಮಾತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ’ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಗುರುವಿನಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ

ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾತ್ರ, ಜನ್ಮರಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ. ರೂಪ - ನಾಮ ರಹಿತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಅನೇಕ ರೂಪಗಳಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಗೆ ವಿನಹ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆದರೂ ಅವರವರ ಭಾವ ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಸೇರುವುದು ಒಂದೆಡೆಗೆ ತರ್ಕಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲೇ ವಾದ-ಭೇದಗಳು ಜೀವನಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುವುವು. ಮಾನವ

ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನವ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾರಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂತರನಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಯೋಗಿ ಸಾರಾಯಣಯತೀಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲೇ ದೈವ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಂತರ್ವಾಣಿಯಂತೆ ವೇದಾಂತ ಸಾರಾಂಶ, ಕಾಲಜ್ಞಾನ, ಭೀಮಲಿಂಗೇಶ್ವರರ ಶತಕ, ನಾದಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ನಾರೇಯಣ ಶತಕ, ಅಮರ ಸಾರಾಯಣ ಶತಕ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಮರ ಸಾರಾಯಣನ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹೃದಯ ವಿಕಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಶೈಲಿಯನ್ನೇ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ರಚಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ತೆಲುಗು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ವೇದಾಂತ ಸಾರಾಂಶ, ತತ್ತ್ವಗಳು ಆಂಧ್ರ ದೇಶದ ಜನಪ್ರಿಯ ತತ್ತ್ವಗಳಾಗಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಉಳಿದಿವೆ ಹಾಗೂ ಕೈವಾರ ತಾತಯ್ಯ ಎಂಬ ಲೋಕರೂಢಿಯ ಮಾತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬಾಯಲ್ಲೂ ಕೇಳಬಹುದು ಅದರಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಾಲಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು

ಕನಕದಾಸರ ಮನೆಯ ಕಸಗುಡಿಸೂ ಬಡದಾಸ
ಪುರಂದರದಾಸರಿಗೆ ಮಡಿ ಮಾಡೊ ದಾಸ
ನಿನ್ನ ನಂಬಿದ ದಾಸ, ಯೆನ್ನ ಬಿಡುವುದು
ಮೋಸ
ಕೈವರದ ಪುರನಿವಾಸ, ಅಮರ
ನಾರೇಯಣೇಶ”

ಎಂದೂ, ಹಾಗೂ ಮಾಗಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

“ಮರೆಯಲಾರೆನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ರಂಗನ ಮರೆಯಲಾರೆನಮ್ಮ” ಮುಂತಾದ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಹಾಡಿ, ದಾಸಪಂಥಕ್ಕೂ ಸೇರಿದ ಸಂಗೀತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದು ಸಾಧದ ಪ್ರಣವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಯತೀಂದ್ರರು ರಚಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ತತ್ತ್ವಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂದೇಶಗಳು, ಕಾಲಜ್ಞಾನದ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಗಳು ಪಂಡಿತ ಪಾಮರರಿಗೂ, ಭಕ್ತ ಬಾಂಧವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಅವ್ಯತ ಸೇವನದಂತಿವೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಡಿಪಾಯವಾಯವಾಗಿದೆ ತತ್ಪಲವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ಜನ್ಮ ಸಾಫಲ್ಯ ಹೊಂದಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿದೆ.

ತಿರುಮಲೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಅರ್ಚನಾ ಯೋಜನೆ

ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೈವವಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಾಲಾಜೀ ಅರ್ಚನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಓವರ್‌ಸೀಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳಿಗೆ ರೂ 5588-00 ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೀವು ಬಯಸಿದ ದಿನ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡುವ ಮಹದ್ಭಾಗ್ಯ ನಿಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹಣ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 15000 ರೂ ಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸೇರುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಗೆ ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ ತೃಪ್ತಿಯೂ ನಿಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಸೌಲಭ್ಯಗಳು :

ಅರ್ಚನೆಯ ದಿನದಂದು ದಾನಿಗಳಿಗೆ ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಂಪತಿಗಳು ಅರ್ಚನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ವಾಲುಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕುಟುಂಬದ ಮೂವರಿಗೆ ಸುಪ್ರಭಾತದರ್ಶನ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರ್ಶನವುಂಟು. ಜೊತೆಗೇ ಉತ್ತರೀಯ ಅಥವಾ ಕುಪ್ಪುಸದ ಕಣ, ಪ್ರಸಾದಗಳುಂಟು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ

ತಿ. ತಿ. ದೇ.

ಯೋಗೀಶ್ವರರಾದ ತಾತಯ್ಯನವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಮಾಜಸುಧಾರಕರಾಗಿ ಪೂಜಾರ್ಹರೂ, ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯರೂ ಆಗಿ ತುಂಬುದೈವಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ತಮ್ಮ 114 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ 1840 ನೇ ಇಸವಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ತದಿಗೆ ದಿನ ಬೃಂದಾವನ ಸ್ಥರಾದರು ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆವಿಗೂ ದಿವ್ಯಜೇತನ ರೂಪಿಗಳಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೈವಾರವು ಹರಿ - ಹರಿ - ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ ಕೈವಲ್ಯಧಾಮವೆನಿಸುವಂತೆ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಮಾನ್ವಿತ ಸದ್ಗುರು ತಾತಯ್ಯನವರ ದಿವ್ಯಜೇತನವು ಈ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಸದಿಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ಪವಾಡ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಉಡೇರಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಕಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತಾ ಸನ್ಮಂಗಳವುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ತಾತಯ್ಯನವರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆ ಎಂಬಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರೂ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ನಿರತರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಎಂ ಎಸ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀ ಆಶ್ರಮದ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಗೈಯುತ್ತಾ ಸದ್ಗುರು ವಿನ ಬೃಂದಾವನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಲಗುತ್ತಾದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಭವ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರ, ಮುಖ ಮಂಟಪ, ಧರ್ಮಸತ್ರಗಳು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು, ಕಲಾಷಾ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮ, ಗುರುಕುಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಶಾಲೆಗಳು, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ನಿರತರಾಗಿ ತಾತಯ್ಯನವರ ಸೇವೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ತಾತಯ್ಯನವರ 148 ನೇ ಆರಾಧನಾ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 148 ಉಚಿತ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿನಾಹಗಳನ್ನು ಸಹ ನಡೆಸಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಆಶ್ರಮದ ವಾತಾವರಣ ತುಂಬಾ ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಸದೃಶವಾಗಿದೆ ಎಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರುತಾತಯ್ಯನವರ ವಾಣಿಮಂಶಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕಲಿಯುಗದ ವೈಕುಂಠಪುರ (ಕೈವಾರ) ವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಹರಿ, ಹರಿ ಹಾಗೂ ಸದ್ಗುರುವಿನ ಸೇವೆಗೈದು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿ ಜನ್ಮ ಸಾಫಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದೋಣ.

(ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ)

ಪುರಂದರದಾಸರು ಬರಿಯ ಅವೂರ್ತ
ವಾದ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ
ಹೇಳಿದರೆಂದಲ್ಲ. ಲಾಕಿಕ ನಡತೆಯನ್ನೂ
ಚಿತ್ರಿಸಿ ನಮಗೆ ಅನೋಘವಾದ ಲೋಕ
ನೀತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಮನ-ಮೆಚ್ಚಿ ನಡೆಯಬೇಕ
ಲ್ಲದೆ ಜನ-ಮೆಚ್ಚಿ ನಡೆದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಅದು
ಆತ್ಮವಂಚನೆ. ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ಕೇವಲ ಕರ್ಮತ ಪರಂಪರೆಯ ಟೀಕೆ
ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಒರುತ್ತದೆ. ಕಪ್ಪೆ
ನೀರೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿದಿವಸ
ಮೂರುಸಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗು ಹಾಕಿ
ಬಕಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮೂಗು
ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಂಧ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ
ಗುಣಿಸಿ ಗೂಟಿ ನಾಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ
ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಆದರೆ
ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕರು ಕೂಡ ಟೀಕಿಸದಷ್ಟು
ಕಟುವಾಗಿ ಪುರಂದರದಾಸರು ದಂಬ
ಮತ್ತು ಅಸಮತೆಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಅವರ ಎಷ್ಟೋ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿನ ಉಗ್ರತೆ
ಪ್ರಾಯಶಃ ಆಧುನಿಕರಿಗೂ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
'ತನುವ ನೀರೊಳಗಿದ್ದ ಫಲವೇನು! ಮನದಲ್ಲಿ
ದೃಢಭಕುತಿಯಿಲ್ಲದ ಮನುಜನು, ದಾನ-
ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಸ್ನಾನ, ಹೀನ
ಪಾಪಗಳ ಬಿಡುವುದೇ ಸ್ನಾನ, ದುಷ್ಟರ
ಸಂಗವ ಬಿಡುವುದೇ ಸ್ನಾನ, ಶಿಷ್ಯರ ಸಹ
ವಾಸ ಮಾಡುವುದೇ ಸ್ನಾನ' ಇದನ್ನೆಲ್ಲ
ಬಿಟ್ಟು ಬರಿಯ ಧರ್ಮದ ಸೋಗುಹಾಕು
ವುದು ಉದರ ವೈರಾಗ್ಯ. 'ಉದರವೈರಾಗ್ಯ
ವಿದು-ನಮ್ಮ-ಪದುಮನಾಭನಲ್ಲಿ ಲೇಶ
ಭಕುತಿಯಿಲ್ಲ, ಉದಯ ಕಾಲದಲಿದ್ದು ಗಡ
ಗಡ ನಡುಗತ ನದಿಯಲಿ ಮಿಂದೆನೆಂದು
ಹಿಗ್ಗುತಲಿ, ಮದಮತ್ಸರ ಕ್ರೋಧ ಒಳಗೆ
ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ
ಬಾಹ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮ ಮೆಚ್ಚು
ವುದಿಲ್ಲ, 'ನೆಜ್ಜನಯ್ಯ ಹರಿ ಮೆಜ್ಜನಯ್ಯ
.....ನಿತ್ಯ ಕ್ಷಾಗೆಯ ಹಾಗೆ
ನೀರೊಳು ಮುಳುಗುವವಗೆ, ತೊಗಲಿನ
ದೇಹಕೆ ಗೋಖಿಗಂಧ ತೇದುಕೊಂಡು

ದಾಸರೆಂದರೆ ಪುರಂದರದಾಸರಯ್ಯ

ರೋಗ ಬಂದೆಮ್ಮೆಯ ಹಾಗೆ ಬರೆದುಕೊಂಬ
ಮನುಜನಿಗೆ ನೆಜ್ಜನಯ್ಯ ಹರಿ ಮೆಜ್ಜ
ನಯ್ಯ.....ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಡಿ
ಯಾವ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ! ಎಂತಲೇ ಕೇಳು
ತ್ತಾರೆ' - ಮಡಿ ಮಡಿಯೆಂದು ಅಡಗಡಿಗ್ಗಾ
ದುತಿ ಮಡಿಯೆಲ್ಲಿ ಬಂತೊ ಬಿಕನಾಸಿ,
ಜರ್ಮವ ತೊಳೆದರೆ ಕರ್ಮವು ಹೋಗ್ವಾದೇ
..... ಬೊಮ್ಮನಯ್ಯ ಪುರಂದರ
ವಿಠಲನ ಪಾಡಿ ನಿರ್ಮಲದಿ ಬಾಳೊ ಬಿಕ
ನಾಸಿ'.

ಇಂತಹ ಉದಾರ ಹೃದಯರಿಗೆ ಜಾತಿ
ಸೂತಕವಿಲ್ಲ. ಹೊಲೆಹೊಲೆಯೆಂಬುದರ
ಬಗ್ಗೆ ದಾಸರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿ
ದ್ದಾರೆ. 'ಹೊಲೆಯ ಹೊರಗಿಪ್ಪನೆ ಉರೊಳ
ಗಿಲ್ಲವೆ? ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸ್ಮರಣೆಯನು ಬಲ್ಲವರು
ಹೇಳಿ'.

ಶೀಲವನು ಕೈಗೊಂಡು ನಡೆಸದಾತನೆ
ಹೊಲೆಯ
ಪೇಳಿದ ಹರಿಕಥೆಯ ಕೇಳದವ ಹೊಲೆಯ
ಆಳಾಗಿ ಅರಸಗೆ ಕೇಡು ಬಗೆದವ
ಹೊಲೆಯ
ಸೂಳೆಯನು ಕಾಮಿಸುವ ಶುದ್ಧ
ಹೊಲೆಯ
ಕೊಂಡ ಸಾಲಗಳನು ತಿದ್ದದಾತನೆ
ಹೊಲೆಯ
ಲಂಡತನದಲಿ ನಡೆವ ಭಂಡ ಹೊಲೆಯ
ಉಂಡ ಮನೆಗೆರಡ ಬಗೆವಾತನೇ
ಹೊಲೆಯ
ಹೆಂಡತಿಯ ಇಚ್ಛೆಯವ ಹೇಡಿ
ಹೊಲೆಯ

ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ಹೊಲೆತನದ ಸ್ವರೂಪ
ದಾಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿ

ಡಾ|| ರಾ. ಯ. ಧಾರವಾಡಕರ

ತಿರುಮಲೆಯ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

- * ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಸತ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬೀಡುಗಳ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ.
- * ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದರ್ಶನದ ಯಾತ್ರಿಕರ ಕಾಯುವ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಏರ್ಪಾಡು.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ಅಲ್ಪಾಹಾರ ಸೌಲಭ್ಯ.
- * ಸುಲಭದರದ ಆಹಾರದ ವೊಟ್ಟಣಗಳ ಮಾರಾಟ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳಿಂದ ಹೊರಹೋಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಶೌಚ ಗೃಹಗಳು.
- * ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ್ ಹಯನೋತ್ಪಾದನಾವಿತರಣೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನ ಮಾರಾಟ.
- * ಯಾತ್ರಿಕರ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ತಿ.ತಿ.ದೇ. ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ದೈವಚಿತ್ರಗಳ ಮಾರಾಟ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾದ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲು ಹಾಗೂ ತಿರುಮಲೆಯ ಕಾಲುಹಾದಿಯ 7-ನೇ ಮೈಲಿಯ ಬಳಿ ವೈದ್ಯಸೌಲಭ್ಯ, ಉಪಹಾರ ಸೌಲಭ್ಯ. ಗೋವಿಂದ ಪ್ರಸಾದ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್,
- * ಯಾತ್ರಿಕರ ವಸ್ತುಗಳು, ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೌಲಭ್ಯ.
- * ತಿರುಮಲೆಯ ಸ್ವಾಗತ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅಟೋ ಸೌಕರ್ಯ. ಹಾಗೂ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಸೌಕರ್ಯ.
- * ತಿರುಮಲೆಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವವರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಿರುಮಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಅನುಕೂಲ.
- * ಪಂಡಾಗಳು, ವಂಚಕರಿಂದ ಯಾತ್ರಿಕರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ವೇಷ್ಕಾರ್ ಪದವಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವಿಕೆ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳ ಯಾತ್ರಿಕರ ದೂರುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಅನುಕೂಲಗಳ ಏರ್ಪಾಡಿಗಾಗಿ ವೇಷ್ಕಾರ್ ಪದವಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ.

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರವೇ.

ಗಮನಿಕೆ : ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಯು ರಾತ್ರಿ 8-30 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಯು ರಾತ್ರಿ 10-30 ರಿಂದ 1-00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕನಕದಾಸರು, ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಹಾಗೂ ಪುರಂದರದಾಸರುಗಳ ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಕೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ಮಾಡಬೇಕು. ದುರ್ಜನರನ್ನು ದೂರವಿಡಬೇಕು. ದುರ್ಜನರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅವರು ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣರೇ ಹೊರತು ಅವರಿಂದ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. 'ಜಾಲಿಯಮರದಂತೆ ಧರೆಯೊಳು ದುರ್ಜನರು, ಮಾಲಾಗ್ರ ಪಡಿಯಂತ ಮುಳ್ಳು ಕೂಡಿಸ್ಪಂಥ ದುರ್ಜನರು ಜಾಲಿಯ ಮರದಂತೆ'. ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಬಳಲಿ ಬಂದವರಿಗೆ ನೆರಳಿಲ್ಲ. ಹಸಿದು ಬಂದವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಇಲ್ಲ ಕುಸುಮ ವಾಸನೆಯಿಲ್ಲ, ಕೂಡಲು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ರಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾದವು ವಿಷದಂತೆ ಇರುತ್ತಿಹ ಜಾಲಿಯ ಮರದಂತೆ ದುರ್ಜನರು.'

ಮಾನವ ಇದ್ದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ದಾನಧರ್ಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೂಸಿನ ನೆಸ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಪಾಪಿಷ್ಟಗಳು ದಾನ ಕೊಡದೆ ಹೋಗಲು ನೂರು ನೆಸ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಂದೇಶವಾಹಕರಾದ ಹರಿದಾಸರು ಬಂದು ಮನೆಯಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತರೆ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕುವ ಔದಾರ್ಯ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ. 'ಇಕ್ಕಲಾರೆ ಕೈಯೆಂಜಲು, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಅಳುತ್ತಾರೆ ಹೋಗೋ ದಾಸಯ್ಯ, ಮನೆಯ ಸಾರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮಡಕೆ ತೊಳೆಯುತ್ತೇನೆ ಮನೆಯೊಳಗಾರಿಲ್ಲ ಹೋಗೋ ದಾಸಯ್ಯ, ತನಯರು ಅಳುತ್ತಾರೆ, ನಿನದೇನು ಕಾಟವು ಕ್ಷಣಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗೋ ದಾಸಯ್ಯ', ಹೀಗೆ ಎಂಜಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ಕಾಗೆಯನ್ನು ಸಹ ಓಡಿಸದ ಈ ಮೂನಿನಿ ದಾಸರನ್ನು ಸಾಗಹಾಕುತ್ತಾಳೆ.

ದಾಸರು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಈ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಳು ಏನಾದರೂ ನೆಸ ಹೇಳಿ ಸಾಗಿಸುವುದರ ಔದಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಹೊಂದಿದವಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ದಾಸರ ಕಾಲಿನ ಗಜ್ಜೆಯು ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ

ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ದಢಾಡ್ ಎಂದು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ ಬಗ್ಗೆ ದಾಸರು ತುಂಬಾ ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿ, ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಕೆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಚಿಲಕ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತದೆ.

'ಕದವ ಮುಚ್ಚಿದಳಿದೆಕೊ ಗಯ್ಯಾಳಿ ಮೂಳಿ, ಕದವ ಮುಚ್ಚಿದಳಿದೆಕೊ ಚಿಲಕ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದೆ. ಒಳಗಿದ್ದ ಪಾಸವು ಹೋದೀತು ಹೊರಗೆಂದು ಕದವ ಮುಚ್ಚಿದಳಿದೆಕೊ, ಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ ಪಾಂಚರಾತ್ರಾಗಮ ಸಾರಸ್ವತ ಬಂದು ಸೇರಿತೆಂದು ಕದವ ಮುಚ್ಚಿದಳು. ನಂದನ ಕಂದ ಗೋವಿಂದ ಮುಕುಂದನ ಜಂದವಾದ ಧ್ವನಿ ಹೋದೀತು ಕರ್ಣಕೆಂದು. ಕದವ ಮುಚ್ಚಿದಳು' ಅರಸರಿಗೆ ಚಾಮರ ಹಾಕುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಣ ಕವಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅರಸನ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತ ಸೇವಕ ಸೇವಿಕೆಯರು ಅವನ ಎಡಬಲದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೊರಗಿನ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳು ಅವನ ಕಿವಿ ಸೇರಬಾರದೆಂದು ಚಾಮರ ಹಾಕುತ್ತಾರಂತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಳಗಿದ್ದ ಪಾಸವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಈಕೆ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ.

ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಯಾರ ತಪ್ಪೂ ಅಲ್ಲ. ದಿವಸಗಳೇ ಹಾಗೆ ಬಂದಿವೆ. ನಿಂದ ನೆಲದ ಗುಣವೋ, ಬಂದ ಕಾಲದಗುಣವೋ ಅಂತೂ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. 'ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೈಬಾರದೀಕಾಲ, ಪಾಪ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಮನಸೋಲೋದೀಕಾಲ, ದಂಡ ದೋಹಕೆ ಉಂಟು, ವುಂಡು ಫೋಕರಿ ಗುಂಟು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಲ್ಲವೀ ಕಾಲ, ದಿಂಡೇರಿ ಗುಂಟು. ಜಗಭಂಡರಿಗುಂಟು, ಅಂಡಲೆಗಿಲ್ಲವೀಕಾಲ, ತೊತ್ತೇರಿಗುಂಟು ತಾಟಕಿಗುಂಟು, ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಗಿಲ್ಲವೀಕಾಲ', ಹುಸಿ ಓಟವಾಯಿತ್ತು ರಸಕವನಾಯಿತ್ತು ಇದು ಕಾಲಗುಣ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದಾಸರು ಕೈಯೆತ್ತಿ ವ್ಯಾಸರ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಉಧ್ವರ್ ಬಾಹುರ್ವಿರಾನ್ಯೇಷ ನ ಜ ಕಶ್ಚಿತ್, ಶ್ರುಣೋತಿ ಮಾಮ್, ಧರ್ಮಾತ್ ಅರ್ಥಶ್ಚ

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆ:

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಸಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು, ಕವನ, ಕೀರ್ತನೆ, ಭಾವ, ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಯಸುವವರು ಕೆಳಗಣ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

1) ಲೇಖನಗಳು ಆರು ಫುಲ್‌ಸೈಝ್ ಹಾಳೆಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಳೆಯ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬರೆಯಲಾಗಿರಬೇಕು. ಟೈಪ್‌ಮಾಡಿದ ಲೇಖನಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ.

2) ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಅವಾಚೀನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ಬರಹಗಳು ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ಫೋಟೋಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲಕರ.

3) ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಕಿನಲ್ಲೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

4) ಕೇವಲ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಕಳುಹಿಸುವವರು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

5) ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಹಿಂದಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಅನುವಾದ ಲೇಖನಗಳು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

6) ಗೃಹಲಕ್ಷಿ, ಕಿಶೋರಜಗತ್ ಮೊದಲಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಕಥೆ, ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

7) ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಭಾವನೆ ಉಂಟು.

ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಸಂಪಾದಕರು

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಶಿ. ಶಿ. ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಪತಿ-517507

ಚಿತ್ರಾರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಆಂ. ಪ್ರ.

ಕಾಮಶ್ಚ, ತತ್ ಕಿಮರ್ಥಂ ನ ಸೇವ್ಯತೇ?"
ವ್ಯಾಸರು ಹೇಳಿದರು - 'ನಾನು ಕೈಯೆತ್ತಿ
ಸಾರುತ್ತೇನೆ. ಅದರೂ ಯಾರೂ ನನ್ನ
ಮಾತು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ
ಅರ್ಥ ಕಾಮ ಎರಡೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಯಾಕೆ
ಜನ ಈ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ',
ಹೀಗೆಯೇ ದಾಸರು ಹತ್ತಾರು ವಿಭದಲ್ಲಿ
ನಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

'ನೆಚ್ಚು ದಿರೀ ಭಾಗ್ಯ ಯಾರಿಗೂ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ,
ನಿಶ್ಚಯವೆಚ್ಚರಿಕೆ. ಪೂಜಿಸಿನೋಲುಮೆಯ
ಕಡುನೆಚ್ಚಿ ಗರ್ವದಿ ನಡೆಯದಿರೆಚ್ಚರಿಕೆ;
ಕೊಡನ ಅಂಧಕ ಪೂತ್ತು ನಡೆವಂತೆ ಅಧಿ
ಕಾರ ಕಡೆಯಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಕಡುಜಳಕನು
ನಾನೆನುತ್ತ ಪರರ ಅವಘಡಿಸದಿರೆಚ್ಚರಿಕೆ,
ಬಡಬಗ್ಗರ ಬಾಯಿಬಡಿದು ಪಾಪದಿ ಹೆಜ್ಜೆ
ಇಡಬೇಡ. ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ದೊರೆ ಎನ್ನಬಲವು
ಸುಸ್ಥಿರವೆಂದೆಲ್ಲರ ಹಗೆ ತರವಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ,
ಉರಗನ ಮುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿರುವೆಯು ಕೊರೆದಂತ
ತೆರನಪ್ಪದೆಚ್ಚರಿಕೆ. (ಎಂತಹ ಸುಂದರವಾದ

ಉಪಮೆ - ಇವನಿಗೆ ಇವ ಬುಸುಗುಡುವ
ಹಾವು, ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿಯೇ ನಿಂತಿರುತ್ತಾನೆ.
ಯಾರಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ
ಸಾಕು ಪೂತ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿ ಈ ಘಟಿ
ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಯವಾದರೂ ಸಾಕು,
ಕಟ್ಟಿರುವೆಯಂತಹ ಕ್ಷುದ್ರಜಂತುವೂ ಸಹ
ಇವನನ್ನು ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ).

ಅಧಿಕಾರ, ಹಣ, ದರ್ಪ, ಮೋಹ,
ಭೋಗ ಇವೆಲ್ಲ ಅನಿತ್ಯ, ಅಶಾಶ್ವತ. ಕೊನೆಯ
ವರೆಗೂ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬರುವುದು-ಧರ್ಮ;
ತಮನುಗಚ್ಚಿ. ಅದಕ್ಕೇ ದಾಸರು ಹೇಳು
ತ್ತಾರೆ.

'ಧರ್ಮವೆ ಜಯವೆಂಬ ದಿವ್ಯಮಂತ್ರ
ಮರ್ಮವನರಿತು ಮಾಡಲುಬೇಕು ತಂತ್ರ,
ವಿಷವಿಕ್ಕಿದವಗೆ ಷಡ್ರಸವಿಕ್ಕಲು ಬೇಕು,
ದ್ವೇಷ ಮಾಡಿದವನ ಪೋಷಿಸಲು ಬೇಕು,
ಪುಸಿಯಾಡಿ ಕಡಿಸುವವನ ಹಾಡಿ ಹರಸಲು
ಬೇಕು. ಮೋಸ ಮಾಡುವವನ ಹೆಸರ

ಮಗನಿಗಿಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಿಂದಿಸರನ್ನು
ವಂದಿಸುತ್ತಲಿರಬೇಕು'. ಇದು ಇರಬೇಕಾದ
ನಿಜವಾದ ಜೀವನ ರೀತಿ.

'ಕಳಬೇಡ ಕೊಲಬೇಡ ಹುಸಿಯ ನುಡಿ
ಯಲು ಬೇಡ' - ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು
ತಿಳಿಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗ
ದರ್ಶಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು.
ಹಾಗೆಯೇ ಪುರಂದರರೂ ಸಹ ನಾವು ಜೀವನ
ದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಾದ.
ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'ಹೇಗಿರಬೇಕು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆ
ದಿತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನದಲ್ಲಿ, ಅಡುವ ಮಕ್ಕಳು
ಮನೆಯಕಟ್ಟಿದರು, ಅಡಿ ಸಾಕೆಂದು
ಮುರಿದು ಓಡಿದರು. ಸಂತೆಯು ನೆರೆಯಿತು
ನಾನಾಸರಿ, ಪಾಂಥಸ್ಥರೊಡ್ಡಿದರು ತಂತಮ್ಮ
ದಾರಿ, ಹಕ್ಕಿ ಬಂದಿತ್ತು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ, ಹಾರಿ
ಹೋಯಿತು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ವಸ್ತಿಗಾರನು
ವಸ್ತಿಗೆ ಬಂದ, ಹೊತ್ತಾರೆ ಎದ್ದು ಹೊರಟು
ಹೋದ,' ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಧರ್ಮಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ
ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಇದ್ದುಹೋಗಲು ನಾವು ಬಂದಿ
ದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕುದಿನ ಮಾತ್ರವಿದ್ದು ಗಂಟು
ಮೂಟೆ (ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳಿದ್ದು) ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯೇ
ಝಂಡಾ ಊರಲು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರ
ಲ್ಲಿಯೇ ಹರಿ ಎನ್ನೊ ಮನವೇ! 'ಇನ್ನೊ
ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಿದೆ, ವಯಸ್ಸಾಗಲಿ
ನೋಡೋಣ' ಎಂದು ಧರ್ಮಜೀವನದ
ಬಗ್ಗೆ ಮುದ್ದತು ಕೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
ಸಾಯುವಾಗ ಹರಿ ಎಂದರೆ ಹೆಣವೇನು
ದೇವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿತ್ತೇ! 'ತದಲಂ
ಬಹುಲೋಕ ವಿಚಿಂತಯಾ ಪ್ರಣವಂ ಕುರು
ಮಾನಸಮೀಶಪದೇ' ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು
ಈಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬುಟ್ಟಿ
ಯಲ್ಲಿದ್ದ 'ಹಣ್ಣು ಕೊಳೆಯುತ್ತದೆ'. ತಾಸು
ಬಾರಿಸುತಿದೆ ಕೇಳಿ, ಕಂಡ ಕಂಡ ವಿಷಯವ
ಕಾಮಿಸಿ ಕಷ್ಟವ ಪಡದೆ, ತಾಂಡವ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭಜಿಸಿ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನ,
ಪುರಾಣಪುರುಷನ, ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಭಜಿಸಿ
ಬದುಕಿರೆಂದು ಧಣ್ ಧಣ್ ಎಂದು ತಾಸು
ಬಾರಿಸುತಿದೆ ಕೇಳಿರೋ.

ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಂಗಾಪುರ

ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಹೊಸ ಅವಕಾಶ

ಮಂಗಾಪುರದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಮೂರ್ತಿಗೆ
ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಸರ್ಕಾರ್ ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಯೋಜಿಸ
ಲಾಗಿದೆ. ರೂ. 100/-ಗಳ ಟಿಕೆಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆದ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಹಾಲಿನ ತಂಬಿಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ
ವಿಮಾನ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೂ ಅಭಿಷೇಕ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗು
ತ್ತದೆ, ಅಸ್ತಿಕ ಭಕ್ತರು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕಾಗಿ
ವಿನಂತಿ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾರಣಿ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಿರುಸ್ವಾವೈ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಧನುರ್ಮಾಸದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸಮೃದ್ಧತದ ಬದಲು 'ತಿರುಸ್ವಾವೈ'ಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 16 ರಿಂದ ಜನವರಿ 14-1984 ವರೆಗೆ ದಿನವೂ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹಾಡಲಾಗುವುದು. ಧನುರ್ಮಾಸ ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸರ್ವದರ್ಶನಗಳು ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕಿನೆಯೊಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪುಷ್ಪಯಾಗ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಪುಷ್ಪಯಾಗ ನವಂಬರ್ 12 ರಂದು ವೈಭವೋಪೇತವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ದೈನಂದಿನ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಂತರ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಅರ್ಚಿತ ಸೇವಾದಾರರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ನೇದಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯ ನಡುವೆ ಸಹಸ್ರಧಾರಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರು. ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಅಭಿನೇಶಿಸಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರಲು ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುರೋಹಿತರು ವಿಷ್ಣುಗಾಯತ್ರಿ ಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ನೂರಾ ಎಂಟು ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡೂ ವರೆ ಸಾವಿರ ಕಿಲೊ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಈ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಭೂಮಿಗಳಿದು ಬಂದ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಂದು ನಡೆದ ಈ ಪುಷ್ಪಯಾಗಕ್ಕೆ 15 ಮಂದಿ ಭಕ್ತರು ಅರ್ಚಿತ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಈ ಪುಷ್ಪಯಾಗವನ್ನು ಮೂರುವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪುನಃ ಆರಂಭಿಸಿತು. ನಂತರ ಅರ್ಚಿತಸೇವೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಂದು ನಡೆದ ಪುಷ್ಪಯಾಗದೊಡನೆ ನಡೆದ ಸಹಸ್ರ ದೀವಾಲಂಕರಣ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಏಳುಮಂದಿ ಅರ್ಚಿತಸೇವಾದಾರರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ತಿ.ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಉಪವನ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ

ತಮ್ಮಣ್ಣ ಹೂವುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ತೋರಿದರು. ಇಡೀ ಯಾಗವನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಪರ್ಯವೇಕ್ಷಿಸಿದರು.

ಅಂದು ವಿಪರೀತವಾದ ಯಾತ್ರಿಕ ಸಂದಣಿಯುಂಟಾಗಿ ನಲವತ್ತು ಸಹಸ್ರಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಯಾತ್ರಿಕರು ಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ದೇವರ ದರ್ಶನದ ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಉದ್ದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಿತು. ಮಾರನೆಯ

ದಿನವೂ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಹಸ್ರಮಂದಿ ಸ್ವಾಮಿ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು.

ಪುಷ್ಪಯಾಗದಂದು ಯಾಗದಿಂದ 52.5 ಸಹಸ್ರರೂ, ಸಹಸ್ರ ದೀವಾಲಂಕರಣ ಸೇವೆಯಿಂದ 14 ಸಹಸ್ರರೂ, ವಿಶೇಷ ಪ್ರವೇಶದ ಟಿಕೆಟ್‌ನಿಂದಾಗಿ 1,21,005 ರೂ, ಹುಂಡಿಯಿಂದಾಗಿ 3,65,210 ರೂ ಗಳಾಗಿ, ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ 5.5 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಿತು.

ಆಸ್ಥಾನ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥಾಚಾರ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ
ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿರೊಡನೆ

ಆಸ್ಥಾನ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಶೇಷವಸ್ತ್ರ ಗೌರವ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ಥಾನ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತಂ ಜಗನ್ನಾಥಾಚಾರ್ಯರು ಅವರನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಶೇಷವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

1955 ರಿಂದ ಶಿ. ಶಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ಥಾನ ಪಂಡಿತರಾಗಿ ತಿರುಮಲೇಶ್ವರನ ವಿವಿಧ ಸೇವೆ, ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಆಗಮೋಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತ ವಿವಿಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಗ್ರಹ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಈ 90 ವರ್ಷದ ವಯೋವೃದ್ಧರು ಆಗಮ ತಾತ್ಪರ್ಯ,

ಆಲಂಕಾರ, ವ್ಯಾಖರಣೆ ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಕಾರಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮರೆಂದು ಹಲವಾರು ಮನ್ನಣೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದು ವೈಖಾನಸ ಕಲ್ಪಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ತಿರುಮಲೆಯ ಸ್ವಾಮಿಯ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ 'ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ವೈಭವಂ' ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಶಿ. ಶಿ. ದೇ. ಪ್ರಕಟಣೆ) ಪೀಠಾಪುರಂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಸ್ಥಾನ ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಆತಿ ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅನೇಕ ರಾಜರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ ಸಭೆ, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ, ಪೀಠಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧರೀತಿಯ ಸನ್ಮಾನ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

(4 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಅಷ್ಟೇ! ಜಡಜೀತನ ಸಮ್ಮಿಲಿತ ವಿಶಾಲ ಎದ್ದಕ್ಕೆ ಅದಿತ್ಯನೇ ಕರ್ತ, ಭರ್ತ, ಹರ್ತ, ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ ಭೌತಿಕ ಪಾರಲೌಕಿಕ ಫಲಪ್ರಧಾತ. ಮುಗ್ಧಜುಸ್ಸಾನುಮಾರಂಗತನೆಂದು ನುತಿವಡೆದ ಈ ಅದ್ಭುತ ತೇಜಃಪುಂಜ ತನ್ನ ಕ್ರಮಗತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಯನದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೂ, ಉತ್ತರಾಯಣದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಗೂ ಕಾರಣ. ಇದು ಮಹರಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲ. ಏಹಿಕವಾಗಿಯೂ ಆಧಿಕ ವೈಭವಪ್ರದ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಪ್ರದ. ಆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದೈವದ ಮಾತು ಎನೇ ಇದ್ದರೂ, ಅವಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೃತಘ್ನತಾ (ಆಗುತ್ತಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅದೇ ಕೆಲಸವೆಂಬಂತೆ ಕೆಡಿಸುವುದು) ನುಕರ ನನ್ನು ದಾಟಿ ಹೊರಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಿತ್ಯಶಂಕಾಪರನಾದ ಮಾನವ ಜ್ಞಾನ ಭಾಸ್ಕರ ರೂಪಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಂತಲೇ 'ಕೃತಘ್ನಘ್ನ'ನೆಂಬ ಯಾವ ದೇವತೆಗೂ ಇಲ್ಲದ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಆ ಆದಿತ್ಯರೂಪಿ ಪರದೇವತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯಾಮುಕರ ದಳನೆಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ.

ತವೋಘ್ನಾಯ ಹಿಮಘ್ನಾಯ ಶತ್ರುಘ್ನಾಯಾಮಿತ್ಯಾತ್ಮನೇ
ಕೃತಘ್ನಘ್ನಾಯ ದೇವಾಯ ಹ್ಯೋತಿಷಾಂ ಹತಯೇ ನಮಃ

ಗ್ರಂಥಾವಿಷ್ಕರಣ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಹಾಯಧಿಯಿಂದ ನೆರವು ಪಡೆದು ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಅನ್ನ ಮಾಚಾರ್ಯ ಸಂಕೀರ್ತನಾಮೃತ' ಹಾಗೂ 'ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರೋದಯ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಮರ್ಶ' ಕೃತಿಗಳು ಅನ್ನ ಮಾಚಾರ್ಯ ಕಳಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕರುಣಾಶ್ರೀ ಅವರ ಅಭ್ಯುಕ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವು. ಅನ್ನ ಮಾಚಾರ್ಯ ಸಂಕೀರ್ತನಾಮೃತಮು (ಸಮುದ್ರಾಲ ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ) ಕೃತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾದಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ, 'ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರೋದಯ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು' (ಮಲ್ಲಿಲ ಗುರವಯ್ಯ) ಶ್ರೀ ರಾಘವ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿಯವರೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ವಶ್ರೀ ಮುದಿವರ್ತಿ ಕೊಂಡಮಾಚಾರ್ಯ ಕೆ. ಸರ್ವೋತ್ತಮನ್, ಜಾಸ್ತಿ ಸೂರ್ಯನಾಥಾಚಾರ್ಯ ಮೊದಲಾದವರು ಮೇಲಿನ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃತಿಕಾರರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು.

ರಕ್ಷಾಪತ್ರ ಚಿತ್ರಸೂಚಿ

ಮುಖಪುಟ: ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ.

ಹಿಂಬದಿಯ ಪುಟ: ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಆವೃತವರ ಚಿತ್ರ, ತಿರುಮಲೆ.

ಒಳಪುಟಗಳಲ್ಲಿ: ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ಕೈಪೊಟ್ಟಿತ್ತವ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮೀಕ್ಷವ ಚಿತ್ರಗಳು.

(21 ನೆ ಪುಟದಿಂದ)

ಸಂಜೆಗೆ ಮಾಟ್ಟು ಪೊಂಗಲ್ ಆಚರಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಹಸ ಕರುಗಳನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಾಟ್ಟು ಪೊಂಗಲಿನ ಅರ್ಥ ದನ, ಕರು, ಎತ್ತುಗಳ ಹಬ್ಬ. ರೈತರ ಏಳಿಗೆಗೆ ದನ, ಕರುಗಳ, ಸೇವೆ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ತನಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಸ, ಕರು, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಗೋಶಾಲೆ, ಹಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿ, ರಂಗೋಲೆ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಅರಸಿನ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಹೂಮಾಲೆ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಜರಿಸಟ್ಟು ವಸ್ತ್ರ

ಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೂಜಾಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ತಿಂಡಿತಿನಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಮುಖ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಪೊಂಗಲ್ ಹಬ್ಬವನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕತೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಹಬ್ಬವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನೇ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಹಬ್ಬವೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ತೆಲುಗು ಕವಿಗಳು "ವೆನುಪಂಡುಗ" ಎಂದು ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಹೇಳುವರು.

ಕೆಲವರು ಹೊಸವರ್ಷದ ಹಬ್ಬವೆಂದೂ ಆಚರಿಸುವರು. ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಪೂರ್ಣ ಮೂರುದಿನಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಈ ಹಬ್ಬವು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನವನ್ನು ಉಂಡು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳು, ಬೆಲ್ಲ, ಪರಸ್ಪರ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಜೀನನದಲ್ಲಿಯ ಸುಖ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನ ಭಾಗಿಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ನೈಭವದಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಿರುಪತಿ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ಸದವಕಾಶ

ತಿರುಪತಿಗೆ ಬರುವ ಯಾತ್ರಿಕರು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಇತರ ತಿರುಪತಿಯ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಅವರಿಗೆ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ತಿರುಪತಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ದೇವಾಲಯಗಳ ಬಸ್ ಒಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು;

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ

ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡರಾಮಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ

ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತೀ ಆಮ್ಮನವರ ದೇವಾಲಯ, ತಿರುಚಾನೂರು

ಶ್ರೀ ಕಪಿಲೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಕಪಿಲತೀರ್ಥ

ಶ್ರೀ ಕಲಾಣ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರ

ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ತಿರುಪತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಬಹುದು (1 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)

ಬಸ್ ಹೊರಡುವ ಸ್ಥಳ : ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ಸತ್ರ (ತಿರುಪತಿ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್ ದಕ್ಷಿಣ)

ಬಸ್ ಹೊರಡುವ ಕಾಲ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30, ಸಂಜೆ 4-30

ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣದ ದರ : ಒಂದು ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ 12 ರೂ ಮಾತ್ರ. ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಟಿಕೆಟ್;
(ಇದರಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೇಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರವೇಶದ ದರವೂ ಸೇರಿದೆ.)

ಯಾತ್ರಿಕರು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಿ.ತಿ.ದೇ

1984

ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನ ಮುಖ್ಯ ದಿನಗಳು

2. ಬುಧವಾರ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ಸ್ನಾನೋತ್ಸವ
ಅಕ್ಕಯನೋತ್ಸವ ಆರಂಭ.
9. ಗುರುವಾರ ರಥಸಪ್ತಮಿ, ಸೂರ್ಯಜಯಂತಿ.
11. ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯವಮಿ.
12. ಭಾನುವಾರ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ಶೆವೋತ್ಸವಾರಂಭ.
16. ಗುರುವಾರ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿ ಶೆವೋತ್ಸವ ಸಮಾಪ್ತಿ
20. ಸೋಮವಾರ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಂಗಲಾವರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣೆ
25. ಶನಿವಾರ " ಗರುಡೋತ್ಸವ
28. ಮಂಗಳವಾರ " ರಥೋತ್ಸವ
29. ಬುಧವಾರ ಮಹಾತಿವರಾತ್ರಿ.

ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ

1984 ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಕರ್ಷಣೆ

- 1) ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರು
- 2) ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತೀ ಅಮ್ಮನವರು
ತ್ರಿವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳ ಚಿತ್ರಾರ್ಕರ್ಷಣೆ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್
- 3) ದೈನಂದಿನ ತಿಥಿವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ತೆಲುಗು
ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್.

ಜೊತೆಗೆ

ತ್ರಿವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳ ೧೭ ಬಗೆಯ ವಿವಿಧ
ಸಂದರ್ಭಗಳ ತುಫಾತಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು.

ವಾರಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ :

ನೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಮಿಂಗ್,
ತಿ. ತಿ. ದೇ. ತಿರುಪತಿ.

ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸಪ್ತಗಿರಿ - ಫೆಬ್ರವರಿ - 1984

ರಾಮಾನುಜರ ನಂತರದ

ಆಚಾರ್ಯಪೀಠಗಳು

- ಡಾ|| ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್

ಹಿರಿಯರು ಯಾರು ?

- ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ ನ ಗುಂಡೂರಾವ್

ಸಂಸ್ಕೃತಿ

- ಜಿ. ನ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ

ಯುಮುನಾವಿಹಾರಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

- ಅದ್ಯ ರಾಮಾಚಾರ್ಯ

ಗೋಪಾಲದಾಸರು

- ಡಾ|| ಕೆ ಗೋಕುಲನಾಥ್

ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗಗಳು

- ಬಿ. ಬಸವರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ

ಜೊತೆಗೆ ಕಿಶೋರ ಜಗತ್, ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿ.

ಬೆಲೆ: ರೂ. 1-00 ಮಾತ್ರ

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ: ಹೊಸದಾಗಿ ಜಂದಾದಾರರಾಗಬಯಸುವವರು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷದ
ಜಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು
ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಷಿಕ ಜಂದಾ ರೂ. 12-00 ಮಾತ್ರ.
ಖರೀದಿ.

ನೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್
ಸೇಲ್ಸ್‌ಮಿಂಗ್. ತಿ. ತಿ. ದೇ. ತಿರುಪತಿ.

ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ಬಗ್ಗೆ

ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಜಾಹೀರಾತು ದರಗಳು

ಪೂರ್ವ ಪುಟ	ರೂ 500-00
ಅರ್ಧಪುಟ	ರೂ 300-00
ಕಾಲು ಪುಟ	ರೂ 150-00
ಒಂದು ಕಾಲಂ	ರೂ 200-00

ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಪಾದಕರು, ಸಪ್ತಗಿರಿ

ತಿರುಪತಿ.

